

NADNARAVNO

Kaj Sveto pismo uči o nevidnem svetu in zakaj je ta nauk pomemben

Michael S. Heiser

Prevod: Marisa Monti

Nadnaravno

Avtorske pravice pridržane © 2015 avtor Michael S. Heiser

Supernatural – prevod iz angleščine

© 2018, Miqlat

Celotno vsebino tega prevoda je dovoljeno kopirati in objavljati v katerikoli obliki z dovoljenjem avtorja in nosilca avtorskih pravic. To dovoljenje velja samo za prevod, ki ga je objavila neprofitna korporacija Miqlat.org United States 501(c)(3). Dovoljenje se torej ne nanaša na ostale prevode v istem jeziku ali v drugih jezikih, ki jih je izdala založniška hiša Lexham Press.

ISBN

Prevedla: Marisa Monti

Moji mami in očetu

Edu in Jan Speraw

Kdo bi lahko predvidel, kar se približuje?

Mislím, da vemo.

[1. SAMUELOVA KNJIGA 1:1–28](#)

Zahvala

ob prvi izdaji izvirnika v angleščini

Vsebina pričujoče knjige *Nadnaravno* temelji na mojem delu *Nevidni svet (The Unseen Realm)*, zato bom na tem mestu podal povzetek zahvale, ki sem jo objavil v slednji knjigi.

Zahvaljujem se skupini, preko katere so potekale številne spletne razprave. Ustanovljena je bila potem, ko sem se odločil, da se bom v svoji akademski karieri osredotočil na tematiko Božjega zbora in nevidnega sveta v svetopisemski teologiji. Zato ni naključje, da sem jo poimenoval "Skupina za proučevanje tematike Božjega zbora" (Divine Council Study Group). Skupina se je razpustila leta 2004, ko sem prešel z doktorskega programa na višjo stopnjo in sem začel delovati v podjetju Logos Bible Software (podjetje za računalniško obdelavo besedila Biblije – Logos, op. prev.). Izkušnje, ki sem jih pridobil v skupini, so me pripravile na nadaljnje delo in so mi pomagale pri pisanju obeh omenjenih knjig.

Knjiga *Nevidni svet* je nastala v obliki rokopisa, ki sem mu dal naslov "Mit, ki je resničen". Napisal sem ga za bralce, ki so spremljali objave na moji spletni strani in so se zanimali za moj roman *Fasado*. Večino odlomkov sem sprva objavil v časopisu in kasneje tudi na blogu, kajti prevzel sem odgovornost, da bom vsak mesec pripravil določen prispevek. Besedilo "Knjige o mitu", kot so jo poimenovali bralci, sem dokončal leta 2012. Rokopis sem nato še dopolnil, saj je vzbudil zanimanje bralcev, od katerih sem prejel veliko povratnih informacij. Avtorji posameznih prispevkov so navedeni v zahvali, ki je objavljena v knjigi *Nevidni svet*.

Največjo podporo za objavo knjige *Nevidni svet* sem prejel od članov vodstva Faithlife Corporation/Logos Bible Software: Boba Pritchetta, Dala Pritchetta in Billa Nienhuisa. Pomagali so mi pri izpopolnjevanju prvotnega rokopisa, obenem pa so predvideli, da bo nujno treba pripraviti tudi povzetek celotnega besedila. Knjiga *Nadnaravno* je torej sad njihove vizije.

Dave Lambert, založnik knjige *Nevidni svet*, je izdal tudi knjigo *Nadnaravno*. Njegova strokovnost in bogate izkušnje se odražajo na sleherni strani knjige. Prav on mi je svetoval, naj se prilagodim zornemu kotu preprostega bralca.

Na koncu izražam hvaležnost svoji ženi Drenni. Vse, kar delam, se uresničuje prav zaradi nje.

Zahvala za pričujoči prevod

Rad bi se zahvalil tudi vsem, ki darujejo organizaciji Miqlat.org.. Projekt prevajanja te knjige ne bi bil možen brez vaše velikodušne podpore.

Vsebina

PRVO POGLAVJE: Vera in Sveto pismo

DRUGO POGLAVJE: Nevidni svet: Bog in bogovi

TRETJE POGLAVJE: Davni in prihodnji kralji

ČETRTO POGLAVJE: Več uporov proti Bogu

PETO POGLAVJE: Kozmična geografija

ŠESTO POGLAVJE: Beseda, Ime in Angel Gospodov

SEDMO POGLAVJE: Zakoniti ukrepi

OSMO POGLAVJE: Sveti prostor

DEVETO POGLAVJE: Sveta vojna

DESETO POGLAVJE: Kar je bilo skrito na vidnem mestu

ENAJSTO POGLAVJE: Nadnaravni namen

DVANAJSTO POGLAVJE: Jezdec na oblaku

TRINAJSTO POGLAVJE: Veliki preobrat

ŠTIRINAJSTO POGLAVJE: Nismo od sveta

PETNAJSTO POGLAVJE: Delež Božje narave

ŠESTNAJSTO POGLAVJE: Oblast nad angeli

Zaključne misli

Molitev za odpuščanje grehov

Avtorjev sklepni nagovor bralcem in prošnja

PRVO POGLAVJE

Vera in Sveto pismo

Ali zares verjamete v to, kar govori Sveto pismo?

Nekaterim ljudem se bo to vprašanje morda zdelo neobičajno, saj je ta knjiga namenjena pretežno kristjanom. Vendar menim, da to vprašanje niti ni tako neumestno. Vsebina Svetega pisma je marsikdaj nenavadna in marsičemu je težko verjeti, zlasti v sodobnem svetu.

Pri tem ne mislim na temeljna stališča, denimo, ali je bil Jezus Bog, ki je prišel na zemljo, nato umrl na križu in vstal od mrtvih. Niti ne bom omenjal čudežnih zgodb kot denimo eksodus, ko je Bog rešil izraelsko ljudstvo iz Egipta in mu je utrl pot preko Rdečega morja. Večina kristjanov bo zagotavljala, da verjame v tem zgodbam. Nenazadnje, če ne verjamemo v Boga in Jezusa oziroma to, da sta sposobna delati čudeže, na kakšni osnovi sploh lahko zatrjujemo, da smo kristjani?

Obravnaval bom tiste manj znane omembe nadnaravnega, na katere lahko občasno naletimo med branjem Svetega pisma, vendar jih le redko slišimo v cerkvi.

Naj navedem primer. [1 knjiga Kraljev 22](#) navaja zgodbo o pokvarjenem kralju Izraela, Ahabu. Prizadeva si, da bi združil sile s kraljem Jude in bi napadel sovražnika v kraju, ki se naziva Ramót Gileád. Kralj Jude si želi pogledati v prihodnost – želi izvedeti, kaj se bo zgodilo, če se odloči za napad. Zato oba kralja vprašata Ahabove preroke in od vseh prejmeta soglasno potrditev njunega namena. Vendar ti preroki govorijo Ahabu zgolj to, kar si želi slišati, in oba kralja se tega zavedata. Zato se odločita povprašati božjega preroka, moža, imenovanega Mihej. Njegovo sporočilo ne prinaša dobrih novic Ahabu:

“Oni pa je nadaljeval: “Zato poslušaj Gospodovo besedo! Videl sem Gospoda sedeti na njegovem prestolu in vso nebeško vojsko stati ob njem na njegovi desnici in na njegovi levici. In Gospod je rekel: ›Kdo bo premotil Ahába, da bo šel in padel pri Ramót Gileádu?‹ Eden je rekel tako, drugi drugače. Tedaj je prišel duh, se postavil pred Gospodom in rekel: ›Jaz ga bom premotil.‹ Gospod mu je rekel: ›S čim?‹ Rekel je: ›Pojdem in bom lažniv duh v ustih vseh njegovih prerokov.‹ Rekel je: ›Ti ga moraš premotiti, ti boš to tudi zmogel; pojdi in stori tako!‹ Zdaj vidiš, da je Gospod dal lažnivega duha v usta vseh teh tvojih prerokov; Gospod je govoril húdo zoper tebe.” ([1 Kr 22:19–23](#))

Ali ste dojeli, kakšno je sporočilo Svetega pisma in kaj naj bi verjeli? Da se Bog druži s skupino duhovnih bitij, s katerimi se odloča, kaj se bo zgodilo na zemlji. Ali je to res?

Tu je naslednji primer, za katerega se lahko zahvalimo Judi:

“Tudi angele, ki niso obvarovali svoje oblasti, ampak so zapustili svoje bivališče, hrani večno vkljenjene v temi za sodbo vélikega dne.” ([Juda 1:6](#))

Bog je poslal množico angelov v podzemno ječo? Res?

Kot sem omenil, v Svetem pismu bomo našli marsikaj nenavadnega, še zlasti, če se besedilo nanaša na nevidni duhovni svet. Srečal sem mnogo kristjanov, ki nimajo težav z manj protislovnimi (vsaj v krščanskem okolju) svetopisemskimi nauki o nadnaravnem, denimo o tem, kdo je bil Jezus in kaj je naredil oz. izvršil, vendar pa jih določeni odlomki lahko nekoliko zbegajo, zato se jim raje izognejo. Sam sem bil priča temu in to dejstvo je pritegnilo mojo pozornost. Z ženo sva nekoč obiskala cerkev, v kateri je imel pastor vrsto predavanj o 1. Petrovem pismu. V trenutku, ko je prišel do odlomka v [1 Petrovem 3:18–22](#) in je stopil na mesto oznanjevanja, je izjavil v svojem prvem stavku: “Izločili bomo naslednje navedke. Tako čudni so.” Kar je mislil z besedo *čudni*, je bilo to, da so sledeči stavki vsebovali nadnaravne elemente, ki preprosto niso sodili v okvir njegove teologije. Na primer:

“Sicer pa je tudi Kristus trpel zaradi grehov, in sicer enkrat za vselej, pravični za krivične, da bi vas pripeljal k Bogu. Res je bil po mesu umorjen, a po Duhu je bil oživljen. V tem Duhu je šel in oznanjal tudi duhovom, ki so bili v ječi, tistim, ki v dneh, ko je Noe gradil ladjo, niso bili pokorni, ko jih je Bog nadvse potrpežljivo čakal. A v ladji se jih je po vodi rešilo le malo, natančno osem duš.”

[\(1 Petrovo 3:18–20, SSP3\)](#)

Kdo – in kje – so bili ti zaslužnjeni duhovi? Pastor tega ni vedel, ali pa mu odgovor ni ustrezal, zato je preprosto ignoriral omenjene navedke.

Kot poznavalec svetopisemske literature sem spoznal, da so takšni nenavadni odlomki (in večina malo znanih in slabše razumljenih delov Svetega pisma) v resnici zelo pomembni. Predstavljajo nam specifične zamisli o Bogu, o nevidnem svetu in o samem našem življenju. Če verjamete ali ne: če bi se jih zavedali in razumeli, kaj pomenijo ti pojmi, najsi bodo še tako težko razumljivi in begajoči, tedaj bi spremenili naše predstave o Bogu, o vsakem od nas, o tem, čemu smo tukaj, in o naši končni usodi.

V prvem pismu, ki ga je apostol Pavel napisal Korinčanom, se je vznemirjal, ker so člani tega cerkvenega občestva reševali spore tako, da so tožili drug drugega na sodišču. Čutil je, da so s tem zapravljali čas in emocionalne sile, obenem pa je na njihovo vero padla senca. Osupnil je in rekel: “Ljudje, ali ne veste, da boste sodili svetu? Ali ne veste, da boste sodili angelom? Ali ne veste, da boste vladali nad angeli!” ([1 Kor 6:3](#), z avtorjevo parafrazo).

Soditi svetu? Vladati nad angeli?

Apostol Pavel v tem težje razumljivem navedku omenja pomembno dejstvo, ki prinaša veliko presenečenje in obenem spreminja naš pogled na življenje. Sveto pismo povezuje delovanje nadnaravnih bitij z našim življenjem in usodo. Nekoč *bomo* vladali nad angeli, prav tako kot je rekel Pavel. Več o tem kasneje.

Apostol Pavel je lahko utemeljil svoje zahteve, o katerih je pisal Korinčanom – in nam –, ker zgodba Svetega pisma opisuje, kako nas je Bog ustvaril, in govori o njegovi želji, da bi bi postali del njegove nebeške družine. Ni naključno, da Sveto pismo uporablja opise, ki izhajajo iz družinskih razmerij – delitev skupnega doma in medsebojno sodelovanje – v odnosu do Boga, Jezusa, bitij iz nevidnega sveta, ter v odnosu do vernikov – *do vas in do mene*. Bog želi, da bi bilo človeštvo del njegove družine in bi bilo soudeleženo v oblasti nad stvarstvom.

Vsi poznamo koncept *kakor v nebesih, tako na zemlji*. Izhaja iz zamisli in izrekov, ki jih navaja molitev Oče naš ([Matej 6:10](#)). Od vsega začetka je Bog želel, da bi njegova človeška družina živela skupaj z njim v popolnem svetu – skupaj z družino, ki jo je že imel v nevidnem svetu: z njegovo nebeško vojsko. Ta zgodba o božjem namenu, opoziciji Boga proti silam teme, njegov poraz in na koncu, njegova prihodnja zmaga, so osnovne misli Svetega Pisma, osnovni namen Biblije. Ne moremo vzljubiti svetopisemske drame, če ne vključimo *vseh* nastopajočih z njihovimi nadnaravnimi vlogami, ki so del epske pripovedi, vendar jih marsikateri biblijski strokovnjaki kljub temu zanemarjajo.

Člani nebeške vojske niso stranski ali nepomembni igralci, torej ne prevzemajo vlog, ki ne bi bile povezane z našo zgodbo, z zgodovino človeštva, ki jo opisuje Biblija. V resnici igrajo vodilno vlogo. Sodobni poznavalci Svetega pisma jih vse prepogosto prezrejo, ne da bi jih razumeli, ne da bi doživeli preblisk spoznanja, na kakšen način se nadnaravni svet pojavlja v množici najbolj znanih odlomkov Svetega pisma. Potreboval sem desetletja, da sem prepoznal, kar sedaj vidim v Bibliji – in z vami želim podeliti sadove vseh dolgih let preučevanja.

Pa vendar, da ne izgubimo osnovne niti, to je vprašanja, ki sem ga postavil na samem začetku: *ali res verjamate, kar govori Sveto pismo?* Na tej točki se soočimo z osnovnim izzivom. Če ne verjamate temu, kar Sveto pismo v resnici govori o nevidnem svetu, in kako le-ta sovpada z vašim življenjem, se iz Biblije ne boste naučili kaj prida.

V [2. knjigi Kraljev 6:8–23](#) se je prerok Elizej (zopet) znašel v težavah. Besni kralj je poslal svoje horde, da bi obkolili Elizejevo hišo. Ko je njegov sluga padel v panični strah, mu je Elizej rekel: “Ne boj se, kajti tisti, ki so z nami, so mnogo bolj številni kot tisti, ki so z njimi.” Še preden ga je sluga lahko zavrnil, je Elizej molil in rekel: “Gospod, odpri mu vendar oči, da bo videl!” In Gospod je odprl dečku oči in je videl; in glej: gora je bila polna konj in ognjenih voz okrog Elizeja.

Elizejeva molitev naj bo moja molitev za vas. Naj Bog odpre vaše oči, da boste res videli, tako da nikoli več ne boste mogli gledati na Sveto pismo z enakega zornega kota kot doslej.

DRUGO POGLAVJE

Nevidni svet: Bog in bogovi

Ljudje so navdušeni nad nadnaravnim. Samo pomislimo na zabavno industrijo v preteklih letih: tisoče knjig, televizijskih oddaj in filmov v zadnjem desetletju, ki predstavljajo angele, nezemljane, pošasti, demone, duhove, čarovnice, magijo, vampirje, volkodlake in vsemogočne heroje. Hollywoodska produkcija uspešnic prikazuje nadnaravni svet, n. pr. *X Men*, *Maščevalci*, serije o Harryju Potterju, *Superman* in saga *Somrak*. Televizijske oddaje kot *Na meji (Fringe)* in seveda, *Nadnaravno (Supernatural)* ter *Dosjeji X –(X -files)* imajo vnete privrženca celo dolgo potem, ko se zaključi snemanje novih epizod. In dejansko, ali niso bile te vsebine vselej popularne – v pravljicah, knjigah, v umetnosti?

Zakaj?

Eden od odgovorov je, da te vsebine vodijo v beg od navadnega sveta. Nudijo nam resničnost, ki je bolj zanimiva in polna vznemirjenja, kot je naš svet. V boju dobrega proti zlu, ki se razširi na stopnjo kozmičnih razsežnosti, je nekakšna srh vzbujajoča napetost. Epski boj junakov Srednjega sveta (Gandalf, Frodo in njegova družba) proti Temnemu gospodarju Sauronu v trilogiji *Gospodar prstanov* je že preko pol stoletja navduševal bralce (in sedanje obiskovalce kinodvoran). Tem bolj nezemeljski je svet, iz katerega prihaja nek zločinec, tem bolj veličastna je zmaga nad njim.

Če pogledamo z drugega zornega kota, ljudi pritegnejo drugi svetovi, kot navaja knjiga Pridigar, ker je Bog “položil večnost v (naše) srce” ([Prd 3:11](#)). V samem človeškem obstoju je prisotno nekaj, kar **hrepene**ni po preseganju človeške izkušnje - nekaj božanskega. Tudi apostol Pavel je opisoval to željo. Učil je, da je ta želja pogojena z samim obstojem v svetu, ki ga je ustvaril Bog. Stvarjenje pričuje o Stvarniku, torej o kraljestvu, ki presega naše območje ([Rim 1:18–23](#)). Dejansko je Pavel govoril, da je ta vzgib tako močan, da je bil namerno zatrt ([18. vrstica](#)).

Kljub temu pa epske zgodbe Svetega pisma ne obravnavamo na isti način kot naše lastne pripovedke o nadnaravnem v knjigah, filmih in legendah. Razlog za to presega osnovno raven, kot denimo pomanjkanje posebnih vidnih in zvočnih učinkov. Nekaterim ljudem se svetopisemski značaji zdijo preveč običajni, nekako so podobni opisom naših dedkov. Ne vzbujajo dinamičnih ali vznesenih junaških občutkov. Navsezadnje, to so vendar isti ljudje in iste zgodbe, ki smo jih slišali kot otroci pri verouku. Sledi kulturna ovira. Težko se poistovetimo z neskončno parado starodavnih pastirjev in ljudi, oblečenih v dolge obleke, takšnih, kot nastopajo v jaslicah po naših cerkvah.

Menim celo, da znanstvena fantastika ali nadnaravni prizori lažje prevzamejo našo domišljijo, ker obstaja še bolj vpliven dejavnik, namreč naše priučene predstave o nevidnem svetu Biblije. To, kar poslušam v cerkvi preko vseh teh let, ne zgreši samo celotnega namena, temveč povzroča, da se

nadnaravno zdi dolgočasno. In še slabše, cerkveno učenje jemlje silo nevidnemu nadnaravnemu svetu, ki zato ostane brez moči.

Marsikaj, kar si kristjani predstavljajo kot resnico o nevidnem svetu, ne drži. Angeli nimajo krill (kerubi pri tem niso všteti, ker niso nikoli imenovani kot angeli in imajo podobo ustvarjenih bitij, medtem ko se angeli vselej pojavljajo v človeški obliki). Demoni ne razkazujejo svojih rogov in repa ter ne obstajajo zato, da bi nas zavedli v greh (to dobro obvladamo sami). In medtem ko Sveto pismo opisuje obsedenost z demoni na res grozljiv način, se inteligentna bitja poslužujejo mnogo bolj prekanjenih postopkov, da upravljajo z ljudmi kot z lutkami. In povrh vsega, angeli in demoni imajo manj pomembno vlogo. Zdi se, da Cerkev ni dojela glavnih igralcev in njihovih namer.

Bogovi so resnični

V prvem poglavju sem vprašal, ali *zares* verjamete, kar govori Sveto pismo. Sprejmite to kot kviz.

Sveto pismo govori o tem, da ima Bog delovno skupino božjih bitij, ki izvajajo njegove odločitve. Opisana je kot Božji zbor, posvet ali sodni dvor ([Ps 89:5–7](#); [Dan 7:10](#)). Ena od najbolj nazornih opisov je [Psalm 82:1](#). “Bog vstane v Božjem zboru, sredi bogov sodi.” (v prevodu Good News Translation: “podaja svojo odločitev.” – op. prev.)

Pri vsem tem razglabljanju je ta navedek res presenetljiv! Z njim sem se mučil od prvega trenutka, ko sem mu posvetil vso pozornost. Toda ta vrstica pomeni prav to, kar naravnost in preprosto izraža. Tako kot vsak navedek, moramo razumeti [Psalm 82:1](#) v kontekstu celotnega sporočila Biblije – v tem primeru, kaj besedilo govori o *bogovih* in kako naj bi opredelili ta pojem.

Izvirna hebrejščina prevaja besedo “bogovi” kot *elohim*. Marsikdo med nami je razmišljal o pojmu *elohim* kot o enem izmed imen Boga Očeta, katerega bi težko predstavili v širšem pomenu. Vendar se ta beseda nanaša na *katerokoli* bitje, ki prebiva v nevidnem duhovnem svetu. Zato se uporablja v opisih samega Boga ([1 Mz 1:1](#)), demonov ([5 Mz 32:17](#)) in preminulih oseb v onostranskem življenju ([1 Sam 28:13](#)). V Bibliji se vsako bitje brez telesa, ki prebiva na naslovu “duhovni svet”, imenuje *elohim*.

Hebrejska beseda se ne nanaša na specifični niz sposobnosti, ki jih ima samo Bog. Sveto pismo ločuje Boga od drugih bogov na drugačen način, brez uporabe besede *elohim*. Na primer, Biblija ukazuje bogovom, naj slavijo Boga Svetega pisma ([Ps 29:1](#)). On je njihov Stvarnik in kralj ([Ps 95:3; 148:1–5](#)). [Psalm 89:6–7](#) govori: “Nebesa se ti zahvaljujejo za tvoj čudež, o Gospod, za tvojo zvestobo v zboru svetih. Zakaj kdo na oblaku se lahko primerja z Gospodom, je podoben Gospodu med Božjimi sinovi?” “Gospod, Izraelov Bog, ni tebi enakega Boga ne gori v nebesih ne tu doli na zemlji”. “Zakaj ti, Gospod, si Najvišji nad vso zemljo, zelo si vzvišen nad vsemi bogovi.” ([1 Kr 8:23](#); [Ps 97:9](#)). Pisci Svetega pisma povsem jasno zatrjujejo, da Bogu Izraela nihče ni enak – on je Bog nad vsemi bogovi, “Bog bogov” ([5 Mz 10:17](#); [Ps 136:2](#)).

Bitja v “zboru svetih” so resnična. V prvem poglavju te knjige sem navedel odlomek, v katerem se Bog posvetuje s svojo nebeško vojsko glede odločitve, na kakšen način se bodo znebili kralja Ahaba. V tem odlomku se člani nebeške družbe imenujejo duhovi. Če verjamemo, da je duhovni svet resničen in da v njem prebiva Bog skupaj z duhovnimi bitji, ki jih je ustvaril (kot denimo angele), moramo priznati, da je božja delovna skupina, ki jo opisujejo zgornji navedek in še marsikateri drugi odlomki, prav tako resnična. V nasprotnem primeru bomo služili duhovni resničnosti samo z usti.

Glede na to, da Biblija označuje člane Božjega zbora kot duhove, se zavedamo, da bogovi niso samo idoli iz kamna ali lesa. Kipi ne izvajajo del za Boga v nebeškem zboru. Res je sicer, da so ljudje davnine, ki so častili bogove nasprotni strani, klesali idole. Vendar so vedeli, da idoli, ki so jih izdelali z lastnimi rokami, sami po sebi niso bili resnične sile. Ti ročno izdelani maliki so bili zgolj predmeti, v katere so lahko vstopali njihovi bogovi, da bi prejeli žrtvene daritve in posredovali znanje svojim sledilcem, ki so izvajali obrede in tako privabljali bogove, da so se naselili v idolu.

Struktura zbora in njegovo delovanje

Bogovi iz [Psalma 82:1](#) se imenujejo "sinovi Najvišjega" v zadnjem delu psalma (6. vrstica). V Svetem pismu se "Božji sinovi" večkrat pojavijo, ponavadi v prisotnosti Boga (kot denimo navaja [Job 1:6; 2:1](#)). [Job 38:7](#) nam pripoveduje, da so obstajali že prej, preden je Bog začel oblikovati zemljo in je ustvaril človeštvo.

To pa je zelo zanimivo. Bog imenuje ta duhovna bitja kot svoje sinove. Ker jih je ustvaril, je uporaba "družinskega" izrazoslovja povsem umestna, tako kot v odnosu do naših potomcev, ki jih obravnavamo kot sinove ali hčerke, saj smo bili udeleženi pri njihovi kreaciji. Poleg tega, da je Bog njihov oče, pa je Bog tudi njihov kralj. V starem veku so kralji pogosto vladali preko svojih razširjenih družin. Kraljevski nazivi so se dedovali. Izvrševanje oblasti je predstavljalo družinsko dejavnost. Bog je Gospod svojega zbora. Njegovim sinovom pripada skoraj najvišji položaj glede na njihovo sorodstveno vez z njim. Vendar se je nekaj zgodilo, in ta dogodek bo v tej knjigi ves čas predmet obravnave: nekateri od njih so se izneverili Bogu.

Božji sinovi so obenem tudi odgovorni za odločitve. Iz [1. knjige Kraljev 22](#) (in mnogih drugih odlomkov) izvemo, da božje delo zajema tudi poseganje v zgodovino človeštva. Ko se je Bog odločil, da je prišel čas in da mora hudobni kralj Ahab umreti, je prepustil svojemu zboru, naj odloči, kako se bo to zgodilo.

Srečanja Božjega zbora v [Psalmu 82](#) in v [1 knjigi Kraljev 22](#) niso edini odlomki v Svetem pismu, ki se nanašajo na nas, na ljudi. Nekateri od njih so določili usodo imperijev.

Poglavje [Daniel 4](#) govori o babilonskem kralju Nebukadnezarju, ki ga je Bog za določen čas kaznoval tako, da je izgubil razum. Ta obsodba je bila podana "po sklepu Najvišjega" ([Dan 4:21-23](#)) in "po sklepu stražnikov". Naziv "stražniki" je pripadal nebeškim bitjem v Božjem zboru. Nanašal se je na njihovo nalogo, kajti stražniki so vselej skrbno nadzirali zadeve med ljudmi; vselej so bili budni.

Prizori nebeškega zbora v Svetem pismu nam govorijo o tem, da člani Božjega zbora *sodelujejo* v vladavini Boga. Našli bomo vsaj nekaj takšnih primerov, kjer Bog odloča, kaj hoče storiti, vendar dopušča svojim nadnaravnim zastopnikom svobodo odločanja o sredstvih za uresničitev namena.

Tudi angeli sodelujejo v Božjem zboru. Beseda, ki jo v Stari in Novi zavezi prevajajo kot "angel", v izvornih jezikih Biblije dejansko pomeni "sel". Beseda "angel" je v bistvu opis dejavnosti. Angeli ljudem posredujejo sporočila. O angelih in njihovih nalogah – kot tudi o nalogah drugih članov Božjega zbora – se bomo več naučili v nadaljevanju knjige.

Zakaj je to pomembno

Vaš odziv na vse, kar ste doslej prebrali v tej knjigi, morda zveni kot denimo "To je res presenetljivo - tega nikoli prej nisem opazil v Bibliji." Pa vendar, kakšne posledice imajo vse te informacije, če jih sploh imajo, kako vplivajo na moje vsakdanje življenje in na to, kaj se dogaja v moji cerkvi? Odgovor na to je, da resnica, ki je predstavljena v tej knjigi, dejansko vpliva na vse, na naše razumevanje, kdo je Bog, v kakšnem odnosu smo z njim in kaj je naš smisel na zemlji. Da bi vse to čim bolj pojasnil, bom vsako poglavje zaključil z odlomkom, kot je sledeči, z namenom, da bi prepoznali praktične posledice dejstev, ki jih obravnava posamezno poglavje.

V tem poglavju smo razpravljali o tem, kako Sveto pismo opisuje vesoljno upravo in katere vpogleda nam nudijo obravnavani opisi Boga ter nenazadnje, v kakšen odnosu je Bog z nami.

Najprej, dejavnost Božje nebeške družine je vzorec, ki določa, kakšen naj bo odnos med Bogom in njegovo zemeljsko družino. O tem bomo govorili v naslednjih poglavjih, in tu je primer: morda ste se začudili, čemu Bog sploh potrebuje nekakšen zbor. Bog *naj ne bi potreboval* ničesar pri svojem delu, celo v duhovnem svetu ne. Saj je Bog! Vendar Sveto pismo jasno pričuje o tem, da Bog pri izvedbi določenih dejanj imenuje podrejena bitja kot svoje poverjenike.

Bog ne *potrebuje* nebeškega zbora, vendar ga uporablja, ker se je tako odločil. Prav tako ne potrebuje nas. Če bi tako izbral, bi lahko samo spregovoril na ves glas vsem ljudem, ki potrebujejo evangelij, vsakomur bi dal pogum, ki je potreben, da se obrnejo k njemu, in bi rekel, da je to dobro. Lahko bi prepričal ljudi, naj ljubijo druge ljudi, tako da bi položil svoj glas v njihove glave. Vendar ne ravna tako. Namesto tega imenuje vse nas - vas in mene – kot svoje zastopnike, da preko nas opravlja svoje delo.

Drugič, Bog bi lahko preprosto predeterminiral dogodke in vse bi se končalo tako, kot on hoče. Vendar ni tako. V zgodbi o kralju Ahabu Bog dopusti, da njegovi nebeški pomočniki odločijo o tem, kako bodo uresničili božji namen. Z drugimi besedami, dovoli jim, da uporabljajo svojo svobodno voljo. Iz tega lahko sklepamo, da ni vse vnaprej določeno. To pa ne velja samo za nevidni svet, temveč tudi za naš svet.

Svetopisemski nevidni svet ima svojo strukturo. Bog je "glavni operativni direktor". Tisti, ki delajo skupaj z njim, predstavljajo njegovo družino. Delijo si oblast. Sodelujejo pri odločanju o načinu delovanja zbora.

Presenetljivo je, da Sveto pismo enako govori o človeštvu. Bog je ustvaril ljudi zato, da bi skupaj z njim gospodovali na zemlji. Bog je rekel Adamu in Evi: "Množita se, tako da bodo vajini potomci naselili vso zemljo in bodo gospodovali nad njo." ([1 Mz 1:28](#)). Adam in Eva sta bila božja otroka – to je bila zemeljska družina Boga. Bog je želel, da bi živela skupaj z njim in bi sodelovala pri oblikovanju sveta po podobi edenskega vrta.

Ta koncept je znan večini bralcev. Da Adam in Eva nista bila edina člana božje družine v Edenu, pa ni jasno na prvi pogled. Vendar so bili ostali člani božje družine prav tako prisotni v raj. Eden je bil božje prebivališče – in kjer živi Bog, tam živi tudi njegova družina. Raj si predstavljamo kot mesto, v katerem bomo živeli z Bogom in njegovimi angeli – z njegovo nebeško družino. Takšen je bil prvotni namen, ki se bo tudi *uresničil*. Ni naključje, da se Sveto pismo konča z obetom nebes, ki se povrnejo na zemljo kot novi Eden, ki bo prisoten po vsej zemlji ([Raz 21–22](#)).

Da prepoznamo svoj končni namen, se moramo vrniti v čas, ko sta obe božji družini prebivali na istem mestu. Vrniti se moramo v edenski vrt.

TRETJE POGLAVJE

Davni in prihodnji kralji

V uvodu smo na kratko predstavili Božji zbor – nevidno družino Boga in njegovo delovno skupino. Mnogo več bi lahko povedali o tem; predvsem pa moramo pretehtati, kako bomo umestili v miselni okvir vlogo glavnih igralcev, kot sta Jezus in satan. Preden se vrnemo k vprašanju, kaj se dogaja v nevidnem svetu, pa moramo na nov, svež način ovrednotiti našo lastno vlogo. Božja vladavina, ki se vrši preko njegovega zbora v nevidnem svetu, je vzorec božje oblasti na zemlji – teologi imenujejo ta vzorec Božje kraljestvo. Vse se je začelo z Genezo, v edenskem vrtu.

Eden— urad v božjem domu

Kaj si najprej predstavljate, ko slišite besedo “edenski vrt”? Večina ljudi, s katerimi sem se pogovarjal, pomisli na Adama in Evo. Raj je bil njun dom. Na to mesto ju je postavil Bog ([1 Mz 2:15–25](#)).

Vendar je bil Eden tudi *dom* Boga. Ezekiel opisuje Eden kot “Božji vrt” ([Ezk 28:13](#); [31:8–9](#)). To nas pravzaprav ne preseneča. Lahko pa nas preseneti, da takoj potem, ko Ezekiel opiše Eden kot “Božji vrt”, poimenuje Eden tudi kot “sveto Božjo goro” (vrstica [28:14](#)). Številne starodavne religije so opisovale razkošne vrtove in nedosegljive gorske vrhove kot domovanje bogov. Biblija uporablja oba opisa za Eden. Bil je bivališče Boga, torej je tam izvajal svoje posle. Bil je njegov glavni sedež oziroma domača pisarna.

Tam, kjer prebiva Bog, je z njim tudi njegov zbor.

Odsev Božje podobe

Eden izmed najpomembnejših stavkov v Svetem pismu kaže na dejstvo, da so bili tako Bog kot *tudi* njegov zbor skupaj prisotni v Edenu. V vrstici Geneze, [1 Mz 1:26](#), Bog izjavi: “Naredimo človeka po *svoji* podobi, kot svojo podobnost!” (Ležeči tisk je dodal avtor). Bog je oznanil svojo namero skupini. S kom se je pogovarjal? S svojo nebeško vojsko – s svojim zborom. Ni nagovoril drugih oseb Svete Trojice, saj Bog ne more vedeti tega, česar one ne bi vedele! Gre torej za skupino, na katero se obrača Bog, in ta skupina spoznava, kaj se je Bog odločil storiti.

Zgoraj navedeno izjavo Boga razumemo brez težav. Zveni nekako tako, kot če bi jaz rekel prijateljem: “Pojdimo na pico!” “Storimo to!” To je povsem jasno. Vendar ne smemo zgrešiti pomembnega podatka. Pri uresničevanju svoje odločitve v tem primeru Bog dejansko ni vključil navzoče skupine.

Za razliko od drugih srečanj Božjega zbora, ki smo si jih ogledali, člani Božjega zbora niso bili soudeleženi pri slednji odločitvi. Ko je v naslednji vrstici ([1 Mz 1:27](#)) ustvarjeno človeštvo, je Bog edini, ki ustvarja. Stvarjenje človeštva je Bog izvedel samostojno. Če se vrnem k moji primerjavi z vabilom na pico: če bi moji pobudi sledilo to, da bi vse prijatelje peljal v picerijo in bi vztrajal, da bom sam plačal, tedaj bi jaz sam opravil vse delo. V obravnavani vrstici se srečamo s podobnim dogodkom.

Povsem razumljivo je, da samo Bog lahko ustvari ljudi. Duhovna bitja v njegovem zboru nimajo tovrstne moči. To pa sproži naslednje nenavadno vprašanje. V [Genezi \(1 Mz\) 1:27](#) je človeštvo ustvarjeno po *Božji* podobi: "Bog je ustvaril človeka po *svoji* podobi." (Ležeči tisk je dodal avtor.) Kaj se je zgodilo z *našo* podobo iz [26.](#) vrstice?

Pravzaprav, nič. Zamenjava besed "po naši podobi" s "svojo", to je, Božjo podobo v [1 Mz 1:26–27](#) razkriva nekaj čudovitega. Izjava Boga "Naredimo človeka po *svoji* podobi", pomeni, da imajo Bog in njegovi sogovorniki nekaj skupnega. Karkoli naj bi to bilo, to pomeni, da bodo tudi ljudje nekoč deležni te lastnosti, ko bodo ustvarjeni. Na nek način smo podobni Bogu, vendar smo obenem podobni tudi duhovnim bitjem v njegovem zboru.

To "nekaj" nam predstavlja izraz "Božja podoba". Bolj ustrezen prevod vrstice [1 Mz 1:26](#) bi se glasil: Bog je ustvaril ljudi *kot* svojo podobo. Biti človek pomeni *predstavljati* Božjo podobo. Lahko bi rekli, da smo predstavniki Boga. (V izvirniku: "God's Imagers", op. prev.)

Podoba Boga je sposobnost, ki nam jo je dal Bog, kot denimo inteligenco. Lahko se zgodi, da izgubimo določene sposobnosti, ne moremo pa izgubiti statusa, ki nas opredeljuje kot predstavnike Božje podobe. To bi pomenilo, da ne bi bili več ljudje! Vsak človek, vse od spočetja do smrti, bo vselej ostal človek in vselej bo predstavljal Božjo podobo. Zato je človeško življenje sveto.

Na kakšen način predstavljamo Boga? V prejšnjem poglavju smo omenili, da Bog deli svojo oblast z duhovnimi bitji iz njegove nevidne delovne skupine. Enako obravnava ljudi na zemlji. Bog je najvišji kralj vseh vidnih in nevidnih stvari. Bog ima oblast. Deli jo s svojo družino v duhovnem svetu in v človeškem svetu. Tukaj smo zato, da sodelujemo v božjem načrtu, po katerem bomo oblikovali svet na tak način, kot želi Bog, z namenom, da bomo prebivali z Bogom in bomo skupaj z njim uživali na svetu.

Navsezadnje, Bog nam je pokazal, kako naj bi to storili. Jezus je popolni zgled tega, kako bi lahko predstavljali Boga. Pismo Kološanom ([Kol 1:15](#)) imenuje Jezusa kot podobo nevidnega Boga, v pismu Hebrejcem ([Heb 1:3](#)) kot natančni odtis Boga. Iz tega razloga smo poklicani, da bi odsevali podobo Jezusa Kristusa ([Rim 8:29](#); [2 Kor 3:18](#)).

Dva zbora, dve usodi

Upam, da boste prepoznali nadaljnjo usmeritev vsega tega razmišljanja. Ljudje so v osnovi kot božja uprava – kot njegov zbor *na zemlji*. Ustvarjeni smo bili zato, da bi živeli v navzočnosti Boga, skupaj z njegovo nebeško družino. Ustvarjeni smo bili zato, da bi uživali z njim in mu večno služili. Začetni namen je bil, da se bo tako zgodilo tudi na zemlji. Eden je bil stičišče med nebesi in zemljo. Bog in člani njegovega zbora so prebivali na istem mestu kot človeštvo.

Toda s kakšnim namenom?

Bog je zapovedal Adamu in Evi: "Bodita rodovitna in množita se, napolnita zemljo in si jo podvrzita; gospodujta ribam v morju in pticam na nebu ter vsem živalim, ki se gibljejo po zemlji!" ([1 Mz 1:28](#)). To je bilo poslanstvo vseh, ki naj bi odsevali Božjo podobo. Služili naj bi Bogu kot njegovi knezi, kot njegovi zaupniki, ki bi nadzirali stvarstvo. Naloga človeštva je bila, da bi se razmnožilo po

zemlji, tako da bi se raj razširil po celotnem planetu: tako naj bi se širilo Božje kraljestvo. Ta naloga je bila preobsežna za dva človeka, zato je Bog hotel, da bi Adam in Eva imela otroke.

Kot vemo, Adam in Eva ter njuno potomstvo niso izpolnili svojega namena. Človeštvo je izbralo greh. Če se to ne bi zgodilo, bi bila zemlja postopoma spremenjena v vseprisoten raj. Imeli bi večno življenje na popolnem planetu, živeli bi z Bogom in njegovo duhovno družino.

Bog je ljubil človeštvo, zato je odpustil Adamu in Evi. Vendar je bilo preostanku človeštva odtlej usojeno, da bo hodilo po sledih Adama in Eve. Vsi grešimo in si zaslužimo smrt, če Bog ne posreduje pri tem ([Rim 6:23](#)). Vsi smo smrtniki in zato grešniki. Vsi potrebujemo odrešitev.

Božja zamisel, da bi se pridružili njegovi nebeški družini, da bi postali del njegovega zbora in bi živeli v njegovi navzočnosti, nam pomaga razumeti nekaj čudovitih dejstev, o katerih govori Sveto pismo.

Iz te zamisli je namreč razvidno, zakaj Sveto pismo poimenuje vernike kot "Božje sinove" ali "Božje otroke" ([Jn 1:12](#); [11:52](#); [Gal 3:26](#); [1 Jn 3:1–3](#)). Razloži nam, zakaj opisuje vernike kot "posinovljene" v Božji družini ([Gal 4:5–6](#); [Rim 8:14–6](#)). Pojasni nam, zakaj imamo vlogo "dedičev" Boga in njegovega kraljestva ([Gal 4:7](#); [Tit 3:7](#); [Jak 2:5](#)) in zakaj smo "deležni božanske narave" ([2 Pt 1:4](#); gl. tudi [1 Jn 3:2](#)). Pojasni nam, zakaj Jezus obljublja vernikom, da jim bo po svojem ponovnem prihodu "dal jesti z drevesa življenja, ki je v Božjem rajju." ([Raz 2:7](#)). Razloži nam, zakaj mu je bilo obljubljeno, da bo z nami delil oblast nad narodi ([Raz 2:26–28](#)) ter celo svoj prestol ([Raz 3:21](#)). V času svojega življenja se pomikamo *dalje in obenem nazaj* proti rajju. *Nebesa se bodo vrnila na zemljo.*

To bo naše opravilo v posmrtnem življenju – vladali bomo v novem rajju, ki bo prisoten vsepovsod. Uživali bomo pri delu, ki je bilo na začetku namenjeno Adamu in Evi, da bi ga pomagala izvršiti. Večno življenje ni igranje na harfe in neprestano prepevanje od jutra do večera. Večno življenje pomeni uživanje v neomadeževanem stvarstvu v vsej njegovi nepojmljivi polnosti skupaj z Bogom samim, z vstalim Jezusom in v družbi vseh, ki predstavljajo Božjo podobo: s človeškimi in nadnaravnimi prijatelji.

Zakaj je to pomembno

Čeprav se morda ne zdi tako, lahko iz vsega, kar je bilo povedano, izvedemo mnogo sklepov, ki lahko spremenijo naše življenje. Če bi živeli v skladu z zavestjo, da v svojem življenju predstavljamo Boga in uresničitev njegovega namena – celo tedaj, ko še ne poznamo celotnega načrta – bi to spremenilo naš odnos do slehernega dne, ki ga preživimo.

Prvotni namen Boga je bil, da bi vsa zemlja postala kot raj. Bog je želel, da bi ljudje sodelovali v širjenju njegove dobre vladavine po vsej zemlji, tako kot je bilo v Edenu. Zapovedal je Adamu in Evi, naj imata otroke in naj postaneta gospodarja ter upravnika celotnega stvarstva ([1 Mz 1:26–28](#)). Ta zapoved ni bila pozabljena po človekovem padcu. Dejansko se je ponovila po strašnem dogodku, po vesoljnem potopu ([1 Mz 8:17](#); [9:1](#)). Čeprav je bil Eden izgubljen, ga je Bog hotel ponovno vzpostaviti. Na koncu se bo njegova oblast – njegovo kraljestvo – povrnilo kot izpolnjeni namen, ko bo ob Jezusovem ponovnem prihodu Bog ustvaril novo nebo in novo zemljo (ki sta v [Razodetju 21](#) in [22](#), opisana zelo podobno kot Eden). Dotlej lahko vsepovsod širimo resnico o Bogu in Jezusov evangelij. Lahko predstavimo Boga vsakomur, ki ga srečamo na kateremkoli kraju. Ljudje smo božji zastopniki,

ki delujemo tukaj in zdaj, obnavljamo Eden ter se veselimo dneva, ko bo Jezus dokončno izvršil celotni namen.

Če se zavedamo, da smo božji predstavniki - da smo odsev njegove podobe -, to pomeni, *da so naše odločitve zelo pomembne*. Kristjani, ki nismo več pogreznjeni v greh, lahko izpolnujemo božji namen s pomočjo Svetega Duha. Tukaj smo zato, da razširimo dobroto v življenju z Bogom in povemo ljudem, ki potrebujejo dobro novico evangelija, kako lahko tudi oni uživajo pri tem. Naša življenja sovpadajo z življenjem drugih ljudi. Spomin na takšna srečanja je kot val, ki se dotakne njihovega življenja in vseh ljudi, s katerimi vstopajo v odnos. Smo kot preblisk, v katerem ljudje prepoznajo, kakšno je življenje z Bogom, ali pa življenje brez Boga. Med prvim in drugim ni vmesnih področij.

Zavest, da vsi ljudje zrcalijo Božjo podobo, bi obenem morala voditi k spoznanju, da je človeško življenje sveto. Ta zavest presega trenutne etične odločitve glede življenja in smrti. To, kar smo se naučili, močno vpliva na to, kako sprejemamo drug drugega, kakšen je naš odnos do drugih. Rasizem ne more obstajati v svetu Boga. Nepravičnost ni združljiva s podobo Boga. Zloraba moči – doma, na delovnem mestu ali pa v vladi – je brezbožna. Je nasprotje odnosa, ki ga je Bog vzpostavil s svojimi otroki v raju in se ne sme pojaviti v naših odnosih s soljudmi, ki predstavljajo Božjo podobo.

In nakoncu, spoznanje, da smo pooblaščen kot božji zastopniki, pomeni, da vsako delo, s katerim častimo Boga, predstavlja *duhovni klic*. Vsaka zakonito dodeljena naloga mora biti del premika proti Edenu in blagoslov za soljudi, ki odsevajo Božjo podobo – ali pa ni tako. Bog ne ločuje poslanstva posameznih ljudi na bolj ali manj sveto oz. posebno glede na opis njihovih del. Bog skrbi za to, da ga vsak od nas predstavlja tam, kjer smo. Ali se postavimo proti temi in delimo življenje, ki ga je Bog nepreklicno dodelil vsakomur, da bi ga preživel, ali pa ne. Ni treba, da bi bila priložnost videti veličastna; pomembno je samo to, da jo sprejmemo.

Najsi je bil namen Boga v edenskem vrtu še tako sijajen, je vizija minila z enako hitrostjo kot utrinek. *Samo* Bog je popoln. Svoboda v rokah nepopolnih bitij – celo če so nadnaravna –, ima lahko strašne posledice.

ČETRTO POGLAVJE

Več uporov proti Bogu

Prejšnje poglavje sem zaključil z mislijo, da svobodna volja v rokah nepopolnih bitij, najsi bo človeških ali nadnaravnih, lahko privede do strašnih posledic. A celo ta izraz podcenjuje teža dejstev. Da je res tako, nam nazorno prikazujejo opisi katastrof v začetnih poglavjih Svetega pisma, ki so vplivale na usodo tako človeških kot tudi nadnaravnih bitij.

Spomnimo se, da se je Bog odločil deliti svojo oblast skupaj z duhovnimi bitji v nadnaravnem kraljestvu, kot tudi s človeškimi bitji na zemlji. To je bilo v ozadju besed, ki jih je izrekel Bog: "Naredimo človeka po svoji podobi!" ([1 Mz 1:26](#), ležeči tisk je dodal avtor) in tudi v ozadju odločitve Boga, da je ustvaril ljudi po svoji podobi. (V izvorniku: "in *his image*". Op. prev.). Duhovna bitja in ljudje odsevajo podobo Boga. Skupaj z Bogom delimo oblast in ga zastopamo kot sovladarji.

Po eni strani je bila to čudovita odločitev. Svobodna volja je sestavni del celote, v kateri smo podobni Bogu. Brez tega mu ne bi mogli biti podobni. Brez svobode odmrjejo koncepti kot denimo ljubezen ali žrtvovanje samega sebe. Če bi bili samo programirani z "ljubeznijo", bi to pomenilo, da ne bi imeli možnosti odločanja. Takšna ljubezen ne bi bila resnična. Narekovane besede in dejanja ne bi bila pristna. Ko razglabljam o tem, se v mislih vračam k zadnjemu izmed originalnih filmov *Vojna zvezd*, *Vrnitev Jedijskega*. Duh Obivana Kenobija pove Luku, da je njegov oče Darth Vader "sedaj postal bolj stroj kot človek". Toda na koncu vidimo, da to ni res. Saj celo Vader ni bil samo programiran stroj. Rešil je Luka iz vladarjevih rok za ceno svojega življenja. Njegova odločitev se je porodila v njegovem srcu, iz njegove človečnosti – njegove svobodne volje.

Obenem pa obstaja temna stran te božje odločitve. Ker je Bog ljudem dodelil svobodo, to pomeni, da lahko izberejo slábo in da se bodo lahko dejansko napačno odločali, oziroma da se bodo lahko namenoma uprli. Že v osnovi je bilo zagotovljeno, da se bo tako dogajalo, saj je samo Bog zares popolno bitje. Bog lahko resnično zaupa samo sam sebi. Iz tega razloga je bilo možno, da se bo edenska zgodba odvijala v napačni smeri; in tako se je tudi zgodilo.

Zaplet v zgodbi o rajju

Predstavljajte si prizorišče v edenskem vrtu. Adam in Eva nista bila sama. Tam je bil tudi Bog, skupaj s svojim zborom. Eden je božansko-človeški sedež uprave, iz katerega naj bi se širila oblast po ostalem delu zemlje ([1 Mz 1:26–28](#)), obenem z življenjem, ki naj bi zajelo celotno zemljo. Toda eden izmed članov Božjega zbora ni bil zadovoljen z božjimi načrti.

Tako kot smo opazili v [Genezi 1](#), tudi v [Genezi 3 \(1Mz 3\)](#) zasledimo namig, da so v Edenu prebivala druga nadnaravna bitja. V [22.](#) vrstici, tik potem, ko sta Adam in Eva storila greh, Bog reče: "Glejte, človek je postal kakor *eden izmed nas*, saj pozna dobro in húdo." (Ležeči tisk je dodal avtor.) Ta izraz je kot smerokaz, ki smo ga že srečali v odlomku iz [1 Mz 1:26](#) ("po naši podobi").

Seveda vemo, da kača, ki igra glavno vlogo v prizoru iz [1Mz 3](#), v resnici ni bila plazilec. Zagotovo ni bila žival. Če bi se še tako trudili, da bi jo postavili za šipo v živalskem vrtu, bi bilo to zaman, in kača se

sploh ne bi zmenila za nas. Kača je bila nadnaravno bitje. [Razodetje 12:9](#) to bitje istoveti s Hudičem, Satanom.

Nekateri kristjani na osnovi odlomka iz [Razodetja 12:7–12](#) domnevajo, da je kmalu po stvarjenju nastal upor angelov:

“Nato se je v nebesih razvnela vojna: Mihael in njegovi angeli so se bojevali proti zmaju. Tudi zmaj se je bojeval in njegovi angeli. Toda ni zmagal, tako da v nebesih ni bilo več prostora zanje. Veliki zmaj, stara kača, ki se imenuje Hudič in Satan in ki zapeljuje vesoljni svet, je bil vržen na zemljo, z njim vred pa so bili vrženi tudi njegovi angeli.” ([Raz 12:7–9](#))

Toda vojna v nebesih, ki je opisana na tem mestu, je povezana z rojstvom Mesije ([Raz 12:4–5, 10](#)):

/.../ “Zmaj se je ustopil pred ženo, ki je bila pred porodom, da bi požrl njenega otroka, ko bi porodila. In porodila je otroka, dečka, ki mu je bilo namenjeno, da bo pasel vse narode z železno palico. Njen otrok je bil odnesen k Bogu in k njegovemu prestolu. /.../

Tedaj sem zaslišal v nebesih močen glas, ki je rekel:

“Zdaj je prišlo odrešenje, moč
in kraljevanje našega Boga
ter oblast njegovega Mesija,
zakaj vržen je bil obtoževalec naših bratov,
ki jih je dan in noč obtoževal pred našim Bogom.”

V Bibliji ne najdemo nobenega namiga, da bi pred dogodki v Edenu katerikoli od božjih predstavnikov – najsi bo človeških ali nadnaravnih – nasprotoval božji volji ali da bi netil upor. Okoliščine so se dramatično spremenile šele v Genezi 3 ([1 Mz 3](#)).

Zločin kače je bil posledica njene svobodne izbire, da zavrne božjo avtoriteto. Bog je določil, da se bosta Adam in Eva pridružila družinskemu poslu, če lahko tako rečemo. Namenil je, da bosta širila Eden po vsej zemlji. Toda sovražnik ni hotel, da bi tam ostala. Postavil se je na mesto Boga. V svojem srcu je rekel: “Povzpel se bom v nebo, nad Božje zvezde bom povzdignil svoj prestol. Na gori zborovanja bom sedel, na skrajnem severu.” ([Izaija 14:13](#)) (Angl. prevod Biblije NLT navaja: “on the mountain of the gods” – na gori bogov. Op. prev.)

Kača je doživela težko razočaranje. Ker je njena odločitev zavedla Adama in Evo v greh, jo je Bog izgnal iz svojega doma ([Ezk 28:14–16](#)) in jo vrgel, pahnil na tla, kot je opisano v biblijskem jeziku ([Iz 14:12](#)) - na zemljo, kjer vlada smrt, kjer je življenje minljivo. Namesto da bi imela oblast nad življenjem, je zavladala smrti, to pa je pomenilo, da je odtlej postala naš veliki sovražnik, ki je izsilila svojo oblast nad vsemi ljudmi, kajti dogodki v Edenu so povzročili izgubo večnega življenja na zemlji. Odtlej človeštvo potrebuje odrešitev, da bi bilo deležno večnega življenja z Bogom v novem raji.

Padec je sprožil prekletstvo, ki ima več posledic. Prekletstvo nad kačo vsebuje tudi del preroške napovedi. Kajti Bog je napovedal sovraštvo med potomstvom Eve in zarodom kače: Bog Jahve je rekel kači:

“Ker si to storila, bodi prekleta med vso živino in vsemi poljskimi živalmi. /.../ Sovraštvo bom naredil med teboj in ženo ter med tvojim zarodom in njenim zarodom.” ([1 Mz 3:14–15](#)) Kdo so Evini potomci? Človeštvo. A koga predstavlja zarod Kače? No, to je bolj abstrakten pojem. Apostol Janez

nam navaja nekaj primerov – kot denimo židovske voditelje, ki so sovražili Jezusa. Jezus jim je rekel: “Vi pa ste od svojega očeta, hudiča.” ([Jn 8:44](#)) Jezus naziva Judo, ki ga je izdal, z izrazom hudič ([Jn 6:70](#)). Zarodu Kače pripada vsakdo, ki nasprotuje božjemu načrtu, tako kot je to storila Kača.

Seme zla

Ni minilo veliko časa, in pojavila se je nova težava. Eden od otrok Adama in Eve je postal morilec. Kajin je ubil Abela in s tem dokazal, da je “od hudiča” ([1 Jn 3:12](#)) (oz. “iz hudiča”, po Dalmatinu – op. prev.). Sorazmerno s širjenjem človeške populacije se je v svetopisemski zgodbi množilo tudi zlo ([1 Mz 6:5](#)).

Sledil je drugi nadnaravni prevrat, ki ga pri nedeljskem bogoslužju ne obravnavajo prav pogosto, čeprav so njegove posledice zelo pospešile širjenje zla na zemlji. Tokrat je nastalo več uporov, ne le en sam. Okužba človeštva z zlom, opisana v vrstici [1 Mz 6:5](#), se navezuje na zgodbo v [1 Mz 6:1–4](#), ki govori o tem, kako so Božji sinovi zaplodili svoje zemeljske otroke, znane kot “nefilii”.

Sveto pismo ne dodaja dodatnih opisov dogodka v Genezi 6, vendar se delčki te zgodbe pojavljajo na drugih mestih Biblije ter v židovski tradiciji izven Svetega pisma, ki so jih pisci Nove zaveze dobro poznali in so jih tudi citirali v svojih delih.

Apostola Peter in Juda sta na primer pisala o grehu angelov v času pred potopom ([2 Pt 2:4–6](#); gl. tudi [Juda 5–6](#)). Del njunih opisov povzema židovske vire izven Biblije. Apostola Peter in Juda omenjata Božje sinove, ki so bili po storjenem prestopku vklenjeni pod zemljo – z drugimi besedami, preživljajo čas v peklu do poslednjih dni. Deležni bodo končne Božje sodbe, ki jo Sveto pismo imenuje “Gospodov dan”.

Viri, iz katerih izhajajo omenjeni navedki apostolov Petra in Jude, so dobro znani poznavalcem svetopisemske literature. Eden od virov je t. im. Prva Enohova knjiga. Bila je precej priljubljena v židovskih krogih v Jezusovem času, pa tudi med kristjani v začetnem obdobju nastajanja Cerkve, čeprav te knjige niso obravnavali kot sveto in navdihnjeno. Kljub temu pa sta apostola Peter in Juda presodila, da so določeni deli Enohove knjige vredni omembe, zato sta jih vključila v svoja pisma.

Omenjeni knjižni viri navajajo domnevo, da so Božji sinovi želeli “pomagati” ljudem tako, da so jim posredovali nadnaravno znanje, vendar so nato skrenili v napačno smer, ali pa da so hoteli posnemati Boga tako, da so ustvarili bitja po svoji (njihovi) podobi. Prav tako v tej literaturi najdemo razlago o tem, odkod so prišli demoni. To so duhovi umrlih nefilov, ki so bili uničeni pred potopom in tudi po njem. Demonii blodijo po svetu, trpinčijo ljudi in iščejo možnost ponovnega utelešenja. V poglavjih Svetega pisma, ki sledijo Genezi, se potomci nefilov iz [Geneze \(1 Mz\) 6:1–4](#) imenujejo Rafájevci in Anákovci ([4 Mz 13:32–33](#); [5 Mz 2:10–11](#)). Slednji odlomki postavljajo nekatere Rafájevce v podzemno kraljestvo smrti, kamor je bila vržena Kača. Pozneje se v Novi zavezi to mesto imenuje pekel.

Zgornji opisi kažejo na to, kako so si zgodnji židovski pisci razlagali grožnjo [Geneze 6:1–4](#). Božji sinovi so hoteli po svoje preoblikovati Eden, kjer je božansko prebivalo skupaj s človeškim. Predrznost so domnevali, da vedo več kot Bog in da zato lahko odločajo o tem, kaj bi se moralo dogajati na zemlji, prav tako kot je želel prvotni sovražnik. Sprememba božjega načrta, ki je predvideval ponovno vzpostavitev vladavine Boga, se je končala tako, da je slaba situacija postala še slabša.

V zgodbi [Geneze 6:1–4](#) ne odmevajo samo grozljive posledice zasejanega semena Kače – samovoljnega upora Bogu -, temveč je to preludij, ki napoveduje še hujše dogodke. V času, ko sta si Mojzes in Jozue prizadevala osvojiti Obljubljeno deželo, sta se srečevala s sovražnimi plesemi velikanov, ki so bili razkropljeni po tem območju. Imena teh velikanov so različna. V vrsticah [1 Mz 13:32–33](#) se imenujejo Anákovci. Slednji so specifično omenjeni kot živo potomstvo nefilov – nasledstvo Božjih sinov iz [Geneze 6:1–4](#). Stara zaveza nam pripoveduje, da so se Izraelci bojevali proti tem ogromnim sovražnikom vse do Davidovih dni. David je premagal Goljata ([1 Sam 17](#)), nekateri izmed Davidovih mož pa so ubili Goljatove brate in to je bil konec njihovega zastraševanja ([2 Sam 21:15–22](#)).

Zakaj je to pomembno

Prekletstvo Kače s sočasno preroško napovedjo in kasnejša kršitev božjih zakonov s strani nadnaravnih bitij predstavljata začetno stopnjo spora, ki ga teologi imenujejo duhovni boj - nasprotje med dobrim in zlom, dolgotrajni upor zla proti Bogu in njegovemu ljudstvu. Ta bitka poteka na bojnem polju dveh kraljestev: v vidnem in nevidnem svetu.

Četudi so te zgodbe precej neobičajne, je njihov nauk zelo pomemben: v teh zgodbah spoznavamo, da je Bog že od vsega začetka, odkar se je začela odvijati usoda človeštva, vstopil v nadnaravni spopad. Ta vojna še vedno traja. Upor proti božjemu načrtu glede zemlje in človeštva še vedno poteka z vso močjo v duhovnem kraljestvu, obenem pa tudi v svetu ljudi. Sovražni posegi ne bodo ostali nekažnovani. Človeštvo ima preveliko vrednost. Božji namen za človeško družino ostaja nespremenjen, nihče ga ne more onemogočiti.

Obraavnani odlomki kažejo tudi pozitivno plat tega nauka. Vojna je sicer dolgotrajna in njenemu poteku lahko sledimo vse do začetne božje odločitve, da bo ustvaril bitja po svoji podobi -človeška in duhovna bitja, ki bodo skupaj z Bogom delile njegovo lastnost, svobodno voljo – toda kljub vsemu Bog ni *izvor* zla.

Sveto pismo ne daje nobenega namiga, da bi Bog spodbujal svoje predstavnike, naj se mu uprejo. Dejstvo, da Bog pozna prihodnost, ne pomeni, da jo je vnaprej določil. To dejstvo nam nedvoumno sporočajo določeni odlomki kot denimo [1 Samuel 23:1–14](#), ki opisuje, kako je David osvobodil oblegano mesto Keilo iz rok Filistejcev. Po bitki je Savel izvedel, da je David v mestu. Zaradi svoje blodne bojzani pred tem, da bo David zasedel njegov prestol, je Savel že večkrat poskušal ubiti Davida. Savel je poslal del vojske v Keilo z namenom, da bi ujel Davida v mestu, ki je bilo obdano z obzidjem. Ko je David izvedel, kaj namerava storiti Savel, je vprašal Boga:

“ Ali me bodo prebivalci Keile izročili njemu v roke? Ali bo Savel prišel, kakor je slišal tvoj služabnik? Gospod, Izraelov Bog, prosim, povej svojemu služabniku!”

Gospod je rekel: “Prišel bo.” David je rekel: “Ali bodo prebivalci Keile izročili mene in moje može Savlu v roke?” Gospod je rekel: “Bodo izročili.” ([1 Sam 23:11–12](#))

David je potem ravnal tako, kot bi storil vsakdo od nas – pobegnil je iz mesta tako hitro, kot je le mogel. In tako izvemo, *da Bog vnaprej predvideva dogodke, vendar to ne pomeni, da se bodo vsi dogodki uresničili*. Odlomek iz [1 Samuelove 23](#) pripoveduje o tem, da je Bog vnaprej predvidel dva dogodka, ki pa se nista nikoli dejansko zgodila. Bog je vnaprej predvidel možnost upora nadnaravnih

bitij in padca človeštva, vendar to ne pomeni, da je *povzročil* takšen izid. *Predvidevanje ne pomeni, da so vsi dogodki vnaprej določeni.*

V tej luči je treba razumeti tudi izgon iz raja. Bog je vedel, da bosta Adam in Eva storila greh. To ga ni presenetilo. Bog pozna vse stvari, resnične in možne. Bog je predvidel, da se bo na svetu pojavilo zlo in da bo prišlo do upora s strani ljudi, pa tudi do upora tistega nadnaravnega bitja, ki je navedlo človeštvo, da se je odvrnilo od Boga; vendar pa to ne pomeni, da je Bog vse to sam povzročil.

Enako lahko obravnavamo zlo, ki ga doživljamo v svojem lastnem življenju in v sedanjem času. Bog je predvidel padeč in je vnaprej pripravil načrt, da bo popravil stanje. Prav tako je vedel, da se bomo rodili kot grešniki in bomo zato delovali v nasprotju z božjo voljo (pošteno rečeno, to se nam zelo pogosto dogaja). Vendar Bog ni vnaprej določil, da se bo to nujno zgodilo. Kadarkoli grešimo, moramo vzrok pripisati sebi. Grešimo zato, ker sami tako izberemo. Ne moremo se izgovarjati, da je Bog tako hotel, ali pa da nismo imeli izbire, ker je bilo tako vnaprej določeno.

Vendar nas je Bog tako ljubil, da je umrl za nas, ko smo bili še grešniki. ([Rim 5:6–8](#)). (V slovenskem prevodu Biblije: "Kajti ko smo bili še slabotni, je Kristus v času, ki je bil za to določen, umrl za brezbožne. Op. prev.) Vzljubil nas je kljub temu, da je vedel, kako bomo ravnali. Osvobodil nas je greha, obenem pa nam je dal tudi svobodo, da verjamemo v evangelij in živimo za Jezusa Kristusa.

Bog se prav tako zaveda – in tudi mi sami to vemo iz lastne izkušnje –, da se slabe stvari dogajajo vsem ljudem, tudi kristjanom. Zlo obstaja na svetu, ker imamo ljudje (in nadnaravna bitja) svobodo, da izberemo zlo. Bog ni kot nekakšno sprevrženo božanstvo, ki bi vnaprej določalo strašne dogodke, torej ni res, da so za doseganje nekakšnega višjega namena nujno potrebni zločini in težki grehi. Bog ne potrebuje zla - konec in pika. Njegovi načrti se bodo uresničili kljub prisotnosti zla – s premagovanjem zla in njegovo končno obsodbo.

Lahko se vprašamo, zakaj Bog ne izniči zla v tem samem trenutku. Razlog za to je naslednji: če bi Bog izničil zlo, bi moral izničiti tudi predstavnike svoje podobe, človeška in nadnaravna bitja, ki niso popolna, kot je Bog. To bi sicer rešilo problem zla, toda v tem primeru bi se prvotna božja zamisel, da bi ustvaril svoje nebeške predstavnike in človeška bitja, ki bi živela ob njem in si z njim delila oblast, izkazala kot velika napaka. Toda Bog se ne more motiti.

Prav tako bi si morda lahko želeli, da Bog nikoli ne bi dodelil ljudem svobode, pa vendar, kje bi bili tedaj mi? Ko se je Bog odločil, da nam da svobodo, je obenem uresničil svojo voljo, da nas ne bo ustvaril kot sužnje ali brezdušne robote. Torej je bila edina možnost, da smo prejeli svobodno voljo. Ker je svoboda lastnost, ki si jo delimo z Bogom, brez nje pravzaprav ne bi mogli biti predstavniki Božje podobe. Bog ni robot. Ustvaril nas je po svoji podobi. To prav tako ni bila napaka. Bog je tako ljubil svojo zamisel o človeštvu, da se ni hotel odločiti drugače. Zato je tudi vnaprej zasnoval načrt in vse ukrepe, še preden je zlo vstopilo v svet; s tem je zagotovil, da bo naposled odrešil človeštvo, ponovno vzpostavil raj in obrisal vse naše solze ([Raz 7:17](#); [21:4](#)).

Naš vpogled v dolgotrajno bitko proti Bogu se je že začel odstirati. Bog je izdelal svojo vojno strategijo. Toda situacija se bo še poslabšala, preden bo potegnil prvo potezo.

PETO POGLAVJE

Kozmična geografija

Oba prestopka proti božjemu zakonu, ki smo ju obravnavali v preteklem poglavju, imata nekaj skupnega. Cilj obeh nadnaravnih uporov je bil prilastitev božjega namena s človeštvom in ponovne vzpostavitve božje oblasti. V tem poglavju si bomo ogledali naslednji upor, ki se ga tokrat zanetili ljudje.

Slednji upor je sprožil zaplet, v katerem smo še vedno udeleženi in v katerega so vključena tudi nadnaravna bitja. Titanski poskus prevzema božje strategije, katere cilj je bila obnovitev božje oblasti, se je obrnil v najslabšo smer in šele ob končnem prihodu Jezusa Kristusa se bo ta zaplet dokončno razrešil.

Babilonski stolp

Zgodba o babilonskem stolpu ([1 Mz 11:1–9](#)) je ena od najbolj znanih in najslabše razumljenih pripovedi v Svetem pismu. Otroci se učijo o njej pri verouku: to je bila doba, ko je Bog pomešal človeške jezike.

Po potopu je Bog ponovno izrekel zapoved, ki jo je dal Adamu in Evi: zapoved, naj napolnita zemljo. Želel je ponovno spraviti v tek dogajanje, tako da bi preko ljudi lahko razširil svoj vpliv. Vendar tudi tokrat ni uspelo. Ljudje so zavrnili pobudo. V svojem srcu so se uprli, imeli so boljši predlog, vsaj tako se jim je zdelo. Odločili so se, da bodo zgradili stolp z namenom, *da se ne bi razkropili po vsej zemlji* ([1 Mz 11:4](#)). To zveni popolnoma nelogično. Prav gotovo bi jim veličasten stolp zagotovil slavo ([1 Mz 11:4](#)), a le kako bi gradnja stolpa preprečila, da bi se ljudje razkropili po vsej zemlji?

Odgovor se skriva v pomenu samega stolpa. Poznavalci Svetega pisma in arheologi vedo, da so prebivalci starodavnega Babilona in mest v njegovi okolici gradili zigurate. Namen ziguratov je bil ureditev krajev, kjer bi se ljudje lahko srečevali z bogovi. *Zigurati so bili del tempeljskega območja*. Namesto da bi preoblikovali svet po podobi Edena, v katerem bi si vsi delili znanje in bi bila božja oblast povsod prisotna, so ljudje hoteli pritegniti Boga na eno samo mesto.

To pa ni bilo v skladu z božjim načrtom in Bog ni bil zadovoljen. Zato je izjavil - zopet je nagovoril člane svojega zbora: "Dajmo, *stopimo dol in tam zmešajmo njihov jezik*" ([1 MZ 11:7](#), ležeči tisk je dodal avtor). Bog je storil tako, človeštvo je bilo razdeljeno in nato se je razkropilo po zemlji. V tej nesrečni zgodbi bomo našli razlago, zakaj so narodi v predhodnem poglavju razvrščeni po določenem vrstnem redu ([1 Mz 10](#)).

To zgodbo pozna večina kristjanov. Sledi zgodba, ki je ne poznajo.

Bogovi in njihovi narodi

Poglavje [1 Mz 11](#) ni edini opis, ki pripoveduje o babilonskem stolpu. Odlomek v [5 Mz 32:8–9](#) se glasi:

“Ko je Najvišji narodom delil posest,
ko je ločeval človeške otroke,
je ljudstvom določil ozemlja
po številu Božjih sinov.
Zakaj Gospodov delež je njegovo ljudstvo,
Jakob je njemu odmerjena dediščina.”

V nekaterih prevodih Svetega pisma bomo v prvi vrstici našli besede “sinove Izraela” namesto “Božjih sinov”. Toda v času gradnje babilonskega stolpa izraelsko ljudstvo sploh še ni obstajalo. Bog je poklical Abrahama šele po babilonskem dogodku ([1 Mz 12](#)). Prevod “sinovi Izraela” ne more biti pravilen. Poimenovanje “Božjih sinov” izhaja iz terminologije, ki jo najdemo v zvitkih iz Mrtvega morja, v najstarejših rokopisih Svetega pisma. Prevod v verziji ESV je točen (angleška standardna verzija, op. prev.).

Uporaba pravih besed je zelo pomembna. Ko je Bog razdelil narode, jih je dodelil po številu Božjih sinov, članov Božjega zbora. Ta svetopisemski odlomek pojasnjuje razloge, zakaj so drugi narodi začeli častiti druge bogove. Vse do babilonskega spora je Bog želel vzdrževati odnos s celotnim človeštvom. Toda babilonski upor je povzročil spremembo. Bog se je odločil, da bodo odtlej narodom vladali člani Božjega zbora.

Bog je obsodil človeštvo. Celu po potopu ni sprejelo pobude, da bi nadaljevalo načrt, ki ga je Bog zasnoval v Edenu. Zato se je Bog odločil, da bo ustvaril nov narod, svoj “delež” - Izrael, kot je rečeno v [5 Mz 32:9](#). Bog je tako storil, začel je s tem, da je poklical Abrahama, kot omenja poglavje [1 Mz 12](#), ki je umeščeno takoj po poglavju, ki navaja zgodbo o babilonskem stolpu.

Odločitev Boga, da dodeli narode drugim bogovom, opredeli okvir celotne Stare zaveze. Kako? Preostali del Stare zaveze govori o Bogu Izraela in njegovem ljudstvu, Izraelcih, v spopadu z bogovi drugih narodov in ljudstvi, ki živijo na njihovem ozemlju.

To ni bil prvotni božji namen. Res je sicer, da je po babilonskem zapletu Bog sodil narodom, vendar nikakor ni nameraval, da bo za vedno zapustil ostale narode. Ko je Bog sklenil zavezo z Abrahamom, je jasno povedal, da bodo po Abrahamu in njegovem potomstvu blagoslovljeni “vsi rodovi zemlje” ([1 Mz 12:3](#)). Božji namen je bil, da bo ob določenem času ponovno sprejel vse narode v svojo družino.

Apostol Pavel se je zavedal tega. V svoji razpravi s poganskimi filozofi v Atenah je rekel:

”Iz enega je ustvaril ves človeški rod, da bi napolnil vse obličje zemlje in ljudem odmeril čase in meje bivanja.”

Božji namen je bil, “da bi Boga iskali in se morda do njega dotipali in ga našli, saj ni daleč od nikogar izmed nas.” ([Apd 17:26–27](#))

Preko Mojzesa je Bog posvaril svoj narod, naj ne časti “nebesne vojske” ([5 Mz 4:19–20](#)) – ta izraz, ki pomeni člane Božjega zbora, najdemo tudi na drugih mestih ([1 Kr 22:19](#)). Odlomek iz [Apd 17:26–27](#) jasno izraža namen Boga, da ga bodo narodi na nek način poiskali.

Toda bogovi, katerim so bili dodeljeni narodi, so začeli posegati v nadaljnji potek božjega načrta, in to na dva načina.

Že prej smo omenili [Psalm 82:1](#), ki opisuje, kako je Bog zbral bogove v svojem zboru. V nadaljevanju nam psalm razloži, zakaj je Bog sklical zborovanje. Bogovi drugih narodov so namreč izvajali krivično oblast nad svojimi ljudstvi, v nasprotju z dejanskimi željami Boga in z njegovimi načeli pravičnosti. Takoj na začetku zborovanja jih je Bog obtožil: "Doklej boste sodili napačno, dajali prednost krivičnim?" ([Ps 82:2](#)) Klestil jih je in v naslednjih dveh vrsticah je grajal njihovo nepravičnost, nato pa je razkril njihovo nesposobnost, saj niso hoteli pomagati narodom, ki so hodili v temi, da bi se vrnili na pot, ki vodi k pravemu Bogu. ([Ps 82:5](#)) Ti bogovi, samovoljni izkoriščevalci, so vendar tako nevedni! "Ne spoznajo, ne razumejo, v temi tavajo, majejo se vsi temelji zemlje." ([Ps 82:5](#))

Žal so Izraelci naposled začeli častiti bogove, ki jim "niso bili dodeljeni" ([5 Mz 29:26](#); gl. tudi [32:17](#)), namesto da bi iskali pravega Boga. Bog se je odzval naglo in ostro ([Ps 82:6–7](#)): "Jaz sem rekel: ›Bogovi ste, sinovi Najvišjega vi vsi; toda kakor človek morate umreti, kakor kateri izmed knezov morate pasti.‹"

Bogovom je namenjeno, da bodo izgubili nesmrtnost in bodo umrli kot ljudje ([Ps 82:7](#)). V drugih odlomkih spoznamo, da je ta obsodba na nek način povezana s koncem časov ([Iz 34:1–4](#)). Ob zaključku [Psalma 82](#) pisec izrazi željo, da bo tega dne Bog končno zahteval narode kot svojo dediščino. Kot bomo videli kasneje, se je ta želja začela uresničevati v Novi zavezi.

Svetovni nazor po Devteronomiju 32 (5 Mz 32)

V skladu z razumevanjem sveta glede na [Devteronomij \(5 Mz\) 32](#), ima delitev področij v Svetem pismu kozmično razsežnost. Zemlja je lahko sveta, kar pomeni, da je posvečena Bogu Jahveju, ali pa je v posesti nekega drugega boga. Takšno pojmovanje sveta se odraža v številnih odlomkih Biblije. Na primer, Danielova knjiga Stare zaveze omenja tuje narode, ki jim vladajo knezi iz nadnaravnega sveta ([Dan 10:13, 20–21](#)). Naslednji primer: ko je David bežal pred kraljem Savlom, je bil izgnan iz Izraela na ozemlje Filistejcev. V odlomku [1 Samuelove knjige 26:19](#) je David zaklical: "/.../ danes so me izgnali, da ne bi imel deleža pri Gospodovi dediščini, ko pravijo: ›Pojdi, služi drugim bogovom!‹ Daniel ni zamenjal Boga z nekim drugim bogom. Prav tako ni zanikal, da je Bog vsepovsod prisoten. Toda Izrael je bil sveto ozemlje oziroma kraj, ki je pripadal pravemu Bogu. David pa je obtičal na posestvu drugega boga.

Moja najljubša zgodba iz Stare zaveze, ki potrjuje omenjeni pogled, se nahaja v [2 knjigi Kraljev 5](#). Naamán je bil poveljnik sirske vojske. In bil je gobav. Potem, ko se je po Elizejevem navodilu sedemkrat umil v Jordanu, je bil čudežno ozdravljen gobavosti. Naamán je rekel Elizeju: "Zdaj vem, da na vsej zemlji ni Boga razen v Izraelu." ([5:15](#)) Prerok Elizej ni hotel sprejeti plačila, zato ga je Naamán ponižno vprašal, ali lahko odnese s seboj tovor zemlje. Umazano zemljo? Le zakaj bi si želel odnesti zemljo? Zato, ker je to ozemlje pripadalo izraelskemu Bogu. Ta zemlja je bila sveta.

Ni naključje, da se tovrstno mišljenje kaže tudi v Novi zavezi. Apostol Pavel uporablja niz izrazov za opisovanje sovražnih nadnaravnih bitij ([Ef 1:20–21](#); [3:10](#); [6:12](#); [Kol 1:16](#); [2:15](#)): vladarstva, gospostva, sile, prestoli. Kaj imajo skupnega? Vse te oznake so uporabljali za opis oblasti nad zemljepisnimi področji.

Apostol Pavel je napisal dve pismi cerkvenemu občestvu v Korintu, v katerih je obravnaval določene pripetljaje, za katere je izvedel. V prvem pismu je zahteval od starešin cerkve, naj izločijo iz svoje srede človeka, ki je živel v nespokorjenem grehu spolne nečistosti ([1 Kor 5:1–13](#)). Zanimivo je,

da je pisal, naj tega grešnika izročijo satanu ([1 Kor 5:5](#)). V kakšnem smislu si sploh lahko razlagamo te stavke?

Apostolove izjave postanejo smiselne šele tedaj, ko upoštevamo kozmično geografsko ozadje, na katerem temelji pojmovanje sveta v Stari zavezi. V teologiji Stare zaveze je bil delež Boga Jahveja Izrael; zemlja, ki jo je Bog dal Izraelcem, je bila kánaanska dežela. Mesto, kjer je bil prisoten Bog, je postalo sveta zemlja. Na začetku je Gospodovo veličastvo prebivalo v shodnem šotoru. Kadar so se Izraelci ustavili na poti in se utaborili v določenem kraju, so postavili skrinjo Gospodove zaveze v središče šotoru in tako označili izraelski tabor kot sveto mesto. Pozneje, ko se je izraelsko ljudstvo naselilo v Kánaanu, je Gospodovo veličastvo prebivalo v templju in je napolnilo prostor s svojo svetostjo, zato je Obljubljena dežela postala sveto ozemlje – dom Boga Jahveja in njegovega ljudstva. Sedaj Gospodovo veličastvo prebiva v slehernem človeku, ki veruje - mi sami smo svetišče živega Boga ([1 Kor 6:19](#); [2 Kor 6:16](#); [Rim 8:9](#)). To pomeni, da smo verniki Kristusovo telo, novo Božje ljudstvo, novi Izrael. Apostol Pavel je to povsem jasno povedal v pismu [Galačanom 3](#):

Resnični Abrahamovi otroci so torej tisti, ki verujejo v Boga z vso predanostjo ...

“Spoznajte vendar, da so Abrahamovi sinovi tisti, ki verujejo. /.../ Vi vsi ste namreč po veri v Kristusa Jezusa Božji sinovi. Kajti vsi, ki ste bili krščeni v Kristusa, ste oblekli Kristusa. Ni ne Juda ne Grka, ni ne sužnja ne svobodnjaka, ni ne moškega ne ženske: kajti vsi ste eden v Kristusu Jezusu. Če pa ste Kristusovi, ste potemtakem Abrahamovi potomci, po obljubi pa dediči.” ([Gal 3:7, 26–29](#))

Verniki – in z njimi mesto, kjer se zbirajo – predstavljajo sveto ozemlje, zato mora biti greh med njimi iztrebljen. Področje izven izraelskega tabora in narodi v okolici, ki so jim vladali drugi bogovi, so bili zaznamovani kot neposvečena zemlja. Prav tako v času Nove zaveze – in tudi sedaj – svet predstavlja neposvečeno zemljo. Zato je apostol Pavel zahteval, naj izobčijo vsakega člana, ki se noče pokesati; takšna oseba bo vržena nazaj v svet, ki je v oblasti satana. Izključitev iz cerkvenega občestva je pomenila povratek na neposvečeno ozemlje. To je območje, ki pripada grehu.

Zakaj je to pomembno

Kozmična razdelitev ozemlja je posledica božje obsodbe narodov v času babilonskega upora in na tem prizorišču je potekal boj izraelskega naroda. To je tudi prizorišče evangelija. Dobra novica o dejanju Jezusa Kristusa na križu prinaša sporočilo o tem, da Božje ljudstvo niso več samo Judje, temveč vsi ljudje, ki verujejo v Jezusa Kristusa ([Gal 3](#)). Ko so Jezusovi učenci odšli v svet, so spremenili satanovo posest v ozemlje, ki pripada Bogu. Božje kraljestvo se tako širi in ponovno povečuje svoj vpliv nad narodi.

Iz tega se lahko naučimo, da *ta* svet ni naš dom. Tema prežema vso zemljo. Ljudje, ki ne verujejo, so v bistvu žrtve nadnaravnih sil. Zato potrebujejo odrešitev, ki jo prinaša evangelij. In naposled, ne pozabimo: prav evangelij je naše orožje. Nismo pooblašteni, da bi se neposredno spopadli z vladarstvi in zlohrotnimi duhovnimi silami. Apostoli nam niso izročili nobenega duhovnega daru, ki bi bil učinkovit v takšnem direktnem boju. Potek dogodkov se bo zasukal v drugo smer samo s predanim širjenjem evangelija. Jezusovo “Veliko pooblastilo” ([Mt 28:19](#)) je plan duhovnega boja, ki ga bomo podrobneje preučili v naslednjih poglavjih.

Naposled smo spoznali tudi to, da bi si vsak zbor resničnih vernikov morali predstavljati kot sveti prostor. Bogu ni mar za zunanji izgled, za to, kakšne so zgradbe in koliko pripadnikov šteje določeno občestvo. Samo to je bistveno, da "kjer sta dva ali so trije zbrani v Jezusovem imenu, tam je Jezus sredi med njimi" ([Mt 18:20](#)). Prostor med njimi je posvečen. Vsak zbor, najsi bo še tako majhen ali neopazen, je postavljen v sprednje vrste na fronti duhovnega boja. Vsako cerkveno občestvo ima enako nalogo. Sile teme ne bodo dosegle zmage.

Kozmično geografsko delitev bomo zopet obravnavali, ko bomo spregovorili o Jezusovem poslanstvu. Zaenkrat smo zarisali bojne črte. Bog je sodil narodom sveta in jim je odvzel dedno pravico. Napočil je čas, ko bo prevzel vodstvo, terjal bo svoj delež in svoje ljudstvo.

ŠESTO POGLAVJE

Beseda, Ime in Angel Gospodov

V prejšnjem poglavju smo obravnavali svetopisemsko kozmično geografijo. Kot odgovor na upor ljudi v času gradnje babilonskem stolpa, je Bog zapustil narode. Prepustil jih je članom svojega nebeškega zbora, Božjim sinovom ([5 Mz 32:8–9](#)). Da bi nadomestil izgubljene narode, je hotel ustvariti novo ljudstvo, svoj lastni narod. Svojemu ljudstvu je poveril nalogo, naj širi Božje kraljestvo na zemlji. To poslanstvo se je udejanilo v strahotni borbi, saj so drugi bogovi in ljudstva, ki so bila podrejena njihovi oblasti, postali divji sovražniki Boga in Izraelcev.

Novo Božje ljudstvo se je začelo z možem po imenu Abram, čigar ime je Bog kasneje spremenil v Abraham. Kmalu potem, ko je obsodil gradnjo babilonskega stolpa, je Bog obiskal Abrahama.

Abraham sreča Besedo

Večina kristjanov je seznanjena z zgodbo o srečanju Abrahama z Bogom v odlomku iz [1 Mz 12](#). Bog je velel Abrahamu, naj zapusti svoj dom in odide proti kraju, ki ga še nikoli prej ni videl. Bog je obljubil, da ga bo vodil. Povedal je Abrahamu, da bo njegov Bog in dal mu je posebne obljube na osnovi zaveze, ki sta jo sklenila. Bog naj bi Abrahamu in Sari podaril sina, čeprav sta bila že ostarela. Potomci tega sina naj bi postali mogočen narod - ljudstvo, ki se bo razvilo v novo, zemeljsko družino Boga. Preko tega ljudstva bodo blagoslovljeni vsi narodi.

Ponavadi si predstavljamo Abrahamovo srečanje z Bogom kot nekakšen glas z nebes ali zvenenje v Abrahamovi glavi. Morda pa je Bog obiskal Abrahama v sanjah. Sveto pismo nedvoumno potrjuje, da se je tako dogajalo prerokom in tudi drugim ljudem. Toda Abrahamu se je zgodilo nekaj drugega. Bog se je pojavil na bolj dramatičen način. Prišel je v podobi človeka. Z Abrahamom sta si gledala iz oči v oči.

Namig za to najdemo v stavkih iz [1 Mz 12:6–7](#). Sveto pismo govori, da se je Bog *prikazal* Abrahamu. Tri poglavja kasneje se je Bog spet prikazal ([1 Mz 15:1–6](#)). Tokrat je Bog prišel k Abrahamu v videnju kot "Gospodova beseda". To ni bil glas v Abrahamovi glavi, saj je "beseda" povedla Abrahama ven, da mu je pokazala zvezde kot zagotovilo izpolnjene obljube, da njegovega potomstva ne bo mogoče prešteti ([1 Mz 15:5](#)).

Bog se je prikazal Abrahamu tudi ob drugi priložnosti ([1 Mz 18](#)). Prav tako se je prikazal Izaku, obljubljenemu sinu ([1 Mz 26:1–5](#)), ter Jakobu, Izakovemu sinu ([1 Mz 28:10–22](#); [31:11–12](#); [32:24–30](#)).

"Beseda" ali glas Boga kot način, na katerega se Bog izraža v človeški obliki, se pojavlja na nepričakovanih mestih. Enega od mojih najljubših primerov najdemo v [1 Samuelovi knjigi 3](#). Deček Samuel je zaslišal glas, ki ga je ponoči poklical, ko je poskušal zaspiti. Duhovnik Éli, pri katerem je Samuel živel in mu služil, je na koncu ugotovil, da je bil to glas Boga. V [10](#). vrstici se Bog vrne k Samuelu: "Gospod je prišel, se ustavil in zaklical kakor prej: ›Samuel, Samuel!‹ Iz odlomka razberemo, da je bil to Bog v človeški obliki, saj opisuje Boga, ki je stal pred Samuelom. Tudi na koncu poglavja ([1](#)

[Sam 3:19](#)) najdemo stavek “Gospodova beseda je imela navado, da se je prikazovala Samuelu.” (Dobeseden prevod; Sveto pismo v slovenščini navaja “besedo” samo v 20. vrstici. Op. prev.)

Naslednji prerok, ki se mu je “zgodila beseda Gospodova” in se je pojavila v človeški podobi, je bil Jeremija. V odlomku [Jeremija 1](#), ko je bil poklican za preroka, Jeremija izjavi: “Zgodila se mi je beseda Gospodova”. Jeremija je potrdil istovetnost “besede” s samim Bogom. Bog se ga je dotaknil s svojo roko ([Jer 1:1–9](#)).

Bog v človeški obliki

Bog, ki se pojavlja kot človek, je dejansko pogost vzorec, ki ga zasledimo v Stari zavezi že dolgo pred prihodom Jezusa iz Nazareta. Če dobro premislimo, je to povsem smiselno. Neizpodbitno je, da je Bog drugačen od nas. Sveto pismo nakazuje, da noben človek ne more videti čiste esence Boga, resnične navzočnosti Božjega veličastva, in nato ostati pri življenju. Svetopisemske osebnosti, ki so se fizično srečale z Bogom, so pričakovale, da bodo zato umrle ([1 Mz 32:30](#); [5 Mz 5:24](#); [Sod 6:22–24](#)). A kljub temu niso umrle, saj je Bog nekako prefiltriral svojo prisotnost v podobah, ki jih človeški razum lahko dojame – preko ognja, oblaka, pa tudi – celo bolj pogosto, kot verjamejo marsikateri kristjani –, v podobi človeka.

V mnogih primerih je videnje Boga v človeški obliki opisano kot srečanje z Angelom Gospodovim. Angel ima prepoznaven značaj. Na primer, prikazal se je Mojzesu v gorečem grmu ([2 Mz 3:1–3](#)). Bog je iz grma obljubil Mojzesu, da bo povedel njegovo ljudstvo iz Egipta. Ko je Jakob prenočeval v Betelu, se mu je v sanjah prikazal Bog v vidni obliki ([1 Mz 28:10–22](#)) in Jakob ga je prepoznal kot -Gospoda Jahveja. Ko je v naslednjih sanjah Angel Gospodov zopet obiskal Jakoba, mu je jasno povedal, da je Bog, isti Bog, s katerim se je že prej srečal v Betelu ([1 Mz 31:11–12](#)).

Marsikateri razlagalci Biblije se obotavljajo, da bi istovetili Angela Gospodovega s samim Bogom. Vendar imamo veliko zanesljivih dokazov, da je res tako. Morda je najpomembnejši dokaz naveden v opisu dogodka, ki se je zgodil kmalu potem, ko je Mojzes prejel Božje zapovedi. Izraelci so se pripravljali na pot proti Obljubljeni deželi in Bog je spregovoril Mojzesu:

“Glej, angela pošljem pred tvojim obličjem, da te obvaruje na poti in te pripelje v kraj, ki sem ga pripravil. Pazi nanj in poslušaj njegov glas; ne upiraj se mu, ne bo namreč prenašal vašega zavračanja, ker je moje ime navzoče v njem!

Če boš poslušal njegov glas in storil vse, kar porečem, bom sovražnik tvojih sovražnikov in nasprotnik tvojih nasprotnikov.” ([2 Mz 23:20–22](#))

To ni bil običajen angel. Ta Angel je sposoben odločati o tem, ali bo odpustil grehe ali ne. V tem Angelu je navzoče Božje ime. Ta izraz je nenavaden, vendar zelo pomemben. “Ime” je v Stari zavezi predstavljalo samega Boga, Božjo navzočnost ali esenco. Odlomek iz knjige preroka [Izaije 30:27–28](#) opisuje Gospodovo ime kot osebo, kot samega Boga:

“Glej, Gospodovo ime prihaja iz daljave,
njegova jeza plameni, njegova grožnja je silna.
Njegove ustnice so polne togote,
njegov jezik je kakor ogenj, ki požira.
Njegov dih je kakor poplavljač hudournik /.../.”

Celo dandanes pravoverni Judje nazivajo Boga *ha-shem* ("ime").

Da je bil Angel sam Bog v človeški podobi, lahko razberemo tudi iz vrstic [2. Mojzesove knjige 23:20–22](#) in jih nato primerjamo z nekaterimi drugimi odlomki. Angel v gorečem grmu, s katerim se je srečal Mojzes in v katerem je bilo navzoče Gospodovo ime, je res povedel Izraelce na poti iz Egipta v Obljubljeno deželo ([Sod 2:1–3](#)). Vendar se enako dejanje pripisuje Gospodu ([Joz 24:17–18](#)) oziroma navzočnosti samega Boga ([5 Mz 4:37–38](#)). Gospod, njegova navzočnost in Angel Gospodov na različne načine izražajo isti lik: podobo Boga. Vendar se Angel Gospodov pojavlja v človeški obliki.

Eden izmed najbolj prepričljivih odlomkov, ki neizpodbitno potrjuje to dejstvo, je hkrati zelo skrivnosten in ostaja v senci. Le malokdo ga sploh opazi. Opisuje Jakoba na smrtni postelji. Pred smrtjo Jakob želi blagosloviti Jožefove otroke. Ob tem se spominja dogodkov v svojem življenju – svojih srečanj z Bogom. Svoj blagoslov začne z naslednjimi besedami: ([1 Mz 48:15–16](#)):

"Bog, pred čigar obličjem sta hodila moja očeta Abraham in Izak,
Bog, ki mi je bil pastir, odkar živim, do tega dne,
angel, ki me je rešil vsega hudega /.../"

Neverjetno – v [16. vrstici](#) Jakob moli: "naj (*on*) blagoslovi ta mladeniča!" (Ležeči tisk je dodal avtor. V tem prevodu je v oklepaju dodan osebni zaimek "on". Op. prev.). Stavek se ne glasi: "naj *onadva* blagoslovita ta mladeniča", saj ne govori o dveh različnih osebah, Bogu in Angelu, temveč ju v molitvi povezuje v eno: "naj blagoslovi ta mladeniča!"

Še bolj osupljiv je odlomek iz [Knjige sodnikov 6](#), ko Bog pokliče Gideóna. V *istem prizoru* se pojavita hkrati Gospod in Angel Gospodov ([Sod 6:22–23](#)). Že v Stavi zavezi je bil Bog namreč več kot samo ena oseba; in ena od teh dveh oseb se je pojavljala kot človek.

Jezus: Ime in Angel

Navedeni opisi Boga po vsej verjetnosti vzbujajo vtis, da jih že poznamo—to so namreč različice iz Stare zaveze, ki zvenijo podobno kot odlomki, v katerih Nova zaveza govori o Jezusu Kristusu.

Abraham je srečal Besedo, Boga v človeški obliki. V evangeliju po [Janezu 1:1](#) apostol piše: "V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Beseda je bila Bog." V [14. vrstici](#) nadaljuje: "in ta Beseda je postala meso in je prebivala med nami." (Dalmatinova Biblija, posodobljena izdaja. Op. prev.) Pripadnik judovskega ljudstva, ki je v prvem stoletju bral evangelij po Janezu, bi se v mislih povrnil k Bogu samemu, ki je prišel kot Beseda. Dejansko je Jezus celo sam izjavil, da je Abraham "videl njegov dan"; nato je rekel: "Preden je bil Abraham, jaz sem." ([Jn 8:56–58](#))

Mojzes je srečal Angela Gospodovega, Boga v človeški obliki, v gorečem grmu in tudi kasneje. Angel Gospodov je povedel izraelsko ljudstvo iz Egipta v Obljubljeno deželo. V svojem kratkem pismu pa je Juda napisal: "Čeprav že vse veste, vas hočem spomniti, da je Gospod (*Različica *Jezus* ali *Józue*, *op.prev.*) ljudstvo najprej rešil iz egiptovske dežele, potem pa pokončal tiste, ki niso verovali." ([1:5](#)). Angel je bil Bog v človeški obliki. Isti Angel je bil druga oseba svete Trojice, ki se je potem rodila iz Device Marije.

Božja Navzočnost in njegovo Ime so lastnosti, po katerih se Angel Gospodov razlikuje od vseh drugih angelov. Jezus je govoril o Bogu Očetu kot Imenu. V svoji molitvi v vrtu Getsemani, tik preden

so ga zajeli in odvedli na zaslišanje, katerega končni izid je bilo križanje, je Jezus molil: "In zdaj me ti, Oče, poveljaj pri sebi z veličastvom, ki sem ga imel pri tebi, preden je bil svet. Razodel sem tvoje ime ljudem, katere si mi dal od sveta. Tvoji so bili, pa si jih dal meni in so se držali tvoje besede. /.../ In razodel sem jim tvoje ime in jim ga bom razodeval /.../." ([Jn 17:5–6, 26](#)). Kaj je hotel povedati v zadnjem navedenem stavku? Jezus ni govoril o tem, da želi razodeti ljudem ime Boga. Saj so bili Judje. Vedeli so, kako se glasi Božje ime: namreč, Jahve. Imeli so Staro zavezo. Božje ime bi lahko našli na tisočerih mestih. Ko je Jezus povedal, da je razodel ljudem Božje ime, je to pomenilo, da jim je razodel *samega* Boga. On sam je bil Bog, ki so ga videli pred svojimi očmi. *Bil je ime, ki je postalo meso.*

Zakaj je to pomembno

V naši raziskavi smo prišli dovolj daleč, da smo lahko opredelili osnovne pojme za razumevanje svetopisemskega zemljevida. Vse zgodbe Svetega pisma, ki jih poznate, so umeščene v kontekst presežnega duhovnega boja v nevidnem svetu. V tem spopadu bogov, v boju na vse ali nič, je zmagovalcu zagotovljen popoln uspeh.

Iz svetopisemskega pojmovanja nevidnega sveta izhaja, da ima Bog resne sovražnike, druge bogove, ki jih je sam ustvaril in so mu bili sprva zvesti, vendar so nato krenili po svoji poti. Uporne bogove opisuje apostol Pavel kot mračne, zlohodne sile, vladarstva, gospodstva, prestole nevidnega sveta ([Ef 6:11-12](#); [Kol 1:16](#)). Še vedno so prisotni. Nova zaveza nikjer ne govori, da bi zapustili naš svet. Živijo zato, da bi se upirali božji oblasti - da bi mu onemogočili večno združitev s svojo ljubljeno človeško družino, ki jo želi doseči preko evangelija.

Eno od teh temnih moči predstavlja vladar smrti. Dana mu je zakonita oblast nad človeštvom, saj je prevaral Adama in Evo, temu pa je sledila izguba nesmrtnosti. Prav to je bil njegov cilj: iztrebiti ljudstvo Boga Jahveja. Tudi zalega sovražnih Božjih sinov je imela enak namen, ko je izraelsko ljudstvo vstopilo v Kánaan: "ubijati, ali pa dopustiti ubijanje" - hoteli so preprečiti, da bi ozemlje postalo last Božjega ljudstva. Ko so Izraelci vstopili v deželo, so sile teme ostale enake, samo njihova strategija se je spremenila: začeli so zavajati Božje ljudstvo v čaščenje drugih bogov, kajti pričakovali so, da se bo Jahve zato odrekel svojemu ljudstvu in ga prepustil njim. In prav to se je zgodilo. Bog je poslal svoje ljudstvo v izgnanstvo.

Vendar so sile teme vedele še nekaj: Jahve se ne bo odrekel uresničitvi svojega načrta. Prekletstvo nad prvotnimi uporniki je vsebovalo napoved, da bo nekega dne prišel potomec Eve, ki bo izničil posledice padca človeštva v Edenu. Vedele so, da bo nastopil čas, ko se bo pojavil Obljubljeni, – čeprav, kot nam je povedal apostol Pavel, niso točno vedeli, kakšen je božji načrt ([1 Kor 2:6–8](#); [Ef 3:10](#); [6:12](#)). Kajti ta skrivnost je bila po nameri Najvišjega vsem prikrita.

SEDMO POGLAVJE

Zakoniti ukrepi

Naj povzamemo dosedANJI potek naše pripovedi: Bog se je odvrnil od predstavnikov narodov v Babilonu. Nižji bogovi so prevzeli oblast nad ljudstvi, ki so jim bila dodeljena ([5 Mz 32:8–9](#)). Zgodba z Abrahamom pomeni nov začetek in Božji načrt je bil jasen: nekega dne bo ponovno zahteval pravico do narodov, tako da bo posredoval preko izraelskega ljudstva ([1 Mz 12:3](#)). Toda bogovi drugih narodov bi bili tedaj prisiljeni, da se odrečejo svoji oblasti nad ljudstvi in pravici do čaščenja ([Ps 82:6–8](#)). To je povzročilo konflikt – tako v vidnem, kot tudi v nevidnem svetu. Takoj, ko je nastal Izrael, že so se vanj uperili pogledi bogov.

Kdo je Jahve?

Ni dolgo trajalo, da se je v svetopisemski zgodbi Izrael zapletel v nevaren položaj. V pripovedi o Jožefu ([1 Mz 37–50](#)) najdemo razlago, zakaj je izraelsko ljudstvo odšlo v Egipt. Škoda, ki so jo Jožefu povzročili njegovi bratje, se je po božji previdnosti spremenila v rešitev Izraela pred lakoto. Prav tako Bog namenoma ni takoj posvaril izraelskega ljudstva, naj takoj zapusti Egipt. Bog je vedel, kdaj bo umrl faraon, ki je obdal Jožefa z vso častjo, in da bo na njegovo mesto prišel resen sovražnik ([2 Mz 1](#)). Predvidel je, da bodo Egipčani naprtili Izraelcem prisilno delo ([1 Mz 15:13–16](#)). Bog je vedel tudi to, da bo ob pravem času rešil izraelsko ljudstvo ([1 Mz 46:4](#)).

Toda čemu to odlašanje? Bog ima vselej dobre razloge za trpljenje, samo da jih ljudje ne moremo vselej prepoznati. V omenjenem primeru pa Sveto pismo povsem nedvoumno navede vse vzroke.

Potem ko je Mojzes zbežal v Egipt in je prebival v divjini, ga je Bog poklical iz gorečega grma ([2 Mz 3:1–14](#)) in mu naročil, naj se vrne v Egipt. Božji ukaz je bil enoznačen - Mojzes naj reče faraonu: "Odpusti moje ljudstvo." ([2 Mz 5:1](#)). Toda faraon je bil drugačnih misli. Bil je utelešeni bog Egipta, znamenje vse njegove slave in moči. Ni dovolil, da bi mu nek nevidni Bog izraelskih pastirjev narekoval, kaj mora storiti. Niti tega ni vedel, da je bil Mojzesov Bog resničen. V posmeh je odgovoril: "Kdo je Gospod, da bi moral poslušati njegov glas in odpustiti Izraela?" ([2 Mz 5:2](#)).

Bog je pričakoval, kakšen bo faraonov odgovor – in tudi to, da mu bo odgovor povzročil veliko bolečino. Faraona je pripravil na udarec. Povedal je namreč Mojzesu: "Jaz pa bom zakrknil njegovo srce, in ne bo odpustil ljudstva." ([2 Mz 4:21](#)). Bog je moral stopiti v boj. Po dolgih stoletjih zatiranja Izraelcev je za Egipt in njegove bogove prišel čas, da prejmejo zaslužen kazni. Tudi dejstvo, da je faraonovo srce otrdelo, je bilo del te namere. Sveto pismo nam pove, da so bile nadloge namerjene proti egipčanskim bogovom – še posebej zadnja, ki je povzročila smrt prvorojencev ([2 Mz 12:12](#); [4 Mz 33:4](#)), to pa se je izkazalo kot neposreden napad na faraonovo rodovino: "Opolnoči je Gospod udaril vse prvorojence v egiptovski deželi, od faraonovega prvorojenca, ki je sedel na prestolu, do prvorojenca jetnika, ki je bil v ječi, in vse prvence živine." ([2 Mz 12:29](#)).

Faraon je zasmehoval Boga in položaj se je drastično spremenil. Apostol Pavel je kasneje zapisal: "Ne slepite se: Bog se ne pusti zasmehovati. Kar bo človek sejal, bo tudi žetel." ([Gal 6:7](#)). Udarci, ki jih je

prejel Egipt, so naposled privedli do tega, da so bili Izraelci rešeni suženjstva v Egiptu; namen je bil dosežen. Ljudstva v daljnih deželah, kot denimo v Kánaanu, so izvedela, kako hudo je Bog udaril Egipt in njegove bogove ([Joz 2:8–10](#); prim. [2 Mz 15:16–18](#); [Joz 9:9](#)). Ko se je Mojzes končno vrnil, je njegov svak Jitro iz Midjána strnil to lekcijo: “Zdaj vem, da je Gospod večji kakor vsi bogovi” ([2 Mz 18:11](#)).

Ne moremo se čuditi, zakaj je Mojzes na drugi strani Rdečega morja postavil retorično vprašanje v posmeh faraonu in njegovi uničeni vojski: “*Kdo je kakor ti, Gospod, med bogovi?*” ([2 Mz 15:11](#)).

Ko so prestopili meje Egipta in nato prečkali Rdeče morje, so Izraelci vedeli, kam vodi pot. Čakalo jih je srečanje z Bogom v njegovem novem zemeljskem bivališču in sedežu vladavine na gori Sinaj.

V resnici Izraelci niso veliko vedeli o Bogu. V času izhoda iz Egipta Biblija *sploh še ni obstajala*. Edino spoznanje o Bogu so Izraelci prejeli po ustnem izročilu, preko zgodb, ki so jih slišali od svojih prednikov in so se ohranjale iz roda v rod. Ko sedaj beremo to zgodbo v Svetem pismu, lahko jasno prepoznamo, kaj je Bog nameraval. Izraelci pa so se morali še veliko naučiti. Sinaj je bila njihova učilnica.

Izrael – božja družina in zemeljski predstavniki Boga

Še preden je nastopil čas za eksodus, je Mojzes stal pred faraonom in povedal mu je, da mu Bog sporoča: “Moj prvorojenec je Izrael, zato ti pravim: Pústi mojega sina, naj gre, da mi bo služil! Če pa ga nočeš pustiti, bom ubil tvojega prvorojenca.” ([2 Mz 4:22–23](#))” Zamisel, da ima Bog svojega sina – v tem primeru se to nanaša na vse Abrahamove potomce –, je izjemno pomembna. Povede nas nazaj v čas, ko je Bog ustvaril Adama in Evo.

Bog bi rad imel človeško družino. Želel bi prebivati v svojem stvarstvu na zemlji, z ljudmi, ki jih je ustvaril. Hotel je, da bi njegova človeška družina živela skupaj z njim in mu služila. Želel je, da bi se ljudstvo namnožilo in da bi zemlja za vse ljudi postala kot Eden. Ko se je Bog po sporu zaradi babilonskega stolpa odrekal človeštvu, je ostal brez otrok – vse dotlej, ko je poklical Abrahama. Izrael je postal nova božja družina. Nastopil je čas za povratek na izhodišče prvotnega načrta. Tako kot sta bila Adam in Eva predstavnika Božje podobe na zemlji, je to vlogo odslej prevzel Izrael.

Povratek na Sinaj je bila vrnitev domov. Celo nebeški zbor je bil tam prisoten, budno je spremljal dogajanje, ko je Bog ponovno začel uresničevati svoj načrt. Člani zbora so bili priče nove zaveze med Bogom in ljudmi – Gospodove postave.

Postava, posredovana preko Božjega zbora

Ali ste se začudili, ko sem povedal, da je bil nebeški zbor prisoten na Sinaju, ko je Bog posredoval svojih Deset zapovedi? Če ste kdaj gledali film o eksodusu in pohodu na Sinaj, v njem niste opazili angelov. Toda Biblija govori, da so bili angeli prisotni na tem mestu. Govori celo to, da so angeli posredovali Gospodovo postavo ([Apd 7:52–53](#); [Heb 2:1–2](#)).

Prav tako Sveto pismo opisuje, da je bila postava pisana “z Božjim prstom” ([2 Mz 9:9–10](#)). Ta izraz naj bi zvenel domače: nanaša se na Boga v človeški obliki. Bog je bil na Sinaju in se je pojavil kot človek, prav tako kot zgodbe v 1. Mojzesovi knjigi opisujejo pojav Angela Gospodovega. Bog in njegova nebesna vojska so izročili postavo Mojzesu in izraelskemu ljudstvu.

Potem ko so prejeli Gospodovo postavo, so Mojzes, Aron s svojimi sinovi in sedemdeset izraelskih starešin ponovno zagledali Boga Izraela v človeški obliki. Tokrat so se zbrali ob obedu ([2 Mz 24:9–11](#)). Prav tako kot je Zadnja večerja pečat nove zaveze, potrjene s krvjo Jezusa Kristusa, je prejšnji obed proslavil novo zavezo Boga z Izraelom na Sinaju – Gospodovo postavo.

Bog je izraelskemu ljudstvu izročil postavo, da bi posvetil svoje ljudstvo ([2 Mz 19:2](#)). Želel je ločiti Izrael od drugih ljudstev, tako da bi vsi prepoznali Izrael kot božjo družino. Tako kot je Bog popolnoma drugačen od drugih bogov in od vsega, kar je zemeljsko, se je tudi Božje ljudstvo moralo razlikovati od vseh drugih ljudi.

Kaj pomeni svetost? Kaj je v ozadju tega koncepta? Svetost ne pomeni biti odmaknjen ali čudaški. Svetost je istovetenje z Gospodom, posvečanje samega sebe Bogu in uživanje v vsem, kar nam v življenje prinese pravi odnos z Bogom. Bog je hotel, da bi preko Izraela ponovno pritegnil k sebi druge narode ([5 Mz 4:6–8](#); [28:9–10](#)). Prav zato Sveto pismo imenuje Izrael “kraljestvo duhovnikov” ([2 Mz 19:6](#)) in “luč narodom” ([Iz 42:6](#); [49:6](#); gl. tudi [51:4](#); [60:3](#)). Celotni izraelski narod je podedoval Abrahamov položaj v odnosu do Boga: da bo blagoslov vsem narodom ([1 Mz 12:3](#)).

Zvestoba v veri

Pravi odnos z Bogom je eden od izrazov, ki ga uporabljamo, ko govorimo o odrešenju. Kljub temu, da so nas pri verouku morda učili drugače, pa Izrael ni dosegel odrešitve, ker bi se ravnal po zakonih in bi sledil postavi. Najsi bo po Stari ali Novi zavezi, odrešitve si nikoli ne prislužimo in je tudi nismo vredni. Odrešitev prejmemo po Božji milosti kot odgovor na vero.

Prav tako kot vsi, ki smo bili rojeni po Jezusovi smrti in vstajenju, so tudi Izraelci morali imeti vero. Morali so *verjeti*, da je njihov Bog nad vsemi bogovi; morali so zaupati, da jih je izbral kot svoje ljudstvo. Samo oni so imeli dostop do Boga vseh bogov. Postava ni bila sredstvo za doseganje odrešenja – postava jih je usmerjala, da so znali izražati svojo zvestobo Bogu, v katerega so verovali. Pripadniku izraelskega ljudstva je odrešitev pomenila vero v božje obljube in edinstveni značaj Boga vseh bogov, obenem pa tudi zavračanje čaščenja kateregakoli drugega boga. Pomembna je *vera in zvestoba*, ki izhaja iz srca, ne pa zbiranje točk na nekakšni kartici zaslug v odnosu do Boga.

Kralj David je zagrešil težke prestopke, prešuštvo in naklepni umor ([2 Sam 11](#)). Z vidika postave je David ravnal protizakonito in je zaslužil smrt za svoje zločine. Kljub temu pa nikoli ni omahoval v svoji veri v Jahveja kot Najvišjega Boga. Nikoli se mu ni izneveril, ni se spreobrninil in častil drugih bogov. In Bog mu je naklonil milost.

Enako velja za Novo zavezo. Vera v evangelij pomeni prepričanje, da se je Bog Izraela utelesil na zemlji kot človek, da je prostovoljno izbral smrt na križu kot žrtev za naše grehe in je tri dni kasneje vstal od mrtvih. Okleniti se moramo vere in nato izkazati svojo zvestobo Jezusu Kristusu s tem, da se odvrnemo od vseh drugih bogov. Ne glede na to, kar drugi bogovi govorijo o odrešenju, nam Sveto pismo sporoča, da pod nebom ljudem ni dano nobeno drugo ime, po katerem naj bi se rešili ([Apd 4:12](#)) in da mora naša vera ostati neomajna ([Rim 11:17–24](#); [Heb 3:19](#); [10:22](#), [38–39](#)). Naših osebnih moralnih porazov ne moremo enačiti z zanikanjem Jezusa Kristusa in sklepanjem kupčij z drugimi bogovi – in Bog dobro ve, v čem je razlika.

Zakaj je to pomembno

Pestra simbolika eksodusa in dogodkov na Sinaju ima poseben čar. Prizor, v katerem so se Mojzes in njegova družba udeležili skupnega obeda z Bogom v človeški obliki, takoj pritegne našo pozornost. Ob Mojzesu je bilo sedemdeset starešin. Če preštejemo narode v [Genezi 10 \(1 Mz 10\)](#), ki jih je Bog zapustil po zapletu ob gradnji babilonskega stolpa, jih naštejemo sedemdeset. Ko je Bog Izraela sodil narodom, so bili dodeljeni Božjim sinovom – drugim, nižjim bogovom ([5 Mz 4:19–20](#); [32:8–9](#)). Zakaj sedemdeset starešin, sedemdeset Božjih sinov in sedemdeset razdedinjenih narodov?

Vse te asociacije niso naključne. Ob začetku svojega javnega delovanja je Jezus odposlal v svet sedemdeset učencev ([Luka 10:1](#)). To je bil uvodni del njegovega Velikega pooblastila. Izbrano število učencev je bilo nedvoumno znamenje, da bodo Jezusovi učenci ponovno zahtevali vrnitev narodov pod kraljevsko oblast Boga. Božje kraljestvo naj bi doseglo svojo dokončno podobo v poslednjih dneh, v novem Edenu, ki bo zajel celotno zemljo, kot obeta [Razodetje 21–22](#). Ponavljajoče se število sedemdeset prinaša naslednje sporočilo: nova božja družina, Izrael – Abrahamovi otroci – bodo posredniki, preko katerih se bo vrnilo vse, kar je bilo izgubljeno.

In to še ni vse. Apostol Pavel je v pismu [Galačanom 3](#) zapisal, da so verujoči podedovali obljube, ki jih je prejel Abraham. Vsakdo, ki veruje v Jezusa Kristusa, po veri postane Abrahamov otrok ([Gal 3:26–29](#)). To je naša dolžnost - vaša in moja: da iztrgamo narode iz rok drugih bogov. Naša naloga je, da preusmerimo ljudi, ki so pod duhovnim vplivom drugih bogov, k veri v Jezusa Kristusa. Kajti mi smo sedaj novi, človeški Božji zbor na zemlji. In ko bomo poveljani, se bomo pridružili božji družini v novem Edenu.

Sveto pismo govori o tem na številnih mestih. Razodetje opisuje, da bodo verujoči v poslednjih dneh podedovali oblast nad narodi; delili jo bomo skupaj z Jezusom ([Raz 3:21](#)). To pomeni, da bomo vladali namesto Božjih sinov, ki so gospodovali nad temi narodi od časov Babilona. Zato je apostol Janez povedal, da imajo verujoči oblast oz. moč, da postanejo Božji otroci ([Jn 1:12](#); prim. [1 Jn 3:1–3](#)); res je, v poslednjih dneh bomo nadomestili Božje sinove, ki so sicer nebeška bitja, vendar so postali sovražniki Boga.

Iz tega razloga je tudi apostol Pavel pisal občestvu verujočih, naj opustijo medsebojne tožbe na posvetnih sodiščih: "Mar ne veste, da bomo sodili angelom?" ([1 Kor 6:3](#)). Ko bomo dosegli svetost (zveličanje) na novi zemlji, *bomo na višji ravni kot angeli*. Nekega dne bomo kot Jezus ([1 Jn 3:1–3](#); [1 Kor 15:35–49](#)) in bomo skupaj z njim vladali narodom ([Raz 2:26](#)), ki so sedaj pod nadzorom sovražnih bogov. Ljudje, ki verujejo, so duhovno nasledstvo Abrahama, ki bo dokončno razveljavilo oporoko, po kateri so narodi izgubili dediščino, obenem pa bo izbrisano tudi prekletstvo smrti, ki sega vse do edenskega padca.

Živeti bi morali v skladu s to napovedjo. Celotna zamisel Stare zaveze vodi k nam. Povrnimo se v mislih v Eden. Bog je želel, da bi obe njegovi družini – božja in človeška – skupaj prebivali in vladali v raju. Božji načrt je propadel zaradi upora, vendar je ponovno oživel, ko je bil Izrael rešen iz Egipta. Iz Abrahamovega nasledstva bo prišel Mesija, ki bo izničil posledice edenskega padca ([1 Mz 3:15](#)). Če ne bi bilo Izraela, usoda človeštva ne bi imela nobenega namena.

Prav to je bil razlog, zakaj so bogovi in njihovi privrženci hoteli ponovno uničiti Izrael.

OSMO POGLAVJE

Sveti prostor

Izraelci so ostali na gori Sinaj več kot eno leto. Zakaj tako dolgo? V tem času so že sklenili zavezo z Bogom in prejeli Božje zapovedi. Kljub temu pa so se morali še veliko naučiti. Njihova prva naloga je bila izpolniti obljubo, da bodo verovali in bodo zvesti Bogu svojih prednikov, Abrahama, Izaka in Jakoba. Toda spoznati so morali tudi to, kaj Bog resnično pričakuje in kakšen je pravzaprav Bog.

Pojem svetosti

Marsikateri nenavadni predpisi v Stari zavezi izhajajo iz nujnosti, da bi ljudje prepoznali *drugačnost Boga* od vsega, kar obstaja. Po svoji naravi in značaju je Bog edinstven in se popolnoma razlikuje od človeštva, od česarkoli oz. kogarkoli. Za Izraelce je bila to resnica, ki jo je bilo treba vselej potrjevati. V nasprotnem primeru bi si predstavljali, da je Bog neko običajno bitje.

Svetopisemski izraz za edinstveno naravo Boga je *svetost*. Pomeni "ločenost" ali "drugačnost". Ta pojem se ne nanaša nujno na moralni odnos – ne pomeni tega, da mora biti naše vedenje odraz določenih moralnih standardov, čeprav beseda zaobjame tudi ta vidik ([3 Mz 19:2](#)).

Bogu ni zadoščalo, da bi izraelskemu ljudstvu predstavil svojo svetost samo v intelektualnem pomenu. Želel je, da bi pojem njegove drugačnosti prežemal vse življenje davnega Izraela. Sveto pismo opisuje, kako se je ta pojem izražal preko obredov, simboličnih dejanj ter predpisov za vstopanje na posvečeno ozemlje.

Na kakšen način je Bog "drugačen"?

Kratek odgovor na to vprašanje se glasi: "v vsakem pogledu"; vendar je ta odgovor preveč abstrakten. Kajti Sveto pismo je mnogo bolj prizemljeno, to pa se odraža tudi v obredih in predpisih izraelske skupnosti.

Biblija denimo uči, da Bog ni bil samo vir življenja Izraelcev – kajti Bog *je* življenje. Bog ni od tega sveta, ne pripada območju, kjer je prisotna smrt, bolezen, nepopolnost. Božje kraljestvo je nadnaravno. Naše kraljestvo je zemeljsko. V prisotnosti Boga postane prostor na zemlji posvečeno, *onstransko* mesto. Prostor, v katerem prebivamo, je del sveta. Bog je polarno nasprotje posvetnega.

Kot stvarni izraz tega pojmovanja je v starodavnem Izraelu veljalo načelo, da je bil vstop na posvečeno ozemlje dovoljen samo povabljenim osebam, ki so se morale očistiti, preden so smele deliti prostor z Bogom. Številni predpisi Stare zaveze se nanašajo na obredno očiščevanje.

Izraelci so bili lahko izločeni s svetega kraja kot "nečisti" zaradi različnih dejavnosti, ki so jih izvajali, ter drugih okoliščin. Spolna dejavnost, krvavitve, določene fizične hibe, dotikanje mrtvega telesa (človeka ali živali), so povzročile, da je pripadnik izraelskega ljudstva postal nečist. V Izraelu je veljala prepoved uživanja mesa določenih ptic ujed, ki so se hranijo z mrhovino (n. pr. jastreb, sokol - [3 Mz 11:13–19](#)) ali živali, ki bi se lahko nahajale na površini ali v notranjosti trupla (n. pr. kuščarji, miši [3 Mz 11:24–40](#)).

V tem primeru se pojem nečistosti ni nanašal na moralnost, temveč je vzbujal asociacijo na izgubo življenjske sile, ki je bila nezdružljiva s popolnostjo Boga. To je preprost logičen sklep, ki pa našemu sodobnemu razumu zveni povsem tuje. Izguba krvi in spolnih izločkov je pomenila izgubo nečesa, kar ustvarja in ohranja življenje. Boga ni mogoče povezovati z *izgubo* življenja, temveč je Bog tisti, ki *daje* življenje. V primeru izločanja telesnih tekočin je bilo potrebno "očiščenje", saj je čistost ena od prispodob božje narave. Prav tako je bilo potrebno "očiščenje", če se je oseba dotaknila mrtvega telesa. Dostop na posvečene kraje v Izraelu je bil onemogočen tudi osebam z določenimi telesnimi pomanjkljivostmi ali poškodbami; v tem primeru zato, ker nepopolnost ni skladna z božjo popolnostjo.

Namen vseh teh predpisov je bila jasna ponazoritev nadnaravnega pogleda na svet.

Opredelitev problema nečistosti

Nečistost oz. nezmožnost vstopanja v sveti prostor je bila za prebivalce davnega Izraela zelo resna zadeva. Nečistim osebam ni bilo dovoljeno prinašati obrednih žrtev in daritev na predpisana mesta. Rešitev zagate je bilo obredno očiščevanje, ki je v nekaterih primerih vključevalo določeno žrtev ali pa časovni odlog srečanja.

Smisel krvavega žrtvovanja – mazanja ali škropljenja krvi po človeku ali predmetu z namenom obrednega čiščenja, ki je omogočilo vstop na posvečeno ozemlje –, se nam zdi nedoumljiv. Toda krvavo obredno žrtvovanje je imelo teološki namen: na tem temelju se je namreč razvil koncept nadomestitve. Kri je pomenila življenjsko silo ([3 Mz 17:11](#)); smrt živali je bila ponazoritev, preko katere so ljudje spoznali, da pristop k Bogu ni možen pod nobenim pogojem, razen z njegovo lastno privolitvijo, brez katere je smrt neizbežna. Žrtvena kri je pri Izraelcih pomenila nadomestilo, ki je po milosti odpravilo stanje nečistosti oz. morebitno skrunitev.

Namen tega nauka je bil, da je Bog *ohranjal* življenje Izraelcev preko nadomestnih žrtev. Človeško življenje je bolj sveto kot življenje živali, ker je bilo človeštvo ustvarjeno po Božji podobi ([1 Mz 1:26](#); [9:6](#)). Izraelci so dolgovali svoj obstoj nadnaravnemu posegu, ki je omogočil Abrahamu in Sari, da jima je bil podarjen otrok ([1 Mz 12:1–3](#)). Toda človeško življenje je bilo v posvečeni prisotnosti Boga ogroženo. Obredne žrtve so predstavljale opomin, da ima Bog moč nad življenjem in smrtjo – in da Bog želi ljudem izkazati svojo milost.

Nebesa (in pekel) na zemlji

Ob pozornem razmišljanju o tem, da je Bog drugačen od vsega, kar obstaja, so se porodili določeni pojmi, ki se ne nanašajo samo na Boga, temveč opisujejo tudi nadnaravne razmejitve. Pri Izraelcih je zamisel o različnih "kraljestvih" predstavljala temelj nadnaravnega pogleda na svet. Božja prisotnost je prebivala na svetih krajih, torej nobeno drugo območje ni moglo biti posvečeno – bilo je posvetno ali pa v določenih primerih celo sovražno in prežeto z zlom.

Božja Navzočnost je bila predstavljena v prispodobi edenskega vrta. Številne podrobnosti na Božji skrini in v templju so bile upodobljene tako, da bi ljudje pomislili na Eden, na kraj, kjer se nebesa

srečujejo z zemljo. Okrašeni zlati svečnik je imel obliko drevesa ([2 Mz 25:31–40](#)) in je predstavljal Drevo življenja v rajskem vrtu. Postavljen je bil pred pregrinjalom, ki je zastiral vstop v Presveto, kamor je bila umeščena Gospodova skrinja zaveze; njen pokrov je predstavljal prestol Boga ([2 Mz 25:10–22](#)).

Tudi oba keruba v Presvetem sta bila povezana s podobo Edena. Rajska keruba sta bila postavljena kot stražarja pred bivališčem Boga v Edenu ([1 Mz 3:24](#)). Keruba v Presvetem sta stražila pokrov Gospodove skrinje zaveze ([2 Mz 25:18–20](#)). Kasneje, ko je Salomon zgradil tempelj, se je prvotna šotorska zasnova premaknila v notranjost templja. Nad Božjo skrinjo sta stala dva ogromna keruba, ki sta podpirala božji prestol; Božja skrinja je tvorila njegovo podnožje ([1 Krn 28:2](#)).

Tempelj je bil kot edenski vrt, okrašen s slikami bujnega rastlinja in podobami živali ([1 Kr 6–7](#)). Po stenah so bili vdolbeni cvetovi, palme, levi in granatna jabolka. To je bila vidna prisposoda kraja, kjer je Bog prvič stopil na zemljo, da bi prebival skupaj s svojo človeško družino.

Izraelsko ljudstvo se je moralo zavedati tudi temne strani kozmične geografije. Izraelski tabor in kasneje izraelski narod sta predstavljal sveto ozemlje, bivališče Boga in njegovega ljudstva. To pomeni, da so bila območja izven Izraela *neposvečena*. Dolgo pred srečanjem na Sinaju je Bog zapustil druge narode jih prepustil nižjim bogovom ([5 Mz 4:19–20](#); [32:8–9](#)). Nekega dne bo ponovno zahteval pravico do drugih narodov; toda v času svetopisemskih opisov so ta področja predstavljal kraljestvo teme.

Eden izmed izraelskih obredov je ta nauk ponazoril do potankosti. Dan sprave (Jom Kipur), ki so ga praznovali vsako leto in je opisan v Levitiku ([3 Mz 16](#)), je vseboval nepozabno učno lekcijo o sveti in neposvečeni zemlji.

V dogodku sta nastopala dva kozla. Prvega so žrtvovali, njegovo kri pa so poškopili po templju, da bi do prihodnjega leta očistili vsako človeško skrunitev. Žrtvovani kozel je bil “namenjen Gospodu”. Drugega kozla niso zaklali, temveč so ga pregnali v divjino, potem ko je najvišji duhovnik simbolično prenesel nanj grehe ljudstva. Ta kozel je bil “namenjen Azazelu”.

Kdo ali kaj je bil “Azazel”? Nekateri prevodi namesto imena Azazel navajajo izraz “grešni kozel”. Zvitki z Mrtvega morja pravilno prevajajo ta sporni naziv: to je ime demona. V času potovanja preko puščave na poti v Obljubljeno deželo so Izraelci žrtvovali demonom ([3 Mz 17:7](#)), ker so se bali, da bodo sile zla ogrožale njihov tabor. Navsezadnje je bila divjina onkraj izraelskega tabora, torej je bila ozemlje zlonamernih bitij. Ta običaj je bilo treba odpraviti, zato je njegovo nalogo prevzela daritev kozla Azazelu. Azazela niso darovali zlohrotnim bogovom – tega kozla namreč nikoli niso žrtvovali. Namesto tega so kozla pregnali v divjino in s tem simboličnim dejanjem so očistili grehe s svetega ozemlja (izraelskega tabora).

Zakaj je to pomembno

Nova zaveza je vse to spremenila, vendar je obenem vse ostalo enako. Bog je še vedno *drugačen*. Njegova svetost zahteva, da se moramo prej očistiti, če hočemo vstopiti v njegov prostor in prebivati v njegovi prisotnosti. Za nas velja, da se naše očiščenje izvrši po veri v dejanje Jezusa Kristusa na križu.

Vse, kar je Jezus storil za nas, ima prizvok nadnaravnega. Šel je v puščavo – na kraj, kjer je mogoče pričakovati soočenje s silami zla – in tam je Jezus premagal satanovo skušnjavo. Po tem

dogodku se je začelo njegovo javno delovanje in je doseglo vrhunec v zmagi nad hudičem, ki ima "smrtonosno oblast" ([Heb 2:14](#)). Jezus je bil križan *izven* svetega mesta ([Heb 13:12](#)). Bil je nečist, ker je vzel nase naše grehe; in Jeruzalem je bil sveto ozemlje.

Smrt in vstajenje Jezusa Kristusa nas posvečujeta, tako da smo primerni za vstop v Božjo navzočnost. Naši grehi so nam bili "odvzeti" ([Rim 11:27](#); gl. tudi [1 Jn 3:5](#)). Čeprav smo nečisti grešniki, smo sveti, če prebivamo v Kristusu. Čeprav smo nepopolni, nam je po Jezusu spregledana vsaka nedovršenost. To dejstvo je povsem preprosto, toda obenem seže v neizmerno globino.

Ponavadi si predstavljamo, da so imeli Izraelci v marsikaterem pogledu več duhovnih privilegijev, kot jih imamo sami. Navsezadnje je med Izraelci prebivala Božja Navzočnost. Živeli so v svetu, kjer je *dejansko obstajala* nadnaravna, kozmična opredelitev prostora. Nagibamo se k predstavi, da bi bili bolj poduhovljeni, bolj uglašeni z Bogom, če bi bili deležni tega, kar so imeli Izraelci: če bi njihove stalno prisotne prispodobe postale naša stvarnost.

Nova zaveza trdi, da so vse prispodobe dejansko prisotne med nami.

Ne potrebujemo skrinje ali templja, da bi zaznamovali posvečeni prostor. Naša telesa so posvečeni prostor. Apostol Pavel imenuje zemeljsko telo "šotor" ([2 Kor 5:4](#)), saj v nas prebiva enaka Božja Navzočnost, ki je napolnjevala Presveto v šotoru in v templju ([Rim 8:9–11](#)). Na koncu bo naše telo, zemeljsko bivališče našega duha, umrlo in se spremenilo v "hišo, ki je niso naredile roke" ([2 Kor 5:1–3](#)), v nebeško bivališče, novi Eden - nebesa, ki se bodo povrnila na zemljo ([Raz 22:1–3](#)).

Bog sedaj prebiva v ljudeh, ki verujejo, preko svojega Duha, zato vsako cerkveno občestvo predstavlja sveto ozemlje. Zato je apostol Pavel zahteval od Korinčanov, naj izločijo iz svoje srede kristjana, ki je živel v grehu in se ni hotel pokesati: zahteval je, naj "grešnika izročijo satanu" ([1 Kor 5:5](#)). Njihova cerkev je predstavljala sveto ozemlje. Območje izven občestva verujočih je bilo pod oblastjo satana. Greh in samouničenje sta pripadala njegovemu območju.

Prišel je čas, ko se moramo ozreti nase z duhovnimi očmi. Božji otroci ste, primerni za vstop v posvečeni prostor, ne zaradi tega, kar ste storili ali česar niste storili, temveč zato, ker ste v Kristusu in ste posinovljeni Božji otroci ([Rim 8:15](#); [Gal 4:5](#)). "Bog nas je iztrgal iz oblasti teme in nas prestavil v kraljestvo svojega ljubljene Sina." ([Kol 1:13](#))

Nikdar, niti za trenutek ne smemo pozabiti, kdo smo vsi, ki prebivamo v Kristusu – in kaj to pomeni za ves svet.

DEVETO POGlavJE

Sveta vojna

Sveto pismo je pogosto predmet polemičnih razprav. Ljudje, ki Svetega pisma ne priznavajo kot Božjo besedo, pogosto nasprotujejo njegovemu sporočilu. Pri branju določenih odlomkov Biblije se celo nekateri kristjani počutijo nelagodno. Najbolj izpostavljen je opis vojne izraelskega ljudstva za osvojitve Obljubljene dežele.

Zakaj? Pretežno zato, ker omenja ubijanje. Zdi se, da gre za neselektivno, dokončno iztrebljanje. Zakaj je bilo treba pomoriti celotno prebivalstvo določenih mest – moške, ženske, otroke, celo živino? Zakaj prebivalci niso imeli možnosti predaje? Ali ne bi bilo bolje namesto okrutnega poboja izbrati pregon ljudi?

Obstaja odgovor na takšne ugovore – a spoznal sem, da pri tem odgovoru kristjani občutijo enako nelagodje kot pri omembi samega problema. Poglobiti se moramo v način razmišljanja Izraelcev; šele tedaj bomo razumeli pomen osvajalske vojne v njihovem svetovnem nazoru.

Nadnaravno pojmovanje Izraela

Boj za Obljubljeno deželo je potekal v okviru dveh dejavnikov, ki sta bila globoko zakoreninjena v izraelskem pojmovanju, po katerem svet ni bil samo prebivališče človeštva, temveč je imel pomembno vlogo tudi v nevidnem duhovnem spopadu. O tem smo sicer že razpravljali, vendar lahko še enkrat povzamemo sklepne misli.

Prvi dejavnik se nanaša na dogodke ob gradnji babilonskega stolpa, na upor narodov proti Bogu. Bog se je odločil, da bo prekinil svoje odnose s pripadniki teh narodov. Namesto tega je prepustil oblast nad njimi članom svojega zbora, Božjim sinovom ([5 Mz 4:19–20](#); [32:8–9](#)). Naposled je poklical Abrahama in je omogočil, da sta s Saro prejela sina – Izaka, in iz njegovega potomstva je nastalo izraelsko ljudstvo.

Iz [Psalma 82](#) smo spoznali, da so se nižji bogovi izneverili Bogu. Dopuščali so nepravilnost. Ljudje so začeli častiti nižje bogove namesto Najvišjega Boga. S tem so postali sovražniki Boga in njegovega ljudstva, Izraela. Nekatera od omenjenih plemen so prebivala v kánaanski deželi, ki jo je Bog po eksodusu namenil svojemu izraelskemu ljudstvu. Zato so Mojzes in vsi Izraelci verjeli, da so prebivalci tega območja njihovi smrtni sovražniki in da bodo njihovi bogovi storili vse, da bi uničili Izrael.

Drugi dejavnik je predstavljal še večjo grožnjo Izraelcem. Najbolj nazoren je dogodek, ki se je pripetil v času, ko so Izraelci prispeli do meje s Kánaanom, Obljubljeno deželo.

Mojzes je poslal dvanajst mož, da bi si ogledali, kakšna je dežela in kakšni so njeni prebivalci. Ogledniki so se vrnil s poročilom, da je dežela čudovita in da se v njej “cedita med in mleko” – prav tako, kot je povedal Bog ([4 Mz 13:27](#)). Potem pa so odjeknile naslednje besede: “Dežela, ki smo jo prehodili, da bi jo ogledali, je dežela, ki žre svoje prebivalce. In vsi ljudje, ki smo jih videli v njej, so visoke postave. Tam smo videli tudi velikane, Anákovne sinove iz rodu velikánov; v lastnih očeh smo bili kakor kobilice in taki smo morali biti tudi v njihovih očeh.” ([4 Mz 13:32–33](#))

Nefile smo že omenili. Bili so sovražna zalega Božjih sinov in človeških hčera, ki jih opisuje odlomek iz [Geneze 6:1–4](#). Orjaški Anákovci, ki so jih izraelski ogledniki videli v Kánaanu, so bili potomci nefilov in bili so razpršeni v precejšnjem številu po kánaanski deželi med tamkajšnjimi plemeni in po mestih, ki so jih morali Izraelci premagati, da bi zavzeli deželo ([4 Mz 13:28–29](#)). Že prej je kazalo, da bo osvajanje ozemlja in spopad z njegovimi bogovi težavna naloga; toda sedaj je bilo videti, da je povsem neizvedljiva. Če bi se hoteli polastiti zemlje, bi to pomenilo soočenje s sovražnimi vojaki izjemno visoke rasti.

Samo dva oglednika – Józue in Kaléb – sta verjela, da bo Bog pomagal Izraelcem premagati Anákovce. Ostali ogledniki so prepričevali ljudstvo, da bodo izgubili boj. Namesto da bi zaupali Bogu, ki je popolnoma ugonobil faraona in njegovo vojsko - Bogu, ki bo posegel v dogajanje in jim zagotovil zmago, so stokali: "Nikakor ne moremo iti nad to ljudstvo, ker je močnejše od nas." ([4 Mz 13:31](#))

Bog je odgovoril: "Doklej me bo to ljudstvo zaničevalo in kako dolgo mi še ne bodo verjeli kljub vsem znamenjem, ki sem jih storil med njimi?" ([4 Mz 14:11](#)). Bog se je res zelo razjezil in je zagrozil Izraelu, da mu bo odvzel dedno pravico – prav tako, kot je nekoč ravnal z narodi, ki so bili udeleženi pri gradnji babilonskega stolpa – in bo vse začel znova, tokrat preko Mojzesa: "Udarim jih s kugo in jih razdedinim, iz tebe pa naredim narod, ki bo večji in mogočnejši, kakor je ta." ([4 Mz 14:12](#))

Mojzes je prosil Boga, naj jim prizanese ([4 Mz 14:13–19](#)). Bog je sicer omilil kazen, vendar ni mogel spregledati dejstva, da mu ljudstvo ni zaupalo. Prislužilo si je opomin, težko lekcijo. Gospod je rekel:

"Odpuščam po tvoji besedi. Toda kakor jaz živim in bo vsa zemlja napolnjena z Gospodovim veličastvom, velja: Nobeden izmed mož, ki so videli moje veličastvo in znamenja, ki sem jih delal v Egiptu in v puščavi, pa so me vendar že desetkrat postavili na preizkušnjo in niso poslušali mojega glasu, nikakor ne bo videl dežele, ki sem jo s prisego obljubil dati njihovim očetom. Nobeden izmed teh, ki so me zaničevali, je ne bo videl /.../.

V tej puščavi bodo popadala vaša trupla, vsi, kar vas je bilo prešteti po vsem številu, dvajset let stari in starejši, ki ste godrnjali proti meni. Nikakor ne boste prišli v deželo, za katero sem vzdignil roko, da vam bom dal prebivati v njej, razen Jefunéjevega sina Kaléba in Nunovega sina Józueta. Vaše otroke, o katerih ste rekli, da bodo postali plen, pa popeljem tja in spoznali bodo deželo, ki je vi niste marali." ([4 Mz 14:20–31](#))

"Desetkrat" je bila besedna figura, ki je v biblijskih časih pomenila "stalno ponavljanje" ([1 Mz 31:7](#); [Job 19:3](#)). Dotlej je bil Bog popustljiv, kadar so se ljudje pritoževali. Namesto da bi vzdrhteli od sreče, ko so se rešili egiptovskega suženjstva, so nergali nad hrano, ki so jo prejeli ([4 Mz 11:1–14](#); [31–35](#)) in se pritoževali čez Mojzesa ([4 Mz 12:1–16](#)). Naposled Bog ni mogel več trpeti nezaupanja; tokrat je moralo ljudstvo plačati po zelo visoki ceni. Izraelci so morali štirideset let tavati po divjini, dokler niso umrli vsi odrasli, ki niso verjeli Bogu.

Naslednja priložnost

Izraelci so dobili drugo priložnost, da bi osvojili Obljubljeno deželo. [5. Mojzesova knjiga v 2. in–3. poglavju](#) poroča o tavanju Izraelcev po puščavi, ki je trajalo štirideset let. Znašli so se na drugem bregu reke Jordan (v t. im. "Transjordaniji") na vzhodu od Obljubljene dežele. Območja

Transjordanije so bili Edom, Moáb in Amón. Bog jih je dodelil potomcem Abrahamovega nečaka Lota ter Ezavu, Jakobovemu bratu. Ljudstva, ki so tam prebivala, so bila v sorodstvu z Izraelci, vsaj večina. Toda tam so živeli tudi drugi prebivalci.

Bog je usmeril Mojzesa na ta pohod s posebnim namenom. To ni bil zgolj obisk daljnih sorodnikov. Izraelci so si sčasoma utrli pot na področje, imenovano Bašán. Ta kraj je vzbujal splošno grozo. Starodavni literarni zapisi izven Biblije ga opisujejo kot "mesto kače". Veljalo je, da se v dveh največjih mestih na tem področju, ki sta navedeni v opisu poti ([5 Mz 1:4](#); [Joz 13:12](#)), - Aštarót in Edréi, nahajajo vrata, ki vodijo v podzemno kraljestvo mrtvih. V kontekstu izraelskega nadnaravnega svetovnega nazora to pomeni, da je Bog privedel Izraelce do vrat pekla.

In to še ni vse.

Bog je pripeljal Izraelce na to mesto, da bi se srečali z dvema kraljema, Sihónom in Ogom. Oba kralja sta bila Amoréjca ([5 Mz 3:2-3](#); [31:4](#)) in voditelja plemena, ki ga Sveto pismo imenuje Rafájevci. Vrstica [v 5 Mz 2:11](#) vzbuja tesnobne občutke, saj so "tudi Anákovci veljali za Rafájevce". Preko Mojzesa je Bog vodil ljudstvo na drugo ozemlje, kjer je prebival rod velikarov, prav tistih orjakov, ki so pri izraelskih oglednikih vzbudili tolikšno grozo, da so pred mnogimi leti izgubili vero ([4 Mz 13:32-33](#)), to pa je bil razlog, da je moralo ljudstvo štirideset let tavati po puščavi.

Zakaj jih je Bog privedel tja? Da bi ob tem soočenju zaslutili, kaj jih čaka in kaj morajo storiti po štiridesetih letih. Izraelsko ljudstvo je naposled moralo prečkati Jordan, da bi zavzelo deželo, ki jim jo je namenil Bog. Bog je preizkušal svoje ljudstvo. Ali bodo tokrat verjeli in se borili? V tem primeru jim bo zmaga prinesla zaupanje in vero, na katero se bodo lahko opirali tudi ob prihodnjih izzivih.

Izraelci so pred leti zbežali pred nevarnostjo. Tokrat je bil konec zgodbe drugačen. Kot je povedal Mojzes: "In Gospod, naš Bog, nam ga je izročil [Sihóna] in pobili smo njega, njegove sinove in vse njegovo ljudstvo. /.../ In Gospod, naš Bog, nam je dal v roke tudi bašánskega kralja Oga in vse njegovo ljudstvo; pobili smo ga tako, da ni preživel nihče." ([5 Mz 2:33](#); [3:3](#)). Prerok Amos je mnogo let kasneje poročal o tem izzivu v svoji knjigi in je tako opisal njegov izid: "In vendar sem [Gospod] pred njimi jaz iztrebil Amoréjca, ki je bil visok, kakor so visoke cedre, in močan kakor hrast /.../" ([Amos 2:9](#))

Druga priložnost se je začela s surovim prizorom. Bog je zahteval, da se ljudje soočijo s svojimi strahovi – z grozo, za katero so morali plačati s štirimi desetletji brezciljnega tavanja. Bog, ki je razdelil Rdeče morje, jim je stal ob strani. Nastopil je čas, ko je moral oživeti spomin na to dejanje.

"Poguba z zakletvijo"

Izrael je premagal Sihóna in Oga. Na tej točki prvič zaslutimo, zakaj je osvajanje Obljubljene dežele v določenih primerih pomenilo popolno uničenje. Vsi prebivalci mest, v katerih so prebivali velikanski Rafájevci, so bili "pokončani z zakletvijo" ([5 Mz 3:6](#)). To ni bilo maščevanje. Iztrebljanje je imelo drugačen cilj: zagotoviti uničenje nasledstva nefilov. Za Izraelce so plemena velikarov predstavljala demonsko nasledstvo, saj so ga zaplodila uporna, grešna nadnaravna bitja. Izraelci niso mogli prebivati v sožitju s potomci demonov.

Po določenem času, preden so Izraelci prečkali Jordan in vstopili v Kánaan, je Mojzes umrl. Nasledil ga je Józue. Vodil je številne bojne pohode, namenjene osvajanju Obljubljene dežele. Oba

razloga za boj sem omenil v začetnem delu tega poglavja: pregon sovražnih narodov in s tem uničenje rodu velikanov.

V tem kontekstu je bil prevzem Obljubljene dežele sveta vojna – boj proti silam teme in nasprotnikom, ki so bili pod oblastjo sovražnih bogov in jih Sveto pismo opisuje kot resnična duhovna bitja.

Utemeljitev razloga za boj dobro povzema odlomek [Jozue 11:21–22](#):

“V tistem času je šel Józue, da bi iztrebil Anákovce s pogorja, iz Hebróna, iz Debírja, iz Anába, ter z vsega Judovega in Izraelovega pogorja. Józue jih je po zakletvi pokončal skupaj z njihovimi mesti. Tako Anákovci niso ostali v deželi Izraelovih sinov; ostali so le še v Gazi, v Gatu in v Ašdódu.”

Zakaj je to pomembno

Bojni pohodi, ki jih je vodil Józue, so bili večinoma uspešni, vendar zmaga ni bila popolna. Nekaj velikanov je ubežalo – in četudi temu niso pripisovali posebnega pomena, je bilo to mračno znamenje prihodnjih dogodkov. Nekateri velikani so se na koncu zatekli v Gat. Gat je postalo mesto Filistejcev ([Joz 13:3](#)), kjer je v času kralja Davida prebival velikan po imenu Goljat ([1 Sam 17:4](#)). To ni bil edini velikan v mestu Gat ([1 Krn 20:5–8](#)). Boj za Obljubljeno deželo namreč ni iztrebil vseh, ki jim je bilo usojeno uničenje z zakletvijo. Osnovni cilji zavojevanja niso bili doseženi, to pa je imelo daljnosežne posledice za izraelski narod.

Iz Knjige sodnikov izvemo, da bojni pohodi v času, ko je umrl Józue, v marsikaterem pogledu niso prinesli popolne zmage. Izraelci so sklepali, da so se že dovolj potrudili, torej niso upoštevali božjega ukaza, naj preženejo iz dežele vse pripadnike drugih narodov. Toda delna neposlušnost ostaja neposlušnost. Izraelsko ljudstvo je zato več stoletij plačevalo posledice svoje odločitve, da ne bo v celoti izpolnilo božjega namena. V Knjigi sodnikov se ciklično ponavlja ista moreča zgodba: Izrael je bil neprestano preplavljen z množico sovražnikov, to pa je omajalo vero v Boga, in zaupanje je skorajda zamrlo. V času kralja Davida in njegovega sina Salomona so se razmere izboljšale, toda po Salomonovi smrti se je Izrael znova pogreznil v državljansko vojno in malikovanje.

Preblik zmagoslavja je ugasnil v porazu epskih razsežnosti. Komaj so segli po zmagi, že so jo morali izpustiti iz rok. Vlada Božjega kraljestva – božji namen obnovljenega raja – je končala v plamenih. Nadnaravni zemljevid sveta, ki se je začrtal po babilonskem uporu in po katerem so bili neverni narodi prepuščeni samovolji zlohotnih bogov, je ostal nedotaknjen. Izraelsko ljudstvo je bilo premagano in razpršeno; Obljubljena dežela je bila pod jarmom drugih bogov in njihovih pripadnikov. Enaka delitev sveta ostaja vsepovsod prisotna tudi v Novi zavezi. Apostol Pavel opisuje temne sile kot *vladarstva, prestole in zlohotne duhovne moči*. Vsi ti pojmi so se v davnih časih nanašali na oblast nad določenimi zemljepisnimi področji.

Razlog za neuspeh Izraelcev je bila neposlušnost in pomanjkanje vere med Božjim ljudstvom. Ljudje smo šibki. Lahko se samo čudimo, čemu nas Bog sploh prenaša. Toda če se ozremo v Eden, bomo spoznali, čemu. Bog se je obvezal, da se bo posvetil človeštvu. Ljudje smo predstavniki njegove podobe in smo njegova zemeljska družina. Po njegovi prvotni zamisli naj bi bili ljudje soudeleženi pri izvajanju oblasti na zemlji. Če bi ljudem odvzel možnost sodelovanja v svojem zboru in vladi na zemlji,

bi bilo to znamenje njegove nezmožnosti, da bi udejanil svojo zamisel, oziroma da je bila ta ideja že na začetku zgrešena. Bog ne more biti nesposoben pri doseganju ciljev, ki si jih je sam zastavil. Kot smo omenili v prejšnjem poglavju, Bog ne dela napak.

Napočil je čas za nov pristop pri reševanju starega problema greha in padca človeštva. Ljudem ni bilo mogoče zaupati, da bo preko njih ponovno zaživela edenska kraljevska oblast. Edino Bog lahko ustrezno ukrepa. Edino Bog se lahko sooči z dolžnostmi, ki izhajajo iz njegovih lastnih zaobljub. Toda človeštva ni mogoče odmisлити. Zato *je moral Bog postati človek*. Bog je moral sam izpolniti predpise in obveznosti, ki izhajajo iz zaveze, ter naposled prevzeti nase kazen za vse prestopke človeštva. Vendar je bilo za izvedbo te nepojmljive rešitve nujno treba čuvati skrivnost, nihče je ni smel spoznati, vključno z inteligentnimi nadnaravnimi bitji, ki nasprotujejo božjemu namenu. To prav gotovo ni lahka naloga.

DESETO POGlavJE

Kar je bilo skrito na vidnem mestu

Vse od padca človeštva v greh je Bog želel, da bi njegov prvotni načrt glede povratka Edena ponovno zaživel: da bi prebival skupaj s svojo nebeško in človeško družino na zemlji. Adamu in Evi je naročil, naj bosta plodna in naj se množita, tako da bosta razširila božjo oblast po vseh delih zemlje. Bog je želel, da bi vsa zemlja postala stičišče neba in zemlje, kjer človeštvo lahko uživa v vsem, kar je božje, in kjer bo božje lahko uživalo na zemlji skupaj s človeštvom. Vendar vemo, *kaj* se je potem dogajalo.

Zgodovina neuspehov

Človeštvo je storilo greh in je bilo odstranjeno iz Božje navzočnosti. Nadnaravni sovražnik, Kača, je bila vržena – padla je iz Božje navzočnosti na zemljo, kjer kraljuje smrt, kjer življenje ne more biti večno. Kača je postala vladar mrtvih in je odtlej zahtevala zase vsako človeško bitje, ki je kdajkoli živelo na zemlji – kajti vsak človek greši, in plačilo za greh je smrt ([Rim 6:23](#)).

Po potopu je Bog zopet izrazil svojo željo, da bi obnovil Eden preko Noeta in njegove družine: “Bodite rodovitni in množite se”. To je bil drugi poskus. Toda človeštvo se je uprlo. Namesto da bi bili poslušni Bogu in bi vsepovsod razširili znanje ter božjo oblast, so začeli graditi stolp, da bi povabili Boga na to mesto.

Ponoven neuspeh. Toda Bog se ni strinjal. Narodom je pomešal jezike in jih je prepustil oblasti svojega nebeškega zbora. Potem se je odločil začeti znova, preko nove človeške družine – Abrahama in Sare. Ko bo znova vzpostavil svojo kraljevsko oblast, se bo preko Abrahamovih potomcev povrnil k narodom, ki jih je zapustil ([1 Mz 12:3](#)).

A tudi to je vodilo v poraz. Prav tako je bil neuspešen naslednji poskus, ko je Bog povedel izraelsko ljudstvo iz Egipta vse do Sinaja in končno do Obljubljene dežele. Po določenem času je Bog izbral Davida in nato Salomona. Toda po Salomonovi smrti je Izrael začel častiti druge bogove in med ljudstvom je prišlo do razkola. Bog jih je moral poslati iz Obljubljene dežele v izgnanstvo.

Zgodovina človeštva, ki se je oddaljilo od Božje navzočnosti, je zgodba neuspeha. Razlog zato je pogubni padec človeštva v greh. Vsi ljudje so nepopolni in odtujeni od božje narave. Noben človeški voditelj ni vreden zaupanja, da bi lahko vzpostavil in ohranil Božje kraljestvo. Vsi so se izneverili edinemu Bogu. Vsi so izbrali svojo pot. Človeštvo bo grešilo, kršilo bo božje zakone in se pridružilo gospodarju smrti, mogočnemu sovražniku Boga. Toda božja vizija, da bo podelil blagoslov in častne nazive svojim zaupnikom – kraljem novega Edena, se ne more uresničiti brez ljudi. Obstaja samo ena možnost, da bi bilo človeštvo sposobno izpolniti svoje obveznosti, svoj doprinos k uresnitvi božjega načrta: ponovna stvaritev človeka. Tedaj bo izničeno prekletstvo, ki je posledica padca v greh.

Bog je vnaprej pripravil rešitev.

Rešitev in obenem problem

Bog je potreboval človeka, ki bi bil več kot samo človek – nekoga, ki ne bi podlegel skušnjavam, ki ne bi bil nikoli neposlušen in bi bil vreden kraljevskega položaja; nekoga, ki bi lahko izničil prekletstvo smrti s tem, da bi umrl in bi nato imel moč, da vstane od mrtvih. To se je lahko zgodilo samo tako, da

je Bog sam postal človek. Bog je želel uresničiti svoj načrt *kot človek*, za vse ljudi; njegov namen je obnoviti Eden. Šele ko so ljudem odpuščeni grehi in postanejo podobni Jezusu Kristusu preko moči vstajenja ([1 Jn 3:1–3](#)), Eden lahko postane resničnost.

Toda obstajala je težava. Če bi nekdo odkril ta načrt – da bo prišel človek, ki je Bog, in bo umrl, nato bo vstal od mrtvih ter s tem potrdil, da se je uresničila prvotna zamisel Boga – sile temè ne bi soglašale.

Prav o tem je apostol Pavel pisal članom cerkvenega občestva v Korintu:

“Mi oznanjamo Božjo modrost v skrivnosti, tisto prikrito, ki jo je Bog pred veki vnaprej določil za naše veličastvo. Te ni spoznal noben mogočnik tega sveta. Kajti ko bi jo spoznali, Gospoda veličastva pač ne bi križali.” ([1 Kor 2:7–8](#))

O kom govori apostol Pavel? Beseda “mogočnik” se lahko nanaša na človeško avtoriteto, kot so bili Poncij Pilat in judovski voditelji – vendar ima apostol v mislih tudi nadnaravne, demonske sile ([Ef 2:2](#)). Nasprotniki Boga, človeški in nadnaravni, morajo ostati v temi, da ne bi prepoznali božjega načrta. Kajti vse je bilo odvisno od smrti in vstajenja Boga - človeka.

Toda kako je možno prikriti takšno skrivnost?

Neprepoznani Mesija

Bog – človek, od katerega je bila odvisna ponovna vzpostavitev raja, je bil seveda Mesija – Jezus iz Nazareta. Pa vendar, ali vas ni presenetilo, ko sem namignil, da je bil mesijanski načrt prikrit? Ali ne bi mogli preprosto prebrati Stare zaveze in v njej prepoznati celotno zamisel? Ne, to ni mogoče.

Če verjamete ali ne, v Stari zavezi ne bomo našli nobene vrstice, ki bi navajala besedo *mesija* pri opisu človeka, ki bi bil v resnici Bog in bi umrl za grehe človeštva. Ne navaja je niti [Izaija 53:11](#) v predstavitvi “trpečega služabnika”. Beseda *mesija* se nikoli ne pojavi v tem poglavju; tudi na drugih mestih Izaija uporablja besedo “služabnik” v odnosu do izraelskega naroda, torej ne opisuje Odrešenika kot osebe ([Iz 41:8](#); [44:1–2](#), [21](#); [45:4](#); [48:20](#); [49:3](#)). Izraz *mesija* pomeni “maziljeni” in se skoraj vselej nanaša na kralja Davida ali na katerega od njegovih potomcev, ki so po njem zasedli prestol.

Mojo trditev, da v Stari zavezi težko najdemo opis Božjega Mesije, ki bo umrl in nato vstal od mrtvih – potrjuje Nova zaveza.

Pomislimo, kako so se učenci odzvali, ko jim je Jezus oznanil, da odhaja v Jeruzalem, kjer bo umrl. Učenci so bili potrti in zmedeni ([Mt 17:22–23](#); [Mr 9:30–32](#)). Niso odgovorili “No, v redu, o tem smo brali v Svetem pismu”. Peter je celo grajal Jezusa, ker je napovedal svojo smrt ([Mt 16:21–23](#)).

Jezusovi učenci niso mogli slutiti, da Bog namerava uresničiti novo zamisel. Verjeli so samo, da je bil Jezus kot Davidov sin upravičeni dedič njegovega prestola in da je delal čudeže, tako kot preroki v Stari zavezi.

Celo *po* vstajenju Jezusa so učenci prepoznali trpečega Mesijo šele potem, ko se je njihov razum na *nadnaraven* način odprl resnici. Potem ko je vstal od mrtvih, se je Jezus prikazal svojim učencem in jim rekel:

“To so besede, ki sem vam jih povedal, ko sem bil še pri vas: Mora se izpolniti vse, kar je pisano o meni v Mojzesovi postavi, prerokih in psalmih. Tedaj jim je odprl um, da so doumeli Pisma.” ([Lk 24:44–45](#))

Božjega “novega načrta” – da bo umrl in nato vstal od mrtvih z namenom, da odpravi prekletstvo padca v greh - nikakor ni možno neposredno prepoznati iz Stare zaveze. Našli bomo ducat namigov, ki pa so razpršeni po besedilu. Nobeno mesto ne razkrije celotnega pomena skrivnosti. Mesijanski profil se razodeva v ozadju; toda prepoznajo ga lahko samo tisti, ki že vedo, kaj iščejo in kaj lahko pričakujejo.

Seveda so nadnaravna zlohota bitja vedela, da je prišel napovedani Davidov sin ([Mt 8:28–29](#); [Lk 4:31–35](#)). To pa je bilo največ, kar so lahko razbrali iz Stare zaveze. Več niso mogli razumeti. Nobena izjava demonov ne daje slutiti, da bo Jezus prišel na zemljo in bo umrl ter nato vstal od mrtvih ter s tem izničil prekletstvo.

Kot je povedal apostol Pavel: če bi zlohota bitja in satan odkrili skrivnost, ne bi nikogar mogli prepričati, naj izroči Jezusa oblastem in množici, ki je zahtevala njegovo smrt, tako kot so nagovorili Judo Iškarjota. Hudič in vsi, ki ga podpirajo, prav gotovo niso neumni. A kljub temu so nasledili prevari in so zato umorili Jezusa - točno tako, kot je bilo predvideno v božjem načrtu. Sprožili so niz dogodkov, ki so vodili v njihovo lastno pogubo. Zavedeni so bili v skladu z nadnaravnim namenom.

Delci celotnega obrisa

Jezusovi učenci sprva niso mogli jasno prepoznati mesijanskega profila, saj je zarisan v ozadju celote. Čeprav v Stari zavezi ne moremo najti nobene vrstice z opisom Mesije kot Davidovega sina, ki bi umrl in vstal od mrtvih, da bi izničil prekletstvo, lahko v besedilu najdemo posamezne niti, ki so sicer razpršene, vendar se povezujejo v celoto sporočila. Glede na to, da smo se seznanili s potekom načrta, lahko združimo posamezne točke in začnemo prepoznavati vzorce.

Na primer, vprašajmo se: “Kdo je Božji sin?” V Stari zavezi ne bomo našli odgovora: “To je Jezus Kristus.” Adam je bil Božji sin – bil je prvi človek. Tudi Izrael se imenuje sin Boga ([2 Mz 4:23](#); [Ozej 11:1](#)). Izraelski kralj je bil sin Boga ([Ps 2:7](#)). V Novi zavezi se Jezus imenuje “poslednji Adam” in “Božji sin” ([Rim 1:4](#); [1 Kor 15:45](#); [2 Kor 1:19](#); [Heb 4:4](#)).

Vprašamo lahko: “Kdo je božji služabnik?” Adam je služil Bogu ([1 Mz 2:15](#)). Izrael se imenuje Gospodov služabnik ([Iz 41:8](#); [44:1–2](#), [21](#); [45:4](#); [48:20](#); [49:3](#)). Kralj David in člani njegove vladarske rodbine so prav tako imeli naziv božjih služabnikov ([2 Sam 3:18](#); [Ps 89:3](#); [1 Kr 3:7](#); [2 Krn 32:16](#)). Tudi Jezus je bil božji služabnik ([Apd 3:13](#); [4:30](#); [Flp 2:1–8](#)).

Ali so ti Božji sinovi in božji služabniki trpeli? Ali se je njihovo zemeljsko bivanje na določeni točki zaključilo? Ali so bili ponovno obujeni v življenje? Ali se njihov obstoj nadaljuje v prihodnjem Edenu? Vsi odgovori se glasijo: da. Adam, Izrael in vsi kralji iz Davidovega rodu so bili ločeni od božje

navzočnosti – bili so izgnani iz kraja, kjer so živeli (iz raja oz. iz Obljubljene dežele). Toda bili so in bodo odrešeni v novem Edenu, kjer bodo prebivali skupaj z Bogom in z vstalim Jezusom.

Vse te primerjave do določene stopnje nakazujejo lik Jezusa. Toda šele on *je združil vse vzorce v dokončno podobo*. Njegov popolni lik je postal razviden, ko so se razkrili vsi delci in so se postavili na pravo mesto. Kar je bilo povsem očitno, je bilo možno prepoznati šele, ko se je razodelo ozadje.

Zakaj je to pomembno

Inteligentna zlohota bitja – satan, demoni in nižji bogovi, ki vladajo narodom – ne vedo vsega. Nimajo božjega uma, niti ne morejo prodreti v njegove globine. Ponavadi predpostavljamo, da so ta bitja vsevedna, ker so nadnaravna. Vendar to ni res. Obstaja samo *eno* vsevedno bitje – Bog. In on je na naši strani.

Zaradi padca v greh je satan prejel zakonito oblast nad nami. Kaj mislim s tem? Zaradi Adamovega greha “je smrt prišla na vse ljudi” ([Rim 5:12](#)). Bog je preklel Kačo, strmoglavila je v podzemlje oziroma v brezno, ki ga imenujemo pekel, v kraljestvo smrti, kjer izvaja svojo oblast. Zaradi padca je vsakemu človeku usojena smrt in bivanje v kraljestvu umrlih, kjer kraljuje hudič.

Vse to se je spremenilo *ob Jezusovem prvem prihodu*, ko je izpolnil božji načrt odrešitve s tem, da je umrl na križu in je nato vstal od mrtvih. Prvi korak na poti do vzpostavitve Edena je bil zagotoviti sredstvo, ki bo človeštvo odrešilo prekletstva smrti. Vsi, ki verujejo ter so člani božje družine in Božjega kraljestva, so rešeni prekletstva smrti in niso več talci gospodarja umrlih. Ob začetku svojega javnega delovanja, katerega namen je bila ponovna oživitev Božjega kraljestva ([Lk 10:1–9](#)), je Jezus zato izjavil: “Gledal sem satana, ki je kakor blisk padel z neba.” ([Lk 10:18](#)). Jezus je vedel, da njegova smrt in vstajenje pomenita plačilo za dolgove grešnikov in da je bila zato satanu odvzeta pravica, da terja naše duše. Božje kraljestvo torej pomeni začetek, in na koncu bo gospodar smrti dokončno uničen.

Ponavljam: spominjati se moramo, kdo smo – in odkod izhaja naša istovetnost. Verniki oz. njihovo občestvo, Cerkev, se imenuje *Kristusovo telo*. Telo Jezusa Kristusa je bilo obujeno od mrtvih. Tudi mi bomo vstali od mrtvih, ker je bil Jezus obujen ([1 Kor 15:20–23](#)). Jezus je *prvenec* tistih, ki so zaspali (oz. umrli, pojasnilo v SSP3. Op. prev.). Verniki predstavljamo “zbor prvorojencev, ki so zapisani v nebesih” ([Heb 12:22–24](#)). Po besedah apostola Janeza: “Tistim pa, ki so jo sprejeli, je dala moč (*ali zmožnost, oblast, pravico – SSP3. Op. prev.), da postanejo Božji otroci” ([Jn 1:12](#)). *Satan si ne more več lastiti pravice nad Božjimi otroki*, saj bodo obujeni od mrtvih. Živi ne morejo pripadati kraljestvu umrlih.

Bog nikomur ne bi pokazal svojih kart – ne ljudem, ne nadnaravnim bitjem, najsi so Bogu zvesta ali pa so sovražna. Nikomur ni razodel podrobnosti načrta, po katerem bo Mesija izvršil Božji namen. Toda ob prihodu Mesije jim je Bog dovolil, da so v njem lahko jasno prepoznali utelešenega Boga; in končni izid je bila ponovna vzpostavitev edenskega kraljestva. Kot bomo spoznali v naslednjih dveh poglavjih, je to znanje zadoščalo, da je vzbudilo vero v človeških srcih, obenem pa je zvabilo temne sile v njihovo lastno pogubo.

ENAJSTO POGLAVJE

Nadnaravni namen

V prejšnjem poglavju smo spoznali, kako Stara zaveza predstavlja podobo Mesije, ki je bila sicer vidna očem, vendar je njeno ozadje ostajalo prikrito. Ključni dogodek v Božjem načrtu ponovne vzpostavitve raja in odrešitve človeštva je bila smrt Jezusa Kristusa na križu in njegovo vstajenje od mrtvih.

Bog je moral postati človek, kajti to je bila edina možnost, da bi kralj iz Davidovega rodu prevzel oblast nad svojim ljudstvom, ne da bi padel v greh in se odvrnil od prave duhovne poti. Samo če bi ta kralj sprejel smrt v zameno za smrt svojega ljudstva in bi nato vstal od mrtvih, bi Bog lahko pravično sodil grehu *in obenem* zagotovil odrešitev. Smrt Mesije in njegovo vstajenje sta bila pogoj, da bi grešno ljudstvo ostalo v zboru Božje družine in bi zavladovalo v obnovljenem edenskem kraljestvu, v skladu s prvotno zamisljivo.

Pa vendar, pomislimo, kaj je vse to pomenilo: Jezus je moral na nek način dopustiti, da so nadnaravne temne sile preslepile ljudi, ki so ga umorili – ne da bi razumeli, kaj so pravzaprav storili. Kot je apostol Pavel povedal Korinčanom ([1 Kor 2:6–8](#)): če bi se ljudje resnično zavedali, kakšne bodo posledice, ne bi nikoli križali Gospoda .

Smisel življenja in poslanstva Jezusa Kristusa lahko bolje razumemo, ko prepoznamo ozadje celotnega dogajanja. Pri branju Nove zaveze marsikdo dobi vtis, da je bilo Jezusovo delovanje, ki je privedlo do križanja, zgolj splet naključnih okoliščin. Navsezadnje posamezni evangeliji ne navajajo vselej enakih prizorov – na primer, rojstvo Jezusa najdemo samo v dveh evangelijih (po Mateju in po Luku) in samo eden od njih omenja obisk modrih ([Mt 2](#)). Včasih je sosledje dogodkov nekoliko drugačno. Vendar dejanja Jezusa Kristusa, ki so privedla do njegovega križanja – ozdravljanje bolnih, prilike o Božjem kraljestvu, odpuščanje grehov, soočanje s hinavščino – niso bila samo naključna opravila nekega potujočega modrega moža, ki je občasno delal čudeže. Vsebina evangelijev je mnogo globlja, kot se zdi na prvi pogled. Pomen Jezusovih dejanj se skriva med vrsticami.

Zlo se ujame v zanko

Začetek Jezusovega javnega delovanja je obeležilo pomembno znamenje: njegov krst. Ob krstu je Bog oznanil, da je Jezus njegov Sin ([Mk 1:11](#)), in Janez Krstnik je izjavil, da je Jezus “tisti, ki odvzema greh sveta” ([Jn 1:29](#)). Ko beremo te besede apostola Janeza, takoj pomislimo na križanje. Toda učenci Janeza Krstnika niso razmišljali o tem. Iskreno povedano, prav nihče od njih. Ko je Jezus ob koncu svojega javnega delovanja – več kot tri leta po njegovem krstu – začel omenjati svojo smrt, so celo njegovi lastni učenci zavračali njegove izjave ([Mt 17:22–23](#); [Mr 9:30–32](#)). Zadnje, kar bi pričakovali iz ust svojega Gospoda, je bila napoved, da bo kmalu umrl. Ta izjava je bila nepojmljiva. Učenci niso razumeli, da je bila smrt Jezusa Kristusa na križu predvidena že od samega začetka. Zakaj je niso pričakovali? Razlog smo pojasnili v prejšnjem poglavju: Stara zaveza ni jasno razkrila celotnega načrta.

Po krstu je Duh povedel Jezusa v puščavo, da bi se tam soočil s satanom ([Mt 4:1](#); [Mr 1:12](#); [Lk 4:1–13](#)). Hudič je skušal Jezusa – torej je vedel, da je Jezus Mesija, ki opravlja svoje poslanstvo z namenom, da bo Božja “družina” ponovno zavladovala na zemlji. Pričakoval je namreč, da bo “maziljeni” (Mesija) izhajal iz Davidovega rodu. Satan, “vladar tega sveta” ([Jn 12:31](#)), se je zavedal, da

bo Jezus segel po ozemlju, ki je bilo v oblasti satana – ozrl se bo na narode, od katerih se je Bog odvrnil pri babilonskem stolpu, preden je ustvaril Izrael ([5 Mz 4:19–20](#); [32:8–9](#)).

Večina od nas se spominja prizora, ki se je odigral med Jezusom in satanom. Satan je trikrat skušal Jezusa ([Mt 4:3–11](#)). Ob tretji skušnjavi je satan zopet nagovoril Jezusa, naj pretrga svojo vez z Bogom: Božjemu Sinu je ponudil vse narode sveta ([Mt 4:8–9](#)), kajti slutil je, da je Jezus prišel z namenom, da bi terjal zase prav to, kar mu je satan pokazal:

Spet ga je hudič vzel s seboj na zelo visoko goro. Pokazal mu je vsa kraljestva sveta in njihovo slavo ter mu rekel: “Vse to ti bom dal, če padeš predme in me moliš.” ([Mt 4:8–9](#))

Satanova ponudba je bila dobro preiščena poseg v Božji načrt. Rezultat bi bil v skladu s tem, kar si je Bog želel – da bi mu bili vrnjeni narodi, ki jim je odvzel dedno pravico, da bi predstavljali njegovo ljudstvo. Poslanstvo bi doseglo svoj cilj. Obstajal je le en pogoj: da bi Jezus častil satana namesto Boga.

Iz satanove ponudbe je razvidno, da še ni prepoznal Božjega načrta, ki je *zahteval smrt* Jezusa Kristusa. Tudi Jezus ga ni opozoril na to. Ni razložil satanu, zakaj je zavrnil njegovo ponudbo. Preprosto mu je ukazal, naj se pobere. Bog je sam določil, kdaj in na kakšen način se bo polastil tega, kar je ponovno terjal zase. Poslanstvo Jezusa Kristusa ni bilo namenjeno samo prevzemu oblasti nad vsemi narodi. Njegov cilj je bilo ponovno ustvariti družino. Pripadniki vseh narodov so se ji morali pridružiti, ne samo Izrael, to pa je zahtevalo odkup za vse grehe. V skladu s prvotnim namenom naj bi vladavina Boga pripadala njegovim otrokom. Križanje je bilo bistveni pogoj za odrešitev človeštva in za uresničitev Božjega načrta. Jezusa ni bilo mogoče pretentati – hudič pa je ob svojem času nasedel triku.

Slutnja edenskega vrta

Takoj potem, ko se je Jezus v puščavi uprl skušnjavcu, je izvršil dve dejanji: poklical je svoje prve učence (Petra, Andreja, Jakoba in Janeza) in ozdravil je človeka, ki ga je obsedel nečisti duh demona ([Mr 1:16–28](#); [Lk 4:31–5:11](#)). To je bil prvotni zaris vzorca, po katerem so se odvijali nadaljnji dogodki. Bolj ko je naraščalo število učencev, tem večja je bila njihova moč, s katero so izganjali demone in zdravili vse bolezni, odpravljali telesne pomanjkljivosti ali reševali težavne življenjske pogoje ([Lk 9:1–5](#)).

Jezus je na začetku poklical dvanajst učencev. To število ni naključno. Sovpada namreč z dvanajstimi izraelskimi rodovi. Jezus je začel graditi svoje kraljestvo po vzorcu Izraela. Navsezadnje je izraelsko ljudstvo predstavljalo delež, ki je pripadal Bogu, saj ga je izbral med vsemi narodi ([5 Mz 32:8–9](#)). Tudi apostol Pavel je kasneje opisoval širjenje evangelija z istega zornega kota: začelo se je med Judi, nato pa je doseglo pogane ([Rim 1:16–17](#)).

Jezusovo oznanilo se ni ustavilo pri Dvanajsterih. [Luka 10](#) navaja, da je Jezus pooblastil še drugih sedemdeset, da so ozdravljali in izganjali demone ([Lk 10:1](#), [9](#), [17](#)). Tudi to število ni naključno. To je namreč število narodov, ki so uvrščeni na seznam v [Genezi \(1 Mz\) 10](#) – Bog se je odvrnil od teh narodov po babilonskem sporu in jih je prepustil nižjim bogovom ([5 Mz 4:19–20](#); [32:8–9](#)). Nekateri prevodi Biblije na tem mestu podajajo število *dvaindesetdeset* namesto sedemdeset. Določeni starejši zapisi Stare zaveze namreč drugače poimenujejo narode v [Genezi 10](#), tako da jih naštejejo

dvainsedemdeset. Kakorkoli, namen je enak: število odposlanih učencev sovпада s številom narodov v [Genezi 10](#). Prav tako kot je bil zbor Dvanajsterih znamenje, da se je kraljestvo začelo v Izraelu, je poslanstvo sedemdeseterice naznanilo, da bo kraljestvo povrnjeno tudi drugim narodom.

Ko so se sedemdeseteri vrnili ([Luka 10:17](#)), je Jezus izjavil: “Gledal sem satana, ki je kakor blisk padel z neba.” Končno je nastopil veliki preobrat. Satan si ni več mogel lastiti človeštva, saj odtlej ljudje pripadajo Jezusu. Satan ne more več stopiti pred Boga, da bi “obtoževal verujoče” ([Raz 12:10](#)). Postal je tožilec v sodnem postopku, v katerem ne obstajajo razlogi za tožbo.

Pridite in vzemite me

Po treh letih oznanjevanja, da bo prišlo Božje kraljestvo, razodevanja Božje ljubezni ljudem in opisom življenja v edenskem svetu, se je Jezus začel pripravljati na končno dejanje – na uresničitev svojega resničnega poslanstva.

Tik pred svojim odhodom v Jeruzalem, ki je bila njegova zadnja pot, je Jezus povedel svoje učence na skrajni sever Izraela. Moral je izzvati križanje. Ne bi mogel izbrati boljše točke; na tem mestu je pozval nadnaravne moči na spopad.

Jezus je z učenci krenil do mesta, ki se je imenovalo Cezareja Filipova. Vendar je bilo to rimsko ime. V času Stare zaveze se je to področje imenovalo Bašán. O tem smo govorili že prej, v [9.](#) poglavju. Bašán je veljal za mesto, kjer se nahajajo vrata, ki vodijo v kraljestvo umrlih – vrata v pekel. Cezareja Filipova leži ob vznožju gore Hermon, ki je v judovskem pojmovanju predstavljala mesto, kamor so prispeli uporni Božji sinovi, kot opisuje [Geneza \(1 Mz\) 6:1–4](#). Skratka, v času Stare zaveze sta bila Bašán in Hermon izhodiščni točki, odkoder se je začel širiti vpliv zlohotnih vesoljnih sil.

Prav na tem mestu je Jezus postavil svoje dobro poznano vprašanje: “Kaj pa vi pravite, kdo sem?” ([Mt 16:15](#)). Peter je odgovoril: “Ti si Mesija (*ali Kristus), Sin živega Boga.” ([16.](#) vrstica). Jezus je blagoslovil njegove besede in dodal:

“Blagor ti, Simon, Jonov sin, kajti tega ti nista razodela meso in kri, ampak moj Oče, ki je v nebesih. Jaz pa ti povem: ›Ti si Peter in na tej skali bom sezidal svojo Cerkev in vrata podzemlja je ne bodo premagala.“ ([17.–18.](#) vrstica)

Enačenje s “skalo” je bilo več stoletij predmet ostrih razprav. Ključ za razumevanje te besede se skriva v simboličnem pomenu omenjenega zemljepisnega področja. Cezareja Filipova leži na skrajnem severu Bašána. V času Stare zaveze je veljalo, da se na tem območju nahajajo vrata, ki vodijo v kraljestvo umrlih. Cezareja Filipova leži ob vznožju gore. “Skala” pomeni to goro. Ta kraj je bil zaznamovan z zloveščim pomenom kot “vrata v pekel” – in prav na tem mestu so stali Jezus in njegovi učenci.

Jezus je izzval sile teme. Ob padcu v greh je človeštvo izgubilo večno življenje v bližini Boga, namesto tega pa si je nakopalo usodo smrti in večne ločenosti od Boga. Vladar teme – Kača, imenovana tudi Satan in Hudič – je zahtevala zase celotno človeštvo. Vsak človek bi ji moral slediti v njeno kraljestvo smrti. Toda Bog je hotel drugače. Po skrivnem načrtu je poslal Jezusa kot odkup za grehe človeštva, to pa je bil neposredni udarec na vrata, ki vodijo v pekel. Vladar smrti in njegove sile se niso mogle upreti Božjemu kraljestvu. V tem je bistvo obravnavanega odlomka iz evangelija po

[Mateju 16](#): Jezus je stal pri hudičevih vhodnih vratih in je izzval njegovo oblast. Jezus je prišel, da bi izzval satana. Zakaj? Ker je nastopil čas, da bo Jezus umrl in bo s tem spravil v tek skrivni načrt Boga.

Kot da besedni dvoboj ne bi zastoval, je Jezus stopil še korak dalje. Matej, Marko in Luka soglasno poročajo, da je bil naslednji ključni dogodek Jezusovega poslanstva njegovo spremenjenje. Evangelij po [Marku 9:2–8](#) navaja:

Čez šest dni je Jezus vzel Petra, Jakoba in Janeza in jih same zase peljal na visoko goro. Vpričo njih se je spremenil. Njegova oblačila so postala bleščeča, nadvse bela, da jih tako ne more pobeliti noben belivec na svetu. In prikazal se jim je Elija z Mojzesom in pogovarjala sta se z Jezusom. Oglasil se je Peter in rekel Jezusu: "Rabi, dobro je, da smo tukaj. Postavimo tri šotore: tebi enega, Mojzesu enega in Eliju enega." Ni namreč vedel, kaj bi rekel, kajti zelo so se prestrašili. Naredil se je oblak in jih obsenčil. In iz oblaka se je zaslišal glas: "Ta je moj ljubljeni Sin, njega poslušajte!" Ko so se hitro ozrli naokrog, niso videli nikogar več, razen Jezusa samega, ki je bil z njimi.

Spremenjenje se je zgodilo na gori Hermon. Jezus je izbral prav ta kraj, da bi razodel Petru, Jakobu in Janezu, kdo je v resnici: utelešeno Božje veličastvo. Tako je seznanil satana in temne sile: *Prišel sem na svet, da bom bom vzela, kar mi pripada. Božje kraljestvo prihaja.* Dejansko je to pomenilo: "Tu sem – sedaj pa ukrepajte."

Ni naključje, da je takoj po spremenjenju Jezus krenil proti Jeruzalemu in je začel govoriti svojim učencem, da bo tam umrl. Učenci ga niso hoteli poslušati. Toda Jezus je nastavljal vabo satanu in ostalim zlohrotnim silam, da so se morale odzvati. Čutile so, da se ga morajo nujno znebiti. Prav to pa je Jezus sam hotel. Kajti njegova smrt je bila ključ celotne skrivnosti.

Zakaj je to pomembno

Jezusovo delovanje je imelo jasno določen namen. Dobro se je zavedal svoje vloge pri ponovni vzpostavitvi Božjega kraljestva na zemlji, tako da bi se širilo vse do dne, ko se bo vrnil, do časa, ko se bo svet spremenil v vseprisotni raj.

Čeprav ima Jezus glavno vlogo, mora tudi vsakdo od nas izpolniti svoj življenjski namen, tako kot so ga uresničili Jezusovi učenci. Živeti bi morali v skladu s tem prepričanjem. Vsi, ki verujejo, postanejo člani Božje družine in Božjega zbora, v katerem niso zgolj opazovalci, temveč v njem tudi sodelujejo ([Kol 1:12-13](#)).

Eden od namenov Jezusa Kristusa je bil pokazati ljudem, kakšen bo Eden in kakšno naj bi bilo življenje z Bogom. V Božji družini, v vladavini Boga, ne bo nobene bolezni, nobene telesne pomanjkljivosti. Prav tako ne bo obstajala nobena zlohrotna sila. Božje kraljestvo bo v svoji dokončni podobi mnogo večje kot vrt, mnogo bolj obsežno kot Izrael. To bo vseprisotno kraljestvo. Vključevalo bo pripadnike vseh narodov. Prav takšno bo, kot je bil Eden – to bodo nebesa na zemlji.

Naša naloga je, da se zgledujemo po Jezusu. Tako kot je on skrbel za telesa in duše ljudi, se tudi mi lahko posvečamo soljudem, ki zrcalijo Božjo podobo, in jih vodimo k veri v Kralja ter krepimo njihovo zaupanje, tako da mu bodo ostali zvesti. To ne pomeni nujno, da moramo pridobiti nadnaravno moč, s katero bi "povezali strte v srcu" in "oklicali jetnikom prostost", ko hodimo po sledih Mesije ([Iz 61:1](#)), kajti prav ta dejanja so sama po sebi nekaj nadnaravnega. Zahtevajo namreč,

da se upremo temi in sledimo strateški viziji. Duh, ki usmerja človekovo srce, bo izkoristil sleherni izraz dobrote. Nobena izgovorjena beseda iz evangelijev ne bo ostala brez sadov. Jezusova dobrohotnost je bila usklajena z njegovim sporočilom. Oboje je bilo enako pomembno. Temu vzoru lahko sledi vsak, ki veruje – to je opis delovanja v viziji Kraljestva.

Na koncu naj ponovimo, da je domet inteligentnega zla omejen, obenem pa zlo nikakor *ni neobčutljivo* na dejanja, preko katerih se uresničuje vizija Kraljestva. Jezus že sedi na Božji desnici, podrejeni so mu angeli in oblasti in moči ([1 Pt 3:22](#)). Že sedaj vladamo skupaj z Jezusom – “že, čeprav še ne” ([Kol 3:1](#); [2 Tim 2:12](#); [Raz 2:26](#); [3:21](#)). Vrata v pekel se ne bodo mogla upreti, ko bo Cerkev napredovala in se bo dokončno izrazila v podobi Božjega kraljestva na zemlji. Sami se moramo odločiti, ali bomo sodelovali v velikem preobratu.

DVANAJSTO POGlavJE

Jezdec na oblaku

Ob koncu prejšnjega poglavja sem poudaril, da je Jezus začel govoriti o svoji smrti takoj potem, ko je izzval sile teme ob vratih, ki vodijo v pekel, ter na gori Hermon. Izziv je sprožil niz dogodkov, ki so se končali z zaslišanjem, na katerem so Gospoda obsodili na smrt s križanjem. Kristjani večkrat berejo o tej Jezusovi preizkušnji. Vendar pri tem pogosto spregledajo nadnaravno ozadje celotnega dogajanja.

Da bi bolje razumeli vzroke, ki so privedli do tega, da so judovske avtoritete obsodile Jezusa na smrt in prenesle izvršitev obsodbe na Poncija Pilata, se moramo ozreti v Staro zavezo, v Danielovo knjigo, kjer bomo našli opis srečanja med Bogom in njegovimi nebesnimi bitji, z Božjim zborom.

Staroletni in njegov zbor

[Daniel 7](#) opisuje nenavadno videnje. Štiri zveri so prihajale iz morja ([Dan 7:1–8](#)). Bile so strašne, a najbolj grozljiva je bila četrta zver. Vsi predmeti ali živa bitja iz sanj, ki jih navaja Stara zaveza, so prisposodbe z določenim pomenom; v Danielovem videnju štiri zveri predstavljajo štiri imperije. Tako lahko sklepamo zato, ker se videnje nanaša na vsebino Nebukadnezarjevih sanj v odlomku poglavja [Daniel 2](#), ki opisujejo, da so Babilonu sledila tri naslednja cesarstva. Toda na tej točki se bomo posvetili naslednjemu odlomku:

“Videl sem: Takrat so bili povzdignjeni prestoli in Staroletni se je usedel. Njegovo oblačilo je bilo belo kakor sneg in lasje na njegovi glavi kakor čista volna. Njegov prestol so bili ognjeni plameni in njegova kolesa goreč ogenj. Ognjena reka je tekla in se izlivala pred njim. Tisočkrat tisoči so mu stregli in desetstisočkrat desetstisoči so stali pred njim. Sodni dvor je sedel in knjige so se odprle.” ([Dan 7:9–10](#))

Vemo, da je “Staroletni” Bog Izraela. Z lahkoto ga prepoznamo, zlasti če primerjamo opis njegovega prestola z Ezekielovim videnjem Božjega trona ([Ezk 1](#)). Ogenj, kolesa in prestol s človeškimi podobami so v tej viziji enaki kot v Danielovi.

Pa vendar, ali ste opazili, da odlomek ne opisuje samo enega prestola? V Danielovi viziji ([Dan 7:9](#)) se pojavlja več tronov — namenjeni so članom nebeške vlade, Božjega zbora ([Dan 7:10](#)).

Videnje opisuje sestanek nebeškega zbora, ki je bil sklican z namenom, da določi usodo zveri — imperijev. Odločil je, da je treba ubiti četrto zver in odvzeti moč drugim zverem ([Dan 7:11–12](#)). Njihovo vlado bo prezel drug kralj, drugo kraljestvo. Prav to mesto je najbolj zanimivo.

Sin človekov prihaja na oblakih

Daniel nadaljuje z opisom svojega videnja:

“V nočnih videnjih sem gledal: Glej, skupaj z oblaki neba je prihajal nekdo kakor sin človekov; dospel je do Staroletnega in privedli so ga predenj. Njemu je bila dana oblast, čast in kraljestvo, in vsa ljudstva, narodi in jeziki so mu služili. Njegova oblast je večna oblast, ki ne preide, in njegovo kraljestvo, ki ne bo uničeno.” ([Dan 7:13–14](#))

”Sin človekov” je izraz, ki ga Stara zaveza pogosto omenja. Ne bi nas smelo presenetiti, da predstavlja človeka. Nenavaden pa je opis tega človeka v navedenem odlomku: [Daniel 7:13](#) opisuje človeka, ki prihaja na oblakih k Staroletnemu.

Zakaj je to tako pomembno? Ker se na vseh mestih v Stari zavezi ta opis nanaša *izključno* na samega Boga ([Iz 19:1](#); [5 Mz 33:26](#); [Ps 68:32–33](#); [Ps 104:1–4](#)). Toda v poglavju [Daniel 7](#) je Bog že prisoten na prizorišču kot Staroletni. V svojem videnju je Daniel zagledal “drugega Boga”, ki je obenem človek – na podoben način kristjani verujemo v Boga, ki je več kot ena oseba.

Prav to je bistveno.

Ko je Jezus stal pred Kajfo na zaslišanju ([Matej 26](#)) in je njegovo življenje viselo na nitki, se je dotaknil občutljive teme, kar je povzročilo veliko razburjenje:

Véliki duhovniki in ves véliki zbor so iskali lažno pričevanje zoper Jezusa, da bi ga usmrtili, vendar ga niso našli, čeprav je pristopilo veliko krivih prič. Nazadnje sta pristopili dve in rekli: “Ta je dejal: »Božji tempelj morem podreti in ga v treh dneh postaviti.«” Tedaj je véliki duhovnik vstal in mu rekel: “Nič ne odgovoriš? Kaj je to, kar ta dva pričata proti tebi?” Jezus pa je molčal. Véliki duhovnik mu je tedaj rekel: “Rotim te pri živem Bogu, da nam poveš, ali si ti Mesija, Božji Sin.” Jezus mu je dejal: “Ti sam si rekel. Toda povem vam: Poslej boste videli *Sina človekovega sedeti na desnici Moči in priti na oblakih neba.*” Tedaj je véliki duhovnik pretrgal svoje oblačilo in rekel: “Bogokletje je izrekel! Kaj potrebujemo še prič? Glejte, zdaj ste slišali bogokletje. Kaj se vam zdi?” Oni pa so odvrnili: “Smrt zasluži!” ([Mt 26:59–66](#))

Jezusov odgovor na povsem nedvoumno vprašanje se zdi nejasen. Vendar je Jezus v odgovoru navedel stavek iz [Danielove knjige 7:13](#) in tako sporočil Kajfi: *Ali res želiš izvedeti, kdo sem, Kajfa? Dobro poslušaj.* Kajfa se je takoj odzval. V trenutku je dojel pomen Jezusove izjave, namreč, da se je Jezus predstavil kot drugi lik Boga iz vrstice [Daniel 7:13](#) – kot človek, opisan z besedami, ki so v Stari zavezi predstavljale izključno Boga. Jezus je izjavil, da je Bog v človeški obliki. To je zvenelo kot bogokletje – in to je bil razlog, da je bil Jezus obsojen na smrt.

Seveda pa je Jezus vedel, da se bo tako zgodilo. Ni si prizadeval, da bi se branil. Vedel je, da mora umreti, da bo obnovljeno Božje kraljestvo in da bo lahko iztrgal narode iz rok zlohotnih oblastnikov in sil, ki so podjarmili ljudstva, od katerih se je Bog odvrnil po babilonskem uporu.

Da, Jezus je umrl. [22. psalm](#) je dobro znan, saj besede kralja Davida v psalmu opisujejo strahotne telesne muke križanja in nam dajejo slutiti, da je bilo trpljenje na križu nepojmljivo. Trpeči psalmist vzdihuje:

Jaz pa sem črv, ne človek,
sramotenje ljudi, prezir ljudstva.
Vsi, ki me vidijo, me zasmehujejo,
kremžijo ustnice, zmajujejo z glavo:
“Prepuštil se je Gospodu,
naj ga osvobodi,
naj ga reši, saj ima z njim veselje.”

Zares, ti si me potegnil iz telesa,
me varoval na prsih moje matere.
K tebi sem bil vržen iz naročja,

od materinega telesa si ti moj Bog.
Ne bodi daleč od mene,
saj je stiska blizu,
saj ni nikogar, ki bi pomagal.

Obkrožilo me je mnogo juncev,
bašanski biki so me obdali;
svoje gobce so razprli proti meni
kakor lev, ki trga in rjove.
Razlil sem se kakor voda,
vse moje kosti so se razklenile.

[\(Ps 22:7–15\)](#)

Najbolj srhljiv je opis divjih *bašanskih* bikov. Kot smo že prej omenili, je v času Stare zaveze Bašán pomenil izhodišče, s katerega se je širil vpliv demonskih bogov, obenem pa je predstavljal kraljestvo umrlih. To območje je bilo kultno središče Baala, ki je bilo zaznamovano s simboli bikov in krav. "Biki iz bašanske dežele" označujejo demone, temne sile. V sedanjem času je podobne, naravnost odvratne like predstavil C. S. Lewis v svoji pripovedi *Lev, čarovnica in omara*. Kdor je prebral to knjigo ali si je ogledal istoimenski film, ne more pozabiti, kako je Aslan ponižno predal svoje življenje režečim se hordam Bele čarovnice na Kamniti mizi.

Prav tako kot je Jezus preslepil satana, se je Aslan ponorčeval iz Bele čarovnice. To, kar je zlo slavilo kot svojo zmago, se je obrnilo v njegov lastni neizbežni poraz.

Bogovi ste, toda kakor človek morate umreti

Križ ni povzročil samo, da satan ni mogel več terjati zase Adamovih otrok. Njegova uporna vojska oz. bogovi iz nadnaravnega sveta (*elohimi*), ki so podjarmili narode, so se morali soočiti s propadom svoje vladavine.

Najvišji, Bog Izraela, je sam dodelil narodom bogove iz nadnaravnega območja ([5 Mz 4:19–20](#); [32:8–9](#)). Ne vemo, kdaj so postali sovražniki Boga, vendar se je zagotovo tako zgodilo. Božje ljudstvo, Izrael, so odvrčali od Boga; namesto da bi ljudstvo častilo njega, je darovalo svoje žrtve tem bogovom ([5 Mz 17:1–3](#); [29:26–27](#); [32:17](#)). [Psalm 82](#), ki smo ga obravnavali v [2.](#) poglavju, ko smo predstavili Božji zbor, nam govori, da so ti *elohimi* zlorabili svojo moč in začeli častiti zlo. Niso se zmenili za Božje predpise in pravico.

"Bog vstane v Božjem zboru,
sredi bogov sodi:
'Doklej boste sodili napačno,
dajali prednost krivičnim?
Sodite za slabotnega in siroto,
odločajte prav za nesrečnega in revnega.
Osvobajajte slabotnega in ubogega,
rešujte ga iz rok krivičnih.'
Ne spoznajo, ne razumejo,
v temi tavajo,
majejo se vsi temelji zemlje."

[\(Ps 82:1–5\)](#)

Zadnji del psalma pripoveduje o tem, da je Bog sklical svoj Nebesni zbor, na katerem je bogovom napovedal klavrno usodo. Področja njihove strahovlade se bo končalo, ko bo Bog ponovno terjal zase narode:

”Jaz sem rekel: ‘Bogovi ste,
sinovi Najvišjega vi vsi;
toda kakor človek morate umreti,
kakor kateri izmed knezov morate pasti.’
Vzdigni se, o Bog, sodi zemljo,
zakaj ti imaš v lasti vse narode.”

([Ps 82:6–8](#))

Kdaj bo Bog ponovno zahteval narode? Odgovor smo prebrali nedavno v vrstici [Daniela 7:14](#):

Njemu je bila dana oblast,
čast in kraljestvo,
in vsa ljudstva, narodi in jeziki
so mu služili.
Njegova oblast je večna oblast,
ki ne preide,
in njegovo kraljestvo,
ki ne bo uničeno.

Sporočilo besedila iz odlomka [Daniel 7:13–14](#) je jasno: ko bo Sin človekov zavladal v svojem kraljestvu, bo to začetek konca nadnaravnih sil teme. Jezus Kristus je prevzel svoje kraljestvo ob vstajenju. Bog je ”/.../ obudil Kristusa od mrtvih in ga posadil na svojo desnico v nebesih, nad vsakršno vladarstvo in oblast, nad vsakršno silo in gospostvo ter nad vsakršno ime, ki se ne imenuje samo na tem svetu, temveč tudi v prihodnjem.” ([Ef 1:20–21](#))

Zakaj je to pomembno

Pred križanjem Jezusa Kristusa je imel satan neomejeno pravico do naših duš. Vsi ljudje umirajo – torej odhajajo v kraljestvo smrti, ki je v *oblasti satana*. Brez Jezusove žrtve in vstajenja bi tam tudi ostali. Po veri v njegovo dejanje na križu bomo vstali skupaj z njim. Kot smo sklenili v prejšnjem poglavju, je bil satan izgnan iz bližine Boga ob pričetku Božjega kraljestva na zemlji ([Luka 10:18](#)). Bog ne more več sprejeti satanovih obtožb proti tem, ki verujejo. Nima več oblasti nad našimi dušami.

Zakaj potem živimo tako, kot da bi satan še vedno imel to moč?

Odrešitve ne pridobimo z moralno popolnostjo. “Z milostjo ste namreč odrešeni po veri, in to ni iz vas, ampak je Božji dar.” ([Ef 2:8–9](#)) To obenem pomeni, da daru odrešitve ne moremo *izgubiti* zaradi moralne nepopolnosti. Česar ni mogoče pridobiti z ustreznimi dejanji, ni možno izgubiti zaradi manj ustreznih dejanj. Odrešitev pomeni *zvestobo v veri* - to je zaupanje v Jezusovo dejanje na križu, ki je povzročilo satanov poraz, saj se je moral odreči svoji pravici; obenem pa vera pomeni, da se odvrnemo od drugih bogov in verovanj, ki so povezana z njimi.

To je sporočilo o Božjem kraljestvu in poklicani smo, da ga prinesemo vsem narodom ([Mt 28:19–20](#)). Ko postanemo poslušni Bogu, se sočasno zmanjšuje oblast sovražnih bogov, gospodarjev in moči

– duša za dušo, iz trenutka v trenutek. Vrata pekla, kraljestvo smrti, *se ne morejo* upreti vstajenju in tudi v prihodnje *ne bodo mogle* postavljati ovir, ko se bo širila dobra novica evangelija.

Toda Jezusovi učenci tega nikakor niso verjeli tedaj, ko je bil Jezus križan. Vendar so kmalu doživeli dramatičen, nepozaben dogodek, in dojeli so sporočilo.

TRINAJSTO POGlavJE

Veliki preobrat

Razen pripovedi o Jezusu Kristusu v evangelijih – opisa njegovega rojstva, smrti in Govora na gori – so [Apostolska dela 2](#) verjetno najbolj pogosto omenjeno poglavje Nove zaveze. Ob Binkoštih se je na pripadnike Jezusovega nauka s šumom spustil Sveti Duh. To znamenje je obeležilo novo nastalo cerkveno občestvo in začetek evangelizacije v imenu Jezusa Kristusa po vsem svetu.

Čeprav je odlomek dobro znan, je njegov pomen mnogo bolj obsežen, kot se zdi večini bralcev. [Apostolska dela 2](#) so namreč poročilo o velikem premiku, ki je privedel do spremembe v kozmični delitvi področij, navedenih v Stari zavezi; po babilonskem uporu so bili namreč vsi drugi narodi razen Izraela pod jarmom nižjih bogov. Ob Binkoštih se je začel uresničevati načrt za prodor evangelija Jezusa Kristusa med narode, ki jim je Bog v Babilonu odvzel dedno pravico – v skladu s starodavno strategijo duhovnega boja.

Binkošti

Dogodek, ki ga opisujejo [Apostolska dela 2](#), je prav gotovo zelo nenavaden.

”Ko je prišel binkoštni dan, so bili vsi zbrani na istem kraju. Nenadoma je nastal z neba šum, kot bi se bližal silovit vihar, in napolnil vso hišo, kjer so se zadrževali. Prikazali so se jim jeziki, podobni plamenom, ki so se razdelili, in nad vsakim je obstal po eden. Vsi so bili napolnjeni s Svetim Duhom in začeli so govoriti v tujih jezikih, kakor jim je Duh dajal izgovarjati. V Jeruzalemu so tedaj prebivali Judje, pobožni možje iz vseh narodov pod nebom. Ko se je razširil glas o tem, se je zbrala množica ljudi, ki so bili vsi iz sebe, ker jih je vsakdo slišal govoriti v svojem jeziku. Strmeli so, se čudili in govorili: “Glejte, ali niso vsi ti, ki govorijo, Galilejci? Kako, da jih slišimo vsak v svojem materinem jeziku?” ([Apd 2:1–8](#))

Nekatere besede v tem znamenitem odlomku izhajajo iz nadnaravnih pojmov Stare zaveze, ki v prevodu niso tako očitni. “Siloviti vihar”, ki je naznanil prihod Svetega Duha, je v Stari zavezi pogost izraz, ki opisuje Božjo NAVZOČNOST ([2 Kr 2:1, 11](#); [Job 38:1](#); [40:6](#)). Tudi ogenj je ustaljena prisposoba Boga ([Ezk 1:4](#); [Iz 6:4, 6](#); [Dan 7:9](#); [2 Mz 3:2](#); [19:18](#); [20:18](#)).

Vsi ti pojmi jasno nakazujejo, da je bil Bog prisoten ob tem dogodku in tudi v ozadju celotnega dogajanja. Prišel je, da bi udejanil svoj namen: iztrgal bo narode iz rok nižjih bogov, ki jih je dodelil ljudstvom ([5 Mz 4:19–20](#); [32:8–9](#)), vendar so postali njegovi sovražniki ([Ps 82](#)).

Božje sredstvo za doseganje tega namena so bile besede Jezusovih učencev – odtod izhaja prisposoba jezikov. Bog je omogočil Jezusovim pripadnikom, da so spregovorili vsem Judom, ki so bili zbrani ob Binkoštih – vsem, ki so živeli med ljudstvi, katerim so vladali sovražni bogovi. Potem, ko so slišali sporočilo evangelija in so začeli verjeti vanj, so se vrnil k svojim narodom in jim oznanjali nauk Jezusa Kristusa.

Binkošti in Babilon

Zaradi gradnje babilonskega stolpa se je Bog odločil, da bo razpršil vse narode in jih izročil oblasti drugih bogov ([5 Mz 4:19–20](#); [32:8–9](#)). Na prvi pogled se povezava med babilonskim zapletom in omenjenim dogodkom v [Apostolskih delih 2](#) ne zdi očitna. V izvornikih pa so jezikovne zveze med obema dogodkoma povsem nedvoumne.

Poglavje [Apostolska dela 2](#) navaja dva ključna pojma, ki povezujeta omenjeni dogodek z Babilonom. Prvi izraz opisuje, da so bili ognjeni jeziki “razdeljeni”, drugi pa se nanaša na množico Judov, ki so prišli iz vseh narodov pod nebom; ta množica je bila “zmedena” (Dalmatinov prevod; po različici SSP3 so bili ljudje “osupli”. Op. prev.). V prevodu se ta izraz morda ne zdi prepričljiv. Luka je pisal v grškem jeziku in uporabil je grška izraza: “razdeljen” in “zmeden”, ki se nanašata na odlomka iz [1 Mz 11:7](#) in [5 Mz 32:8](#), torej na delitev jezikov in narodov ter nastalo zmedo v Babilonu.

Luka, avtor Apostolskih del, je bil pogan. Govoril je samo grško. Zato je uporabljal grški prevod Stare zaveze, ki je bil (in je še vedno) znan kot Septuaginta. To je bila Stara zaveza zgodnje Cerkve, saj so le redki ljudje govorili hebrejsko. Ko je Luka pisal besedilo [Apostolskih del 2](#), se je navezoval na babilonski zaplet.

Čemu naj služi ta povezava? Pomislimo, kaj se je zgodilo na binkoštni dan. Sveti Duh je prišel z vetrom in ognjem, tako kot se je Bog pogosto pojavljal v opisih iz Stare zaveze. Babilonski spor je povzročil zmedo, saj so ljudje začeli govoriti v različnih jezikih; toda sedaj so ognjeni jeziki omogočili Jezusovim učencem, da so spregovorili v vseh jezikih, ki so jih govorili Judje, zbrani z vseh koncev sveta, da bi se udeležili slavja v Jeruzalemu. Tri tisoč ljudi je sprejelo vero v Jezusov nauk ([Apd 2:41](#)).

Novi verniki, ki so sprejeli Jezusa kot Mesijo, so prenesli sporočilo domov, v kraje, kamor so se vrnili, med narode, ki so se po babilonskem uporuh razpršili po svetu. V davnem času [Geneze 11 \(1 Mz 11\)](#) se je Bog odvrnil od človeških narodov in takoj zatem, kot navaja [Geneza \(1 Mz\) 12](#), je poklical Abrahama, da bi ustanovil nov narod, novo Božje ljudstvo. Naposled je Bog zbral predstavnike vseh narodov, ki se jim je odrekel, da bi se ponovno pridružili družini verujočih, skupaj z judovskimi verniki, ki so bili potomci Abrahama. S časom se je Božje kraljestvo širilo na področja, ki so bila v lasti sovražnih bogov.

Seznam narodov v [Apostolskih delih 2](#) je prav neverjeten, še posebej njihov vrstni red. Če si ogledamo področja na zemljevidu, se pomikamo z vzhoda, kamor so bili Judje izgnani v zadnjih obdobjih Stare zaveze, iz Babilona in Perzije proti zahodu, do najbolj oddaljene točke tedaj znanega sveta. To ozemlje sovпада z razdaljami in področji delovanja, ki so navedena na seznamu [Geneze \(1 Mz\) 10](#) in so bila v oblasti nižjih bogov.

Naš boj se ne bje proti krvi in mesu

Vsebina Apostolskih del se večinoma nanaša na misijo apostola Pavla in na njegova številna potovanja. Pavel je bil apostol, ki je bil poslan k poganom – Bog ga je izbral, da bi ustanovil cerkvena občestva med pripadniki narodov izven Izraela. Mnoge življenjske okoliščine - med drugim so ga aretirali Rimljani -, so usmerile pot apostola Pavla daleč na zahod.

V svojih pismih, ki so del Nove zaveze, apostol pogosto omenja nadnaravne sile, ki so nasprotovale njegovemu poslanstvu in širjenju evangelija. Izrazi, s katerimi opisuje zlohotna bitja in področja pod njihovo oblastjo, ki jo je začel ogrožati po binkoštnem prebujenju, kažejo, da je razumel kozmični zemljepis Stare zaveze. Ali ste opazili, da imajo Pavlovi opisi nevidnih sil teme nekaj skupnega?

- vladarstva ([Ef 1:20–21](#); [6:12](#); [Kol 2:15](#))
- voditelji tega sveta ([Ef 1:20–21](#); [3:10](#); [6:12](#); [Kol 2:15](#); [1 Kor 2:6](#))
- sile ([Ef 1:20–21](#); [3:10](#))
- oblasti ([Kol 1:16](#))
- gospostva ([Ef 1:20–21](#); [1 Kor 8:5](#))
- prestoli ([Kol 1:16](#))

Vsi ti izrazi opisujejo oblast *nad določenim ozemljem*. Te oznake, ki se pogosto uporabljajo v Novi zavezi, pa tudi v grški literaturi, se nanašajo na človeške voditelje, ki držijo politično moč v svojih rokah. Pavlovo izrazoslovje opredeljuje nadzor nad določenim področjem. V njem se zrcalijo pojmi iz Stare zaveze, ki opisujejo odnos med duhovnim in človeškim svetom: narodi, ki niso pod okriljem Boga, so v lasti nadnaravnih bitij, ki sovražijo Boga in njegovo ljudstvo.

“Odšel bom v Španijo”

Apostolska dela se končajo z opisom Pavlovega potovanja v Rim. Apostol Pavel se je kot ujetnik odpravil v Rim iz dveh razlogov: da bi podal pritožbo Cezarju ter z namenom, da razširi evangelij. Vendar se je Pavel zavedal tudi tega, da mora doseči skrajno točko tedaj znanega sveta, da bi se uresničilo spreobrnjenje narodov, ki so bili pod vplivom sovražnih bogov. V času Stare zaveze se je to ozemlje imenovalo Taršiš. V Pavlovem času se je imenovalo Španija. Apostol Pavel je bil namenjen v Španijo, da bi zaključil svoje poslanstvo. Njegove besede, ki jih je izrekel Rimljanom, preden so ga aretirali, kažejo na to, da je resno nameraval doseči Španijo – najbolj zahodni del zemlje, ki je bila znana v njegovih dneh –, da bi rešil vse narode in jih izročil Jezusu Kristusu:

“/.../ že nekaj let želim priti k vam, ko bom potoval v Španijo. Upam namreč, da vas bom spotoma videl in da mi boste pomagali iti tja, potem ko se bom nekoliko naužil vaše družbe. /.../ Ko bom torej to opravil in jim v redu zapečatil ta sad, bom mimo vas šel v Španijo.” ([Rim 15:23-24, 28](#))

Vzgib apostola Pavla je izhajal iz prepričanja, da se bo načrt obnovitve Božjega kraljestva začel udejanjati v času njegovega življenja. Verjel je, da bo tedaj, ko se bo “dopolnilo število poganov, *rešen ves Izrael*.” (Novi Dalmatinov prevod; SSP3 navaja izraz “polnost poganov” oz. “polnoštevilno spreobrnjenje”. Op. prev.) Nameraval je izvršiti namen, ki se je začel uresničevati ob Binkoštih.

Zakaj je to pomembno

Apostol Pavel je na svoje življenje gledal z nadnaravne perspektive. Sebe je prepoznal kot orodje v Božjih rokah. In to je tudi bil. To velja tudi za vse druge neimenovane nove vernike, ki so po Binkoštih odšli iz Jeruzalema, da bi se vtihotapili v demonske trdnjave krajev, v katerih so prebivali.

Tudi za nas velja enako.

Če smo orodje v Božjih rokah, prav tako kot je bil *apostol Pavel* orodje Boga, zakaj njegov vpliv in učinkovitost presega našo sposobnost? Ena od razlik je, da je Pavel *razumel* smisel življenja. *Verjel* je, da so sile, ki vladajo svetu, resnične – in da je bila moč, ki je delovala v njem in preko njega, bolj mogočna od teh sil.

Ali tudi vi verjamete, da je tako? To so neizpodbitna dejstva Svetega pisma. Pavel je ta dejstva upošteval v svojem lastnem življenju.

Apostol Pavel se ni zavedal, kako velik je v resnici svet. Ni vedel, da obstajajo Severna Amerika, Južna Amerika, Kitajska, Indija, Norveška, Avstralija, Islandija in še toliko drugih krajev. Toda Bog je vedel zanje. Bog se je zavedal, da je naloga širjenja evangelija po celem svetu mnogo bolj obsežna, kot si je predstavljal Pavel. Bog je vedel, da bodo druge osebe nadaljevale poslanstvo, ki je bilo

namenjeno Pavlu, da bi dobra novica dosegla sleherni košček zemlje. Če nismo dejavno udeleženi pri izpolnjevanju naloge, ne uresničujemo svojega namena na tem svetu. Če hočemo priklicati Boga zato, da bi zadovoljil naše potrebe, tedaj smo bolj podobni ljudem, ki so gradili stolp v Babilonu, kot pa Jezusu, Dvanajsterim ali apostolu Pavlu.

Iz obravnavanih odlomkov Pisem lahko izvedemo tudi naslednji sklep: obstoj demonskih "trdnjav" je biblijsko utemeljen. Opis demonskih področij in njihovih mej ni popoln, prav tako ni opredeljen ključni red na temni strani duhovnega sveta. Kljub temu pa *smo seznanjeni* z dejstvom, da si nevidne temne sile lastijo zemljo kot svoje območje. Zavedamo se, da temne sile nasprotujejo Božjemu kraljestvu, saj ne želijo, da bi ljudje prispevali svoj delež pri uresničevanju Božjega načrta, pri širjenju Božje oblasti po vsem svetu. To pomeni, da lahko *pričakujemo* odpor, ki ga ni mogoče pojasniti in potrditi z izkustveno logiko in ga sami ne moremo premagati. Bog nam je poslal svojega Duha in svoje nevidne poslane, ki nam pomagajo nadaljevati Božjo misijo ([1 Kor 3:16](#); [6:19](#); [Heb 1:13](#); [1 Jn 4:4](#)).

Bistveno vprašanje, ki si ga moramo postaviti, je: kakšno bi bilo naše življenje, če bi se vsak dan prebudili s takšnim razumevanjem sveta in nadnaravnih vplivov, ki bi sovpadalo z zavestjo apostola Pavla? Če bi vsak dan delovali v skladu s spoznanjem, da smo del Božje družine in nam je zato dodeljena naloga, da svojim bratom in sestram pokažemo pot iz teme? Če bi prepoznali svoj namen in bi se zato zavedali, da nobena naša odločitev ali izgovorjena beseda ni zgolj posledica brezciljnega naključja? Če bi verjeli, da nevidna bitja okrog nas delujejo preko naših odločitev, besed in dejanj, s katerimi vplivajo na druge ljudi – v dobrem ali slabem pomenu – četudi teh bitij ne vidimo in jih ne poznamo? Naš poklic, dohodki, naša nadarjenost ali celo naše težave nimajo posebnega pomena, če se ne zavedamo, kdo smo in čemu smo tukaj. Ne moremo videti nadnaravne stvarnosti – kot ne vidimo mikroskopskega sveta -, vendar smo neločljivo povezani z obema.

Prvi verniki so razmišljali na ta način. Kot bomo spoznali v naslednjem poglavju, so verjeli, da je svet okrog nas zasuzenjen v temi, ki se bo nekega dne uklonila. Čeprav so se dejansko borili proti sovražnemu svetu in njegovim močem, so v svoji spokojnosti skupaj z Bogom in njegovimi nevidnimi poslanci ustvarili vseobsegajoče gibanje, ki se imenuje krščanstvo. *Verjeli so*, da je duhovni boj resničen in da ga ne morejo izgubiti. Mi smo živeči dokaz, da niso bili poraženi.

ŠTIRINAJSTO POGLAVJE

Nismo od sveta

Jezus je v svoji dobro znani molitvi, ki jo je izrekel v vrtu Getsemani, preden so ga prijeli in odvedli na zaslišanje, o svojih učencih izjavil: “Niso od sveta, kakor jaz nisem od sveta.” ([Jn 17:16](#)) Verujoči so bili prav gotovo *na* svetu in dodeljena jim je bila naloga, da prenesejo dobro novico vsem narodom ([Mt 28:19–20](#)), vendar pa niso bili *od* sveta. Protislovnost pojma – biti na tem svetu, vendar ne

pripadati temu svetu – je bila oznanjena zgodnjim kristjanom v številnih prisposodobah, ki so pustile neizbrisno sled v njihovem spominu.

Sveti prostor, posvečena zemlja in Božja Navzočnost

V 8. poglavju smo obravnavali pojem svetega prostora. Starozavezni Izraelci so se zavedali, da je Bog *drugačen* od vsega, kar obstaja. Kraj, v katerem je prebivala Božja Navzočnost, je bil ločen od vseh drugih območij. S tem niso zanikali, da je Bog prisoten vsepovsod – na vseh krajih in ves čas. V resnici so na ta način označevali ozemlje, ki ga je Bog določil kot kraj, na katerem se bo srečeval s svojim ljudstvom. To je bil eden od razlogov, da so na to mesto umestili Božjo skrinjo, oziroma da so tam postavili tempelj. Sveti prostor ni bil namenjen samo izvrševanju izraelskih predpisov in obredov, temveč je obenem ponazarjal kozmični zemljepis – delitev sveta med Najvišjim, Bogom Izraela, in nižjimi bogovi.

Zamisel o svetem prostoru se v Novi zavezi kaže na res izjemen način. Vprašajmo se: “Kje je Božja Navzočnost v tem trenutku?” Bog je prisoten vsepovsod, vendar še posebej prebiva v *slethernem človeku, ki veruje*. Če verjamete ali ne – *vi sami* ste sveti prostor. Apostol Pavel je poudaril, “da je vaše telo tempelj Svetega Duha” ([1 Kor 6:19](#)).

Enako velja za kraj, na katerem se zbira občestvo verujočih. Ko je apostol pisal cerkvenemu zboru v Korintu, je poimenoval vse člane kot “Božji tempelj” ([1 Kor 3:16](#)). Vernikom v Efezu je povedal, da so “sodržavljeni svetih in domačini pri Bogu. /.../ Vogalni kamen pa je sam Kristus Jezus, v katerem se zedinja celotna zgradba, tako da raste v svet tempelj v Gospodu. Vanj se z drugimi tudi vi vzdavate za Božje bivališče v Duhu.” ([Ef 2:19, 21–22](#)).

Posledice tega pojmovanja so izjemne. Večina pozna Jezusovo izjavo “Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi.” ([Mt 18:20](#)). V skladu s pojmovanjem svetega prostora v Stari zavezi zgornja izjava označuje duhovno območje, na katerem se zbirajo verniki, kot posvečeno mesto, navkljub temi, ki ga obdaja.

V času Stare zaveze je Bog Jahve izbral kot svoje prebivališče Izrael oziroma jeruzalemski tempelj. Izrael je postal sveto ozemlje, ker je tam prebivala Božja Navzočnost. Vendar so sveto zemljo ogrožali sosednji narodi in njihovi sovražni bogovi. Enako velja za občestvo verujočih v sedanjem času, kajti tudi mi smo priče duhovnega spopada. Postali smo tempelj Boga, posebno mesto, na katerem prebiva Bog; smo svetlobni žarki njegove NAVZOČNOSTI, razpršeni po svetu, ki ga vežejo spone temnih sil.

Izročitev satanu

Zgoraj omenjeni koncept se zrcali v nazorni prisposodbi apostola Pavla, ki opredeljuje pojem svetosti krajevnega cerkvenega občestva. Telo vsakega vernika predstavlja sveto ozemlje, na katerem ni mesta za nespokorjeni greh.

V 8. poglavju smo predstavili postopke, s katerimi so Izraelci odpravljali greh v svojem taboru, da bi ohranili njegovo svetost; kajti tabor je bil posvečeni prostor. Omenili smo Dan sprave ([3 Mz 16](#)) in obred, s katerim so prenesli grehe naroda na kozla, ki je bil “namenjen Azazelu” ([3 Mz 16:8, 10](#)).

Azazel je bil demonsko bitje, za katerega so verjeli, da prebiva v puščavi. Izraelci so pregnali kozla v puščavo in tako odpravili svoje grehe. S tem dejanjem je ljudstvo preneslo svoje grehe na ozemlje, kateremu so pripadali – v puščavo, ki je kraj duhovne teme.

Apostol Pavel je naročil Korinčanom, naj tako ravnajo z grehom: prenesti ga morajo tja, kamor spada. Pavel je v svojem pismu omenil Korinčanom moža, ki je živel v spolni nečistosti in bi se moral pokesati. Velel jim je, naj "izročijo tega človeka satanu" ([1 Kor 5:5](#)). Razlog je bil očiten: na svetem ozemlju ne sme obstajati greh. Občestvo verujočih je moralo odstraniti člane, ki se niso hoteli pokesati ([1 Kor 5:9–13](#)). Izločitev iz Cerkve je pomenila, da je bila takšna oseba vržena nazaj na zemljo, v kraljestvo satana.

Pavel je želel, da bi nespokorjeni grešnik občutil posledice: "pogubo mesa, da bi se njegov duh rešil na Gospodov dan." ([1 Kor 5:5](#)) (Izraz se ne nanaša na fizično smrt, temveč na konec mesenega poželenja, ki je zaslužilo omenjenega človeka [[Gal 5:24](#); [1 Kor 11:32–33](#)]).

Krst kot orožje Duha

Apostola Peter in Pavel sta imela enako stališče: občestvo se je moralo upreti silam teme. Njegovo razumevanje duhovnega boja je predstavljeno v enem od najbolj nenavadnih odlomkov Nove zaveze, v [1. Petrovem pismu 3:14–22](#):

Nasprotno, tudi če bi zaradi pravičnosti trpeli, blagor vam! *Česar se oni bojijo, se ne bojte in ne plašite. Gospoda Kristusa posvetite v svojih srcih. Vselej bodite vsakomur pripravljeni odgovoriti, če vas vpraša za razlog upanja, ki je v vas. Vendar pa odgovarjajte s krotkostjo in strahospoštovanjem, iz dobre vesti, da bodo tisti, ki sramotijo vaše dobro življenje v Kristusu, osramočeni prav v tem, v čemer vas obrekujejo. Če že hoče Božja volja, je pač bolje, da trpite zaradi dobrih kakor zaradi zlih del. Sicer pa je tudi Kristus trpel zaradi grehov, in sicer enkrat za vselej, pravični za krivične, da bi vas pripeljal k Bogu. Res je bil po mesu umorjen, a po Duhu je bil oživljen. V tem Duhu je šel in oznanjal tudi duhovom, ki so bili v ječi, tistim, ki v dneh, ko je Noe gradil ladjo, niso bili pokorni, ko jih je Bog nadvse potrpežljivo čakal. A v ladji se jih je po vodi rešilo le malo, natančno osem duš. Ta voda pa je podoba krsta, ki zdaj rešuje vas. Ne odstranjuje madežev z mesa, ampak zaradi vstajenja Jezusa Kristusa prosi Boga za dobro vest. Ta je šel v nebesa in je na Božji desnici in so mu podrejeni angeli in oblasti in moči.*

Prepričan sem, da ste v navedenem odstavku opazili nenavadne izraze. Kakšna je povezava med krstom in Noetom, njegova ladjo in uklenjenimi duhovi? Ali to besedilo trdi, da smo odrešeni s krstom?

Apostol Peter v tem odlomku predstavlja podobne pojme kot apostol Pavel v svojem [Pismu Rimljanom 5](#). V tej vrstici je Pavel omenil Jezusa, vendar je obenem govoril tudi o Adamu. Pomislimo, da je Jezus v določenem smislu nasprotje Adama. Zato je apostol Pavel zapisal: "Kakor so namreč zaradi neposlušnosti enega človeka mnogi postali grešniki, tako bodo tudi zaradi poslušnosti enega mnogi postali pravični." ([Rim 5:19](#)) Apostol Peter se je namesto na Adama skliceval na Enoha (Henoha, op. prev.), ko je pisal o Jezusu v stavku iz [1 Petrovega pisma 3](#). Toda v Petrovem besedilu si opisa Enoha in Jezusa ne nasprotujeta. Apostol Peter je uporabil analogijo med Enohom in Jezusom, da bi predstavil stične točke med njima.

Lahko se vprašamo: “Katere stične točke?” Navsezadnje v Stari zavezi najdemo samo peščico navedkov o Enohu ([1 Mz 5:18–24](#)). Iz njih spoznamo samo to, da je živel pred vesoljnim potopom in da je “hodil z Bogom, potem ga ni bilo več, kajti Bog ga je vzel.” ([1 Mz 5:24](#)) Te vrstice nimajo zveze s tem, kako Peter opisuje Jezusa ([1 Petrovo 3](#)).

Da bi razumeli, zakaj je apostol Peter primerjal Enoha z Jezusom, se moramo zavedati, da je bral o Enohu v judovskih spisih izven Stare zaveze. Še posebej se je seznanil z vsebino judovske knjige, ki navaja veliko podatkov o Enohu. Seveda, imenovala se je Prva Enohova knjiga. V tej knjigi najdemo obilico podrobnih opisov o tem, kaj se je dogajalo v času potopa, še posebej prizor iz [Geneze 6 \(1 Mz 6:1–4\)](#), v katerem so Božji sinovi (Enoh jih imenuje “stražniki”), zaplodili potomstvo s človeškimi ženami – rod velikanskih nefilov. Ko sta apostola Peter in Juda pisala o angelih, ki so storili greh v Noetovem času ([2 Pt 2:4–5](#); [Juda 6](#)), sta namigovala na pripoved iz Prve Enohove knjige, ki ni uvrščena v svetopisemsko zgodbo o potopu. Na primer, opis vesoljnega potopa v Genezi nikjer ne omenja, da so bili nebeški Božji sinovi uklenjeni v podzemnem kraljestvu do konca časov, medtem ko Prva Enohova knjiga navaja ta podatek ([1 Enohova 6:1–4](#); [7:1–6](#); [10:4](#), [11–13](#)).

Zgodba o “uklenjenih duhovih” iz 1. Enohove knjige je apostolu Petru pomagala bolje razumeti Jezusa Kristusa. Enohova zgodba navaja sanje, v katerih je Enoh zagledal uklenjene duhove, ki so ga prosili, naj posreduje pri Bogu, da bi jim naklonil milost. Enoh je vendar hodil z Bogom, torej ni bilo boljše osebe, ki bi lahko prosila Boga, naj se omehča in jih izpusti. Enoh je tako storil, vendar jim sporočilo ni prineslo nič dobrega. Bog je nedvoumno odgovoril: *ne*. Enoh je moral prenesti obvestilo uklenjenim duhovom. Povedal jim je, da so ostali obsojeni na ječo.

Apostol Peter je v tej zgodbi prepoznal analogijo z Jezusom. Želel je poudariti, da se je Jezus potem, ko je umrl, spustil v kraljestvo smrti, k padlim nadnaravnim bitjem, ki tam prebivajo, da bi jim prinesel sporočilo. Ko so videli, da je Jezus vstopil na območje, ki pripada umrlim, so verjetno pomislili, da so njihovi demonski pajdaši zmagali in da bodo kmalu rešeni iz ječe. Namesto tega pa jim je Jezus povedal, da ga zelo dolgo ne bodo več videli: kajti vstal bo od mrtvih. Vse to je bilo v skladu z Božjim načrtom. Padla bitja niso zmagala; ostala so pod obsodbo in večnim prekletstvom. Zato se ta nenavadni odlomek konča s tem, da je Jezus “šel v nebesa in je na Božji desnici in so mu podrejeni angeli in oblasti in moči.” ([1 Pt 3:22](#))

Zakaj je Peter povezal vso to zgodbo s krstom? Po Petrovi razlagi je krst prisposoda smrti in vstajenja Jezusa Kristusa, ki se je izpolnilo, ko je sporočil demonskim silam, da jih je premagal. Krst je simbol Jezusove smrti, pogreba in njegovega vstajenja ([Rim 6:1–11](#)).

Apostol Peter s tem utemeljuje podobo krsta, ki “zaradi vstajenja Jezusa Kristusa prosi Boga za dobro vest.” ([1 Pt 3:21](#)) Grški izraz za “poziv” (“prošnjo” – SSP3 oz. “pričevanje” v Dalmatinovem prevodu, op. prev.) je povezana z določenim jamstvom. Grška beseda za “vest” se pogosto nanaša na sposobnost ločevanja dobrega od zla. Vendar v tem primeru ni tako. Razlikovanje med dobrim in zlom ni neposredno povezano s smrtjo, pogrebom in vstajenjem Jezusa Kristusa. Grški izraz prav tako lahko nakazuje odločitev, določeno obvezo z dobrim namenom (ne nanaša se na nespametne zaobljube). To je pomen vrstice iz [1. Petrovega pisma 3](#). V bistvu je *bil krst zaobljuba zvestobe in sporočilo demonskim silam* (in vsem prisotnim osebam), na katero stran duhovnega boja se je nekdo postavil. Zgodnji kristjani so to bolje razumeli kot mi. Obred krsta v zgodnjem obdobju Cerkve je prav zaradi zgoraj omenjenega odlomka vključeval odpoved satanu in njegovim padlim angelom.

Zakaj je to pomembno

Najprej moramo dojeti, da verujoči predstavljajo sveto ozemlje, prebivališče Božje Navzočnosti – glorie iz Stare zaveze. Ali živimo v skladu s tem spoznanjem? Izraelci in verniki v Jezusovih dneh so vselej čutili potrebo, da so se razlikovali od ljudi, ki niso verovali. To ne pomeni, da so namerno vzbujali nenavaden videz, tako da bi se jih neverni ljudje izogibali. Izrael je bil “kraljestvo duhovnikov in svet narod” ([2 Mz 19:6](#)). Bog je želel, da bi njegovi otroci upoštevali njegove zahteve, in če so tako ravnali, je bilo njihovo življenje plodno, dejavno in srečno. Izraelsko ljudstvo je bilo izbrano zato, da bi privlačilo druga ljudstva, ki so bila v suženjstvu sovražnih bogov, in jim omogočilo povratek k edinemu pravemu Bogu.

Ko uglasimo naš pogled na svet z Božjim namenom, da bi bili odrešeni pripadniki vseh narodov in bi vsi postali del Božje družine, tedaj nismo “od sveta”. Pripadati temu svetu pa pomeni, da nas vsrka vase ter da mu posvečamo svoj čas in vso pozornost. Ljudje, ki ne verujejo, bodo lahko razbrali iz našega načina govorjenja, vedenja, etike in odnosov do soljudi, da nismo pikri, sebični ali grobi – da se ne postavljamo nad druge ljudi in jih ne izkoriščamo. Naše življenje bi moralo postati protipol stremuštva in pohlepa. Z drugimi besedami, zgledevali bi se morali po Jezusu. Ljudje so želeli biti v njegovi bližini, ker ni bil tak, kot vsi drugi ljudje.

Poudariti moramo tudi naslednje dejstvo: v cerkvi bi morali poveličevati Boga in Jezusa. V svetopisemskih časih je bilo obiskovanje shodnega šotora ali templja namenjeno krepitvi vere v Boga, ki je popoln, edinstven – in obenem ljubi svoje otroke. Vera in ljubezen hodita z roko v roki. Čemu naj bi Bog, ki ničesar ne potrebuje in je onkraj vsega, kar obstaja, želel imeti človeško družino? Čemu naj bi si Bog prizadeval ustvariti novo družino, potem ko se je odvrnil od narodov v Babilonu in jih je izročil drugim bogovom? Zakaj ni preprosto zamahnil z roko in odšel? Ker nas ljubi.

Prav v tem, da bi Bog lahko ravnal drugače, se razodeva smisel njegove ljubezni. Če določena Cerkev govori vernikom samo o Božji ljubezni, ne da bi izpostavila drugih lastnosti Boga, to zveni ironično, kajti verniki bodo prepričani, da jim je takšna ljubezen vnaprej zagotovljena. Ljudem, ki se ne zavedajo Božje svetosti, se lahko zdi, da Božja ljubezen nima posebne vrednosti.

Iz tega poglavja lahko povzamemo tretji zaključek: temne sile po našem vedenju sklepajo, na čigavi strani smo. Saj niso neumne. Dobro vidijo, ali smo zvesti Bogu in ali smo odločeni, da bomo sledili Jezusu, kar se odraža v naših dejanjih, kot denimo odločitev za krst in zavračanje greha. Prav tako pa nas vidijo, kadar nismo poslušni Bogu, in zavedajo se, kako ranljivi tedaj postanemo. Če verjamemo ali ne, *obe strani* duhovnega boja opazujeta naša dejanja.

To resnico je lažje razumeti kot živeti v skladu z njo. Tudi ko smo odrešeni, ostajamo grešniki. Če hočemo udejaniti to resnico, se moramo v mislih in srcu posvetiti vprašanju, čemu smo tukaj kot tujci v svojem lastnem svetu. Tako kot Jezus, tudi mi nismo od tega sveta – živimo v njem, vendar mu ne pripadamo ([Jn 8:23](#); [1 Jn 4:4](#)). Protislovnost našega položaja se pokaže v še bolj ostrem kontrastu, ko se zavemo, kaj pomeni, da smo Božji otroci.

PETNAJSTO POGLAVJE

Delež Božje narave

A*li se resnično zavedate, kdo ste?*

To vprašanje sem že postavil, vendar je čas, da ga ponovim. Res je, da smo bili odrešeni z milostjo po veri v Jezusovo dejanje na križu ([Ef 2:8–9](#)). Vendar je to samo začetek spoznanja o Božjem namenu.

Prvotni namen Boga v edenskem vrtu je bil, da bi združil svojo človeško družino z nebesno družino, z nebeškimi Božjimi sinovi, ki so obstajali že pred stvarjenjem ([Job 38:7–8](#)). Bog ni opustil svojega načrta, ko je človeštvo padlo v greh. Kristjani, postali boste nebeška bitja – *elohimi*, Božji otroci, podobni samemu Jezusu Kristusu ([1 Jn 3:1–3](#)). (poslovenjena množinska oblika hebrejske besede: elohim-i. Op- prev.)

Teologi pojasnjujejo ta proces s številnimi izrazi. Najpogosteje uporabljajo besedo "povečevanje". Po besedah apostola Petra to pomeni, da bomo "postali deležni božanske narave" ([2 Pet. 1:4](#)). Apostol Janez je zapisal: "Poglejte, kakšno ljubezen nam je podaril Oče: Božji otroci se imenujemo *in to tudi smo*" ([1 Jn 3:1](#), poudarek je dodal avtor). V tem poglavju si bomo ogledali, kako Biblija opisuje našo naravo.

Božji sinovi, Abrahamovo seme

Ko je Bog v Babilonu izročil narode sveta nižjim bogovom, se je zavedal, da bo s svojo novo človeško družino vse začel znova. Bog je poklical Abrahama ([1 Mz 12:1–8](#)) takoj po babilonskem zapletu ([1 Mz 11:1–9](#)). Preko Abrahama in njegove žene Sare je Bog ponovno začel uresničevati svojo prvotno zamisel o Edenu.

Božje ljudstvo, Abrahamovi otroci, Izraelci, na koncu niso uspeli vzpostaviti Božje oblasti na zemlji. Toda bilo je namenjeno, da bo enemu izmed teh otrok vendarle *uspelo*. Bog se je utelesil kot človek v Jezusu, potomcu kralja Davida, Abrahama in Adama. Preko Jezusa Kristusa se je izpolnila obljuba, da bo Bog nekega dne blagoslovil narode, ki jih je kaznoval v Babilonu. Apostol Pavel je o tem pisal na številnih mestih. Tu bomo navedli dva odlomka:

"Kakor sem prej na kratko zapisal, mi je bila po razodetju razkrita skrivnost. Če tisto berete, lahko doumete, kako razumevam Kristusovo skrivnost /.../, da so namreč pogani sodediči, soudje in soudeleženci obljube v Kristusu Jezusu, in sicer po evangeliju."

([Ef 3:3–6](#))

"Vi vsi ste namreč po veri v Kristusa Jezusa Božji sinovi. Kajti vsi, ki ste bili krščeni v Kristusa, ste oblekli Kristusa. Ni ne Juda ne Grka, ni ne sužnja ne svobodnjaka, ni ne moškega ne ženske: kajti vsi ste eden v Kristusu Jezusu. Če pa ste Kristusovi, ste potemtakem Abrahamovi potomci, po obljubi pa dediči."

([Gal 3:26–29](#))

Kot sem razložil v prejšnjih poglavjih, številni odlomki v Stari zavezi omenjajo neizraelska ljudstva, ki so prebivala na območjih pod oblastjo nižjih bogov, katerim je Bog dodelil narode v Babilonu. Po babilonskem uporu so vsi narodi razen izraelskega izgubili dedno pravico do odnosa s pravim Bogom. Samo Izrael je bil "Božji delež" človeštva ([5 Mz 32:9](#)). Izraelci so poimenovali razdedinjena ljudstva z mnogimi izrazi. Razen zemljepisnih ali etničnih oznak (n. pr. Egipčani, Moábcí, Amalečani), je obče znan naziv iz Nove zaveze: pogani (angl. Gentile, op. prev.), ki izhaja iz latinske besede za "narode" (gens). Kdor ni bil Jud, je bil pogan.

Zgodba Nove zaveze govori o potomcu Abrahama – Jezusu Kristusu, ki je umrl in vstal od mrtvih, da bi odrešil ne samo potomstvo Abrahamovega rodu (Izraelce oz. Jude), temveč vsa druga ljudstva, pripadnike vseh narodov, ki jim je Bog vzel dedno pravico. V zgoraj navedenih vrsticah je apostol Pavel opisal pridružitve poganov v Božjo družino kot skrivnost. Bil je namreč presenečen, da bodo

Ljudstva, ki jih je Bog zavrgel in so bila v oblasti drugih bogov, lahko podedovala obljube, ki jih je Bog dal Abrahamu.

V Kristusu vsi, ki se oklenejo evangelija, postanejo otroci Jahveja, pravega Boga - Boga Abrahama, Izaka in Jakoba ([Jn 1:12](#); [Gal 3:26](#); [Rim 8:14](#)). Zato Nova zaveza opisuje ljudi, ki verujejo, z izrazi, ki se nanašajo na družinske odnose (sinovi, otroci, dediči) oz. s pojmom "posvojitve" oz. "posinovljenja" v družino Boga ([Rim 8:15](#), [23](#); [Ef 1:5](#); [Gal 4:4](#)). Besede, ki se nanašajo na dedne pravice, so povsem jasne in navedene so s posebnim namenom. Povedo nam namreč, kdo smo: nova človeška Božja družina. Človeku, ki veruje, je usojeno, da bo postal takšen, kakršna sta bila Adam in Eva na začetku: postal bo nesmrten, poveličan v Božji podobi; in prebival bo v Božji Navzočnosti.

Toda kljub pestrosti vseh navedenih izrazov, opisi našega bistva ostajajo nepopolni. Najbolj presenetljiva je prisposoba, ki opisuje, kako nas vidi Jezus.

Povratek vseh članov družine

Prvi dve poglavji pisem Hebrejcem nam predstavita presunljivo podobo Božje družine – nebesne in človeške. Zame je to eden od najbolj navdušujočih odlomkov Svetega pisma.

Pismo [Hebrejcem 1](#) pojasnjuje, da je Jezus "postal višji od angelov" ([4. vrstica](#)). Jezus ima najvišji položaj v Božjem zboru. Kajti Jezus je Bog. Pisec dodaja, da noben angel ni bil primeren za to, da bi postal človek, ki bi podedoval kraljestvo, zato morajo angeli častiti Jezusa ([5–6 vrstica](#)). Jezus je kralj.

Poudariti moramo: ko je Jezus postal človek, je bil za kratek čas postavljen nižje od angelov. Postal je eden izmed nas. Ljudje imajo nižji položaj kot angeli, nebesna bitja. Avtor pisma Hebrejcem sprašuje:

"Kaj je človek, da se ga spominjaš, sin človekov, da ga obiskuješ? Naredil si ga malo nižjega od angelov, s slavo in častjo si ga ovenčal, vse si položil pod njegove noge. /.../ Gledamo pa njega, ki je bil postavljen malo nižje od angelov, Jezusa, kako je ovenčan s slavo in častjo, ker je pretrpel smrt, da bi po Božji milosti okusil smrt za vsakogar." ([Heb 2:6–9](#))

Kaj je rezultat Jezusovega dejanja na križu? Lahko bi odgovorili: odrešitev. To je res, vendar pa ne smemo spregledati, kaj nam je pisec želel sporočiti v odlomku iz pisma Hebrejcem. Ker se je Bog utelesil v človeku, Jezusu Kristusu, bodo njegovi umrljivi pripadniki postali nebesna bitja in s tem člani Božje družine.

Nekega dne, najsi bo to ob naši smrti ali ob Jezusovem povratku za zemljo, ko se bo dokončno izoblikovalo Božje kraljestvo za zemlji, novi Eden, nas bo Jezus predstavil ostalim članom Božjega zbora, in njegove člane bo predstavil nam. Postal je takšen kot smo mi, da bi mi lahko postali takšni, kot je on:

"On, za katerega je vse in po katerem je vse, je namreč veliko sinov pripeljal v slavo. Zato se je spodobilo, da je tistega, ki je začetnik njihovega odrešenja, izpopolnil s trpljenjem. Vsi so namreč iz enega, tisti, ki posvečuje, in tisti, ki so posvečeni. Zato ga ni sram, da jih imenuje brate, ko pravi:

*"Oznanjal bom tvoje ime svojim bratom,
sredi zbora te bom hvalil, in spet:
Vanj bom zaupal, in spet:*

Glej, jaz in otroci, ki mi jih je dal Bog.”
[\(Heb 2:10–13\)](#)

Namesto da bi se počutil nalagodno pred *elohimi* Božjega zbora, ker je postal človek – in je bil torej na nižjem položaju kot oni – se je Jezus veselil. Kajti to je bilo del velikega načrta. Ko je stal v zboru (“pred občestvom”), nas je predstavil: *Glejte - ozrite se name in na otroke, ki mi jih je dal Bog. Združeni smo, sedaj in za vselej.* Takšna je bila zamisel že od vsega začetka.

Naša usoda je, da bomo vstopili v nebeško, poveljano Božjo družino. Apostol Pavel to lepo opisuje v odlomku iz Pisma [Rimljanom 8:18–23](#):

“Mislim namreč, da se trpljenje sedanjega časa ne dá primerjati s slavo, ki se bo razodela v nas. Kajti stvarstvo nestrpno hrepeni po razodetju Božjih sinov. Pa ne samo ono: tudi mi, ki imamo prvine Duha, tudi mi zdihujemo sami v sebi, ko željno pričakujemo posinovljenje, odrešenje svojega telesa.”

Apostol Pavel je bodril verujoče s tem sporočilom. Povedal je rimskemu občestvu, da so bili “vnaprej določeni, naj bodo skladni s podobo njegovega Sina, da bi bil ta prvorojenec med mnogimi brati.” ([Rim 8:29](#)) Članom cerkvenega občestva v Korintu je povedal: “Vsi mi, ki z odgrnjenim obrazom motrimo Gospodovo veličastvo – kakor bi odsevalo v ogledalu –, se spreminjamo v isto podobo, iz veličastva v veličastvo, prav kakor od Gospoda, Duha.” ([2 Kor 3:18](#)). Dodal je, da se bo spremenilo celotno človeštvo: “Kajti to, kar je propadljivo, si mora obleči nepropadljivost, in kar je umrljivo, obleči neumrljivost.” ([1 Kor 15:53](#)). Apostol Peter je pojasnil, da združitev z zborom Božje družine pomeni, da bomo postali deležni božanske narave /.../ ([2 Pt 1:4](#)). Apostol Janez je povzel na kratko: “Vemo pa, da mu bomo podobni /.../” ([1 Jn 3:2](#)).

Zakaj je to pomembno

Ker smo kristjani, smo verjetno že večkrat slišali, da moramo postati kot Jezus. To prav gotovo drži. Toda kadar slišimo ta napotek, ponavadi razmišljamo *samo* o tem, ali smo “dobri” oziroma vsaj “manj slabi”. Tedaj se ta skorajda nedoumljivi pojem – da bomo nekega dne postali kot Jezus – spremeni v golo izvrševanje obveznosti.

Namesto tega, da se počutimo krive, ker še zdaleč nismo podobni Jezusu, in se v srcu obvežemo, da se bomo “poboljšali”, bi morali dopustiti, da božji blagoslov spremeni naš način mišljenja o tem, kaj pomeni biti kot on; blagoslov izhaja iz tega, kar je Jezus storil za nas in kar bo še storil. Pojem podobnosti Kristusu lahko postane dolžnost, ki jo moramo izpolniti, da se Bog ne bo jezil na nas, vendar je to slaba teološka razlaga. Kajti v tem primeru se milost spremeni v obvezo. V drugem primeru pa smo lahko hvaležni Bogu, da bomo nekega dne postali takšni, kot si Bog *zelo želi* - takšni, kakršne nas je vnaprej določil ([Rim 8:29](#)) -, in takrat bomo zaživel tako, da se nam bodo ljudje, ki so v suženjstvu temnih sil, želeli pridružiti v Božji družini. Prva perspektiva je obrnjena navznoter; druga je usmerjena v nebo.

Živeti kot kristjan v *tem trenutku* ne pomeni živeti v strahu pred lastno nesposobnostjo, češ da Edini, ki nas ljubi, ne more biti zadovoljen z nami; kajti ljubil nas je že tedaj, ko smo bili sužnji teme. Krščansko življenje v resnici pomeni, da se oklenemo dveh konceptov: naše *posinovljenje* v Božjo družino – kar pomeni, da je Jezus naš brat in da nas Bog ljubi tako, kot ljubi Jezusa – in naš namen v Božjem načrtu, ki predvideva obnovitev Božjega kraljestva na zemlji. Kristjani smo, in bomo tudi v prihodnosti, *novi nebesni Božji zbor*. Bog je naš Oče. Mi smo njegovi otroci in namenjeno nam je, da bomo večno živeli tam, kjer prebiva on. Smo njegovi sodelavci, kajti dodelil nam je nalogo, da bi mu pomagali pri odrešitvi tistih, ki so še vedno v lasti gospodarja smrti in so ujetniki nevidnih sil teme.

To je bistveno sporočilo Svetega pisma, od Edena do Edena. *To* je naša usoda. Naše sedanje življenje ni namenjeno doseganju določenega položaja v Božji družini. Ne moremo si ga prislužiti. To je dar. Sedanje življenje je izraz hvaležnosti in veselja, da smo posinovljeni in delimo ta dar s soljudmi.

ŠESTNAJSTO POGlavJE

Oblast nad angeli

Bistvo naše vere je, da razumemo, kdo smo kristjani. Smo sinovi in hčerke Boga v ponovno ustanovljenem Božjem zboru in že sedaj sodelujemo v kraljestvu našega Očeta. Vendar to še ni vse. Res je, da smo člani zbora Božje družine – toda s kakšnim namenom?

Čeprav že prebivamo v kraljestvu ([Kol 1:13](#)), se kraljestvo še ni povsem razodelo – ne vidimo sveta, ki bi se že spremenil v Eden. Paradoksalni pojem “že, vendar še ne” se kaže v Bibliji na več načinov. V tem poglavju bi vam želel omogočiti bežen vpogled v pomen izraza “še ne”, v katerem se skriva odgovor na vprašanje “Čemu”?

Delež v Kraljestvu – že sedaj

Naše sodelovanje v Božjem kraljestvu ni vnaprej določeno, saj nismo samo roboti, ki bi izvrševali funkcije po vnaprej pripravljenem programu. Takšna predstava ruši osnovno zamisel, da smo predstavniki Boga in zrcalimo Božjo podobo. Bili smo ustvarjeni zato, da bi bili podobni Bogu. Bog je svoboden. Če nimamo resnične svobode, mu ne moremo biti podobni – nasprotno, to bi pomenilo, da *nismo* kot on. Dana nam je svoboda, da smo poslušni Bogu in ga častimo, ali pa da se mu upiramo in se predajamo sebičnim užitek. Potem bomo želi, kar smo sejali. Ni vnaprej določeno, kakšna bo naša žetev.

Bog je bolj mogočen kot mi. Zamislil si je svoj namen in ga bo tudi uresničil. Njegov uspeh ni odvisen od človekove svobode, kateri se tudi ne bo prilagajal. Njegovega načrta ne moremo preprečiti niti mi, niti nebeška bitja, ki imajo svobodo izbire.

Pomislimo na srečanje Nebeškega zbora, ki sem ga predstavil v [1.](#) poglavju. Vprašal sem vas, ali verjamete to, kar govori Sveto pismo, potem pa sem vas povedel na srečanje Boga z njegovim Nebeškim zborom, ki ga opisuje [1. knjiga Kraljev 22](#). Bog je odločil (torej se je tako moralo zgoditi), da je nastopil čas, ko bo pokvarjeni Ahab moral umreti. Toda Bog je potem dovolil duhovnim bitjem iz svojega zbora, da so se odločili, kako se bo to zgodilo ([1 Kr 22:19–23](#)).

Usoda in svoboda sta v vladavini Božjega kraljestva neločljivo povezani. Božjega namena ni mogoče preprečiti ali zaustaviti. Bog lahko izkoristi naš greh in upor, da bo – preko drugih svobodnih predstavnikov – uresničil to, kar želi. Kot je nekoč povedal o Bogu C. S. Lewis (v svoji knjigi [Perelandra](#)): “Karkoli boste storili, bo Bog spremenil v dobro. Vendar to ne more biti tisto dobro, ki vam je bilo namenjeno, če bi bili poslušni Bogu.”

S kakšnim namenom, tukaj in zdaj, predstavljamo Božji zbor nebeške družine? Da bi sodelovali z Bogom in osvobajali soljudi iz teme. Da bi pokazali ljudem, kako živeti v skladu s pravico in milostjo – tako, da posnemamo Boga in ga tako kažemo tistim, ki potrebujejo nazorno predstavo o njem. Da bi branili in širili resnico o pravem Bogu v svetu, polnem sovraštva, ki mu vladajo inteligentna nadnaravna bitja, polna zavisti. Da bi uživali takšno življenje, kot nam ga je namenil Bog.

K temu smo poklicani, saj je to priprava na kraljestvo, ki prihaja. Tako kot je apostol Pavel vprašal Korinčane, ki so izgubili duhovno perspektivo, ko so se pravdali zaradi posvetnih zadev: “Mar ne veste, da bomo sodili angelom?” ([1 Kor. 6:3](#)). Resno je mislil. Svojo izjavo je izrekel s posebnim namenom.

Postavljeni bomo nad narode

Dokončna oblika kraljestva se bo razodela šele postopno. Ko se bo to zgodilo, bodo temne sile poražene. Démonski bogovi bodo za vedno izgubili oblast nad narodi – prepustili jo bodo poveličanim človeškim članom Božje družine in Božjega zbora. Poglejmo, kaj je povedal Jezus v knjigi Razodetje:

“Obdržite pa to, kar imate, dokler ne pridem. Kdor zmaga in vztraja do konca v mojih delih, temu bom dal oblast nad narodi; pasel jih bo z železno palico, kakor se drobijo lončene posode. Tako sem tudi jaz prejel oblast od svojega Očeta. Tistemu, ki zmaga, bom dal tudi zvezdo danico.” ([Raz 2:25–28](#))

Ko se bo Jezus vrnil in bo zasedel svoj prestol na novi zemlji – v novem, vseprisotnem raj – ga bo podelil s svojimi brati in sestrami. Vladarstva in sile bodo vržene s svojih prestolov in mi bomo zavzeli njihovo mesto. Njihova oblast ne bo dana angelom, ki so zvesti Bogu – kajti v poslednjem Božjem edenskem kraljestvu *bomo na višjem položaju kot angeli*. Jezus bo dodelil nadzor svojim človeškim bratom in sestram.

Ali vas je presenetil zadnji stavek v odlomku iz [Razodetja 2:28](#)? “Dal mu bom zvezdo danico”? Res zveni nenavadno, toda stavek govori o tem, da bomo skupaj z Jezusom vladali narodom, ko bo Jezus obračunal z zlohrotnimi silami. Izraz “zvezda danica” označuje nebeška bitja ([Job 38:7](#)). To je tudi izraz za Mesijo. Ker ima Mesija nebeški značaj, se za opis njegovega bodočega kraljestva včasih uporablja primerjava z nebesnimi telesi. Odlomek iz [4. Mojzesove knjige 24:17](#) govori: “Zvezda vzhaja iz Jakoba in žezlo se vzdiguje iz Izraela.” V Razodetju Jezus opisuje sebe z besedami: “Jaz sem Davidova korenina in rod, bleščeča jutranja zvezda.”

Besedilo v [Razodetju 2:25–28](#) ima veliko moč. Jezus ne govori samo, da je sam mesijanska zvezda danica, temveč *da bo tudi nam dal zvezdo danico* – z nami bo podelil svojo mesijansko oblast. [Razodetje 3:20–21](#) povede vernike korak dalje, tako da ne morejo spregledati pomena besed: “Glej, stojim pred vrati in trkam. Če kdo sliši moj glas in odpre vrata, bom stopil k njemu in večerjal z njim, on pa z menoj. Kdor zmaga, mu bom dal, da sede z menoj na moj prestol, kakor sem tudi sam zmagal in sédel s svojim Očetom na njegov prestol.”

S kakšnim namenom bomo postali deležni Božje narave? Čemu nas bo Jezus predstavil zboru kot svoje brate in sestre? Zato, da nam bo Bog dodelil oblast nad zemljo, kakor je želel od vsega začetka. Nebesa se bodo vrnila na zemljo v novem, vseprisotnem Edenu.

Večni Eden

Vse od prvih poglavij Geneze je Edenu namenjena posebna pozornost, saj ima ključno vlogo v uresničitvi Božjega načrta za človeštvo ter za ostale predstavnike Boga, ki odsevajo njegovo podobo, ter za Božje kraljestvo. Zato se ne moremo čuditi in tudi ni naključje, da nas zadnje poglavje knjige Razodetja povede nazaj v Eden:

“Nato mi je angel pokazal reko žive vode, bleščečo kakor kristal, ki je izvirala od prestola Boga in Jagnjeta. Po sredi njegove ulice in na obeh straneh reke pa raste drevo življenja, ki dvanaestkrat rodi in daje svoj sad vsak mesec. Listje tega drevesa je zdravilo narodom. Nobenega prekletstva ne bo več. V njem bo prestol Boga in Jagnjeta, ki mu bodo služili njegovi služabniki. Gledali bodo njegovo obličje in njegovo ime bo na njihovih čelih. Noči

ne bo več in ne bodo potrebovali ne luči svetilke ne sončne luči, kajti razsvetljeval jih bo Gospod Bog in kraljevali bodo na veke vekov." ([Raz 22:1–5](#))

Ali ste opazili, da drevo življenja zdravi narode? Prav ti narodi, ki so jim nekoč vladala gospostva in moči, bodo tedaj pod oblastjo novih Božjih sinov in hčera – *vas in mene*.

Drevo življenja se ne pojavi prvič na tem mestu v Razodetju. Ko je Jezus nagovoril vse, ki bodo verovali do konca, jim je v [Razodetju 2:7, 11](#) obljubil: "Zmagovalcu bom dal jesti z drevesa življenja, ki je v Božjem raj. /.../ Kdor zmaga, ga druga smrt gotovo ne bo prizadela." Omenjeno drevo življenja se zagotovo nanaša na Eden. Prva smrt pomeni smrt telesa, ki jo je prinesel Adamov greh in izgon iz raja. Ker bodo vsi ljudje, tako verniki kot tisti, ki ne verujejo, vstali od mrtvih pred poslednjo sodbo, pomeni druga smrt dokončno obsodbo. Kdor bo dalje živel z Bogom v novem Edenu, ne bo utrpel druge smrti.

Zakaj je to pomembno

Marsikateri kristjani nimajo ustreznega pogleda na onostransko življenje. Sveto pismo nam ne opisuje podrobnosti o tem, kakšno bo življenje po smrti, vendar so določeni vidiki popolnoma jasni. Ne bomo igrali na harfe ali prepevali neskončno dolgih hvalnic, medtem ko bomo letali naokrog po oblakih. Ne bomo samo posedali na nebeških kavčih in klepetali z ljubljenimi osebami, ki so zapustile ta svet, ali pa z znanimi verskimi osebnostmi iz preteklosti.

Namesto tega bomo uživali v tem, kar je rajsko življenje že nudilo – dejavno se bomo ukvarjali s tem, kar je Bog ustvaril, skrbeli bomo za stvarstvo skupaj z nebeškimi bitji, ki so ostala zvesta Bogu. Nebo in zemlja ne bosta več ločeni področji.

Razumevanje naše usode bi moralo vplivati na naš način mišljenja tukaj in zdaj. Kot je povedal apostol Pavel: "Česar oko ni videlo in uho ni slišalo in kar v človekovo srce ni prišlo, to je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo, /.../" ([1 Kor 2:9](#)). Ko dojamemo čudoviti, veličastni izid, nam to pomaga usklajevati sedanje okoliščine z našo temeljno usmeritvijo. Potem ko je Pavel zapisal besede, ki smo jih pravkar prebrali, je v svojem drugem pismu Korinčanom izjavil:

"Slavljen Bog, Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, Oče usmiljenja in Bog vse tolažbe. /.../ Nočemo namreč, bratje, da bi vi ne vedeli za našo stisko, ki nas je zadela v Aziji. Čez mero in čez naše moči nas je obtežila, tako da smo obupali celo nad življenjem. Da, sami v sebi smo sprejeli smrtno obsodbo, da ne bi več zaupali vase, ampak v Boga, ki obuja mrtve." ([2 Kor 1:3–9](#), poudarek je dodal avtor.)

Bog lahko obvaruje naše življenje. Toda tudi če umremo, bomo vstali in se dvignili navzgor k Jezusu Kristusu in sedeli bomo ob njem na njegovem prestolu ([Raz 3:21](#)).

Imamo samo dve možnosti: da živimo v skladu s tem namenom, ali pa ne. Zavest o naši usodi bi morala spreminjati naše vedenje. Če bi vedeli, da boste nekega dne živeli skupaj z neko osebo, ali pa da boste sodelovali v določenem poklicu z nekom, ki ga kritizirate, ponižujete in mu na vse možne načine kažete, da ga ne spoštujete, ali se ne bi vsaj malo potrudili, da bi zgladili odnose z njim, opogumljali to osebo ali se z njo celo spoprijateljili? Zakaj potem tako bedno ravnamo s soljudmi, ki verujejo kot mi? Zakaj ne bi usmerjali k Jezusu ljudi, ki ne verujejo, namesto da svoje moči tratimo za vzpostavljanje sovražnega odnosa do njih? Ali so naše oči uprte v večnost, ali pa ne.

Kolikšen delež oblasti naj bi vam Jezus dodelil, da bi bili srečni? To vprašanje se morda zdi nenavadno, saj bi moral biti *vsak* dar, ki ga prejmemo od Jezusa Kristusa, sam po sebi čudovit. Zakaj potem tekmujejo člani iz občestva verujočih za svoj položaj? Zakaj bi se prepirali, da bi dosegli določeno prednost, večjo pozornost in osebni dobiček? Ali nismo nič boljši kot Korinčani, ki jih je apostol Pavel opomnil, naj raje razmišljajo o svoji končni usodi? Ali smo zadovoljni, da bomo vladali skupaj z Jezusom, ali pa ne.

Kristjani, čas je, da začnete živeti v skladu s svojo zavestjo o tem, kdo ste in kakšen namen vam je določil Bog.

Zaključne misli

Prispeli smo do konca našega popotovanja. Morda pa bo bolje reči, da smo šele na začetku poti. Postavili smo nekaj osnovnih vprašanj: *Ali obstajajo drugi bogovi? Če je tako, ali bo to vplivalo na naše razumevanje Svetega pisma? Kaj pomeni za našo vero, če predpostavljamo, da je nevidni svet, ki ga opisuje Biblija, resničen – ne le opisi, ki jih poznamo in smo jih sprejeli kot verodostojne, temveč tudi nenavadni odlomki, ki jih pogosto spregledamo?* Ko sem začel spremljati potek nadnaravne

zgodbe Svetega pisma, sem spoznal, da moram spremeniti številna stališča. Vseeno pa jih lahko strnem v dva izraza: vprašanje *identitete* in *namen*. Upam, da ste ob branju te knjige začutili izziv, da bi bolje spoznali oba pojma.

Naša identiteta – naš dom je Božja družina

Pojmi, ki smo jih obravnavali v pričujoči knjigi, bodo vplivali na naše razumevanje, kaj pomeni biti kristjan - biti "v Kristusu", kot Nova zaveza pogosto opisuje naš odnos. Ko spoznamo, da bogovi, ki jih omenja Stara zaveza, zares obstajajo, postanemo zelo pozorni na to, kaj pomeni Božja zapoved, da razen boga Jahveja ne smemo častiti drugih bogov. Ta zapoved se ne nanaša zgolj na to, da ne smemo biti osredotočeni na denar, ladje ali avtomobile. Bog je namreč ljubosumen in ljubezni do svojega ljudstva. Z drugimi besedami, *ta zapoved ima dobeseden pomen*. Ne moremo spregledati dejstva, da je zvestoba nekemu drugemu bogu namesto Jahveju povsem nerazsodna.

Prav tako postane očitno tudi dejstvo, kako težko je življenje, če ga bremenijo posledice Božje obsodbe drugih bogov in njihovih ljudstev. Bili smo *razdedinjeni*, sužnji pokvarjene in izkoriščevalske oblasti drugih bogov. Kot je povedal apostol Pavel, bili smo odtujeni Bogu, izven okrilja njegove zaveze, brez njegove ljubezni ([Ef 2:12](#)). Bili smo izgubljeni, sužnji teme, sovražniki Boga, služili smo nevidnim samodržcem ([Ef 4:18](#); [Kol 1:21](#)).

Ko se zavemo teh okoliščin, lažje razumemo doktrino ter pojme *posinovljenja* in *pravice do dedovanja*. Postavljena sta namreč v navedeni kontekst. Bog ni dopustil, da bi se izjalovil načrt, v katerem je predvidel, da bo živel na zemlji s svojo družino in užival v svetu, ki ga je ustvaril z lastnimi rokami. Res je v Babilonu obrnil hrbet človeštvu, vendar je že v naslednjem trenutku poklical Abrahama, da bi vzgojil novo družino z namenom, da bi preko Abrahama vsi, ki so izgubili dedno pravico, lahko našli pot nazaj k Bogu ([Apd 10:26–27](#)).

Da bi dojali vsebino Biblije, moramo verjeti v obstoj duhovnega sveta, v nadnaravno. Tedaj razumemo, zakaj je greh malikovanja - čaščenje drugih bogov -, drugačen od vseh drugih grehov. To je *najhujši* greh. Izraelsko ljudstvo je bilo ustvarjeno zato, da bi kazalo zvestobo Bogu; ko pa se je odvrnilo od njega in začelo častiti druge bogove, je bilo kaznovano z izgonom, zavrženo je bilo tako kot drugi narodi. To je bistveni razlog, zakaj je odrešitev v Svetem pismu vselej predstavljena v okviru *zvestobe*. Bog ne sprašuje, ali se lepo obnašamo. Bog išče vero in zvestobo v veri. Ko se odločimo, da bomo uglasili naša srca z Bogom nad vsemi bogovi, nas bo odrešil. Če izberemo drugače, pa sejemo to, kar bomo nekega dne poželi.

V sedanjem času pojem zvestobe v veri pomeni, da se oklenemo Jezusovega dejanja na križu, ki ga je izvršil kot utelešeni Bog. Bog ne meri zvestobe glede na našo etiko in naše vedenje (naše zasluge), kajti to ni pogoj, da nas Bog sprejme v svoj objem. Njegove zapovedi upoštevamo zato, ker smo se že odločili, da bomo poslušni Bogu. Njegove zapovedi nam bodo prinesle srečo in zadovoljstvo, saj nas odvrta od vsega, kar prinaša pogubo nam in vsem drugim ljudem. Pomagajo nam ujeti odsev življenja v harmoniji z Bogom in ostalimi člani njegove družine – naše družine, vidne in nevidne, v njegovem kraljestvu, v novem Edenu.

Vsem nam je dodeljena vloga, namen v Božjem načrtu, da obnovi Eden

Izpolniti moramo samo en pogoj, da bomo postali člani Božje družine: neomajna vera v Boga nad bogovi, ki je prišel k nam v osebi Jezusa Kristusa. Sprejem v Božjo družino nam zagotavlja čudovite privilegije, obenem pa jasno opredeljuje naš življenjski smisel.

Člani Božje družine imajo posebno poslanstvo: delovati kot predstavniki Boga, prispevati k uresničevanju njegove dobrohotne vladavine na zemlji ter prizadevanje za širitev njegove družine. Ljudje smo posredniki, preko katerih se udejanja veliki preobrat, ki se je začel z [Apostolskimi deli 2](#), z nastankom Cerkve kot Kristusovega telesa, in se bo nadaljeval vse do povratka našega Gospoda. Tako kot se je po edenskem izvirnem grehu zlo razširilo po celotnem človeštvu kot kužna klica, se evangelij širi kot protistrup po vsej okuženi množici. *Sporočamo in širimo* resnico o Bogu nad bogovi, o njegovi ljubezni do vseh narodov in o njegovi neustavljivi želji, da bi prebival s svojo družino v zemeljskem bivališču, ki ga je hotel zgraditi od samega začetka stvarjenja. Eden *bo* ponovno zaživel.

Znanost je dokazala, da se celine vsako leto počasi oddaljujejo ena od druge. Toda človeški čuti ne morejo zaznati postopnega razmika celin. Kajti to dejstvo lahko potrdimo šele potem, ko lahko izmerimo nastalo razliko. Enako velja za stalni, neustavljivi napredek Božjega kraljestva. S prostim očesom ne moremo videti, kako se vsak dan čedalje bolj zožuje področje delovanja bogov, sil teme, ali tega, kako evangelij odrešuje posamezne ljudi, ki so v oblasti temnih sil, enega za drugim. To je *nezaznavno*, vendar obenem *neizpodbitno dejstvo*.

Ključ za razumevanje te prispodobe bomo našli, če se bomo trdno oklenili prepričanja, da Bog še vedno izvaja svoj namen tudi tedaj, ko tega ne moremo videti. Ne moremo iskreno zatrjevati, da verjamemo v nevidni nadnaravni svet, če *ne verjamemo*, da Božja vsevedna previdnost deluje v našem življenju in v ozadju vseh dogodkov človeške zgodovine. *Bog želi, da živimo z namenom* in verjamemo, da njegova nevidna roka in njegovi nevidni predstavniki, ki so zvesti Bogu in nam ([Heb 1:14](#)), vplivajo na okoliščine našega življenja v prizadevanju, da bi z združenimi močmi prispevali k nezadržnemu razvoju Božjega namena, ki vodi v vseprisotni Eden.

Vsak od nas ima življenjsko pomembno vlogo, da pokaže drugim pot do kraljestva in da brani to kraljestvo. Vsak dan nas postavlja v stik z ljudmi, ki so v oblasti teme, in nam tako daje možnost, da spodbujamo drug drugega pri težavni nalogi, da uresničimo svoj namen v nepopolnem svetu. *Vse, kar storimo, vsaka izrečena beseda je pomembna*, četudi morda ne bomo nikoli izvedeli, zakaj ali na kakšen način. Kajti naša naloga ni gledati, temveč delovati. Hoja v veri ni pasivna, temveč ima točno določen namen.

Molitev za odpuščanje grehov

Molitev za odpuščanje je neprecenljiv dar

Vsakdo med nami si v določenem trenutku življenja želi izreči molitev za odpuščanje grehov. Kajti odpuščanje je neprecenljiv dar, ki ga ne prejmemo zlahka, obenem pa ga le s težavo delimo drugim ljudem. Odpuščanje ima v našem življenju bistven pomen, saj nas osvobaja napak iz preteklosti in nam daje upanje, usmerjeno v bodočnost. Jezus Kristus je prišel na zemljo in je umrl za človeštvo prav s tem namenom, da bi nam podelil odpuščanje.

Molitev za odpuščanje se uresničuje preko Jezusa Kristusa

Molitev za odpuščanje je daritev, ki se dviga k Bogu. Čeprav se lahko zgodi, da neposredno prizadanemo drug drugega, vsi naši grehi v končnem smislu prizadanejo Boga. Morda se čudite, kako

je to mogoče. Kako lahko naš moralni neuspeh lahko prizadane vsemogočnega Stvarnika celotnega veselja? Ali se Bog sploh zmeni zanj? Ko smo omenili odlomek iz Geneze 6, smo ugotovili, da se je Bog užalostil, ker so ljudje zakrivali toliko zla po vsej zemlji: "Gospod pa je videl, da na zemlji narašča človekova hudobija in da je vse mišljenje in hotenje njegovega srca ves dan le hudobno. Gospodu je bilo žal, da je naredil človeka na zemlji, in bil je žalosten v svojem srcu." (1 Mz 6:5-6)

Čeprav je vseveden in vsemogočen, se Bog žalosti, če samo pomisli na zlo. Zato tudi dokončno odpuščanje lahko prejmemo samo od Boga. Glede na Njegovo pravičnost, odpuščanja ne moremo prejeti zastonj. Vsakršna oblika zla mora biti poravnana, saj je Bog pravičen sodnik. Jezus Kristus je umrl na Kalvariji namesto nas, da so nam grehi lahko odpuščeni. Njegovo trpljenje je bilo plačilo za naše prestopke. "To je namreč moja kri nove zaveze, ki se preliva za mnoge v odpuščanje grehov." (Matej 26:28)

Bog je v svoji ljubezni vedel, da mora biti naša vest rešena krivde in obsodbe. Zavedal se je, da je odpuščanje naših grehov naša največja potreba. V svojem dokončnem izrazu ljubezni Bog ni trpel samo zaradi naših prestopkov, temveč je odpravil tudi njihove posledice, tako da nam je podarjeno odpuščanje, ko grešimo. Vse, kar moramo storiti, je to, da sprejmemo Njegov milostni dar odpuščanja.

Molitev za odpuščanje: prosimo Boga za odpuščanje

(Izvirno besedilo najdete na spletni strani <https://www.allaboutgod.com/prayer-of-forgiveness.htm>. Op. prev.)

Morda ste naleteli na to internetno stran, ker želite najti molitev za odpuščanje, da bi potolažili dušo, ki je polna bolečine. Morda pa se borite sami s sabo, ker želite odpustiti nekomu, ki vas je globoko prizadel. Vsem, ki sprejmejo Jezusa Kristusa kot svojega Gospoda in Odrešenika, je odpuščanje podarjeno brez zahteve po povračilu. Če priznamo svoje prestopke in prosimo za odpuščanje, ne moremo dvomiti o tem, da bo Bog odpustil naše grehe: "Če svoje grehe priznavamo, nam jih bo odpustil in nas očistil vse krivičnosti, saj je zvest in pravičen." (1 Janezovo pismo 1:9)

Če pa zavrnamo Jezusa, v bistvu zavračamo Božji dar odpuščanja. V tem primeru zatrjujemo, da ne želimo sprave z Bogom (1 Jn 1:10). Čeprav imamo svobodno izbiro, da ne sprejmemo odpuščanja, ki ga daje Bog, bomo na koncu svojega življenja odgovarjali za vse grehe, ki smo jih storili. Bog izraža svojo globoko željo po tem, da bi se spravili z njim: "Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje." (Janezov evangelij 3:16). Če si res želite odpuščanja, premislite, kaj je povedal Jezus, in ga z vso iskrenostjo sprejmite kot svojega Gospoda in Odrešenika. Grehi vam bodo odpuščeni in Bog bo začel delovati v vašem življenju ter ga bo stalno spreminjal.

Molitev za odpuščanje: sprejmemo novo življenje

Molitev za odpuščanje vzbuja novo upanje in je naš novi začetek. Bog bo izbrisal vse naše grehe. "Zakaj milosten bom do njihovih krivic in njihovih grehov se ne bom več spominjal." (Hebrejcem 8:12)

Ko dojamete, da ste grešniki in verjamete, da je Jezus Kristus prišel kot edini Odrešenik, ki jemlje naše grehe, potem razumete, kaj je molitev za odpuščanje. Vprašati pa se morate: ali ste pripravljeni, da udejanite molitev v svojem življenju, tako da sprejmete dar, ki smo ga prejeli od Boga – od Njegovega

Sina, Jezusa Kristusa? Tedaj sprejmite vero v Kristusa, pokesajte se svojih grehov in posvetite preostanek svojega življenja Njemu, našemu Gospodu:

“Oče, vem, da sem kršil tvoje zakone in da so me grehi ločili od tebe. Res mi je žal, sedaj pa se hočem odvrniti od svojega preteklega grešnega življenja, želim se spreobrniti in se posvetiti tebi. Prosim, odpusti mi in pomagaj mi, da se bom izogibal ponovnega greha. Verjamem, da je tvoj sin, Jezus Kristus, umrl za moje grehe, vstal je od mrtvih in sedaj živi ter sliši mojo molitev. Vabim Jezusa, da postane Gospod mojega življenja in da od tega dne dalje vodi moje srce. Prosim te, pošlji mi svojega Svetega Duha, da mi bo pomagal, tako da bom poslušen Tebi in bom uresničeval Tvojo voljo vse do konca svojega življenja. Prosim Te v imenu Jezusa Kristusa. Amen.”

"Spreobrnite se! Vsak izmed vas naj se dá v imenu Jezusa Kristusa krstiti v odpuščanje svojih grehov in prejeli boste dar Svetega Duha." (Apostolska dela 2:38)

Če ste se danes odločili, da boste sprejeli Jezusa Kristusa, ste dobrodošli v Božji družini. Odslej se boste približevali Njemu in Sveto pismo nam govori, kako bomo uresničili svojo zaobljubo:

- Sprejmite krst, kot je zapovedal Jezus Kristus.
- Povejte drugim ljudem o svoji nedavni odločitvi, da ste sprejeli vero v Kristusa.
- Vsak dan preživite nekaj časa z Bogom. To ne pomeni nujno, da mu morate posvetiti veliko časa. Pomembno je samo, da to postane vsakodnevna navada, tako da redno molite k Njemu in berete Njegovo Besedo. Prosite Boga, naj okrepi vašo vero in da boste čedalje globlje razumeli Sveto pismo.
- Vzpostavite stik z drugimi ljudmi, ki sledijo Jezusu. Oblikujte skupino vernih prijateljev, ki bodo znali odgovoriti na vaša vprašanja in vas bodo podpirali v veri.
- Poiščite občestvo verujočih v svoji okolici, kjer boste lahko skupaj častili Boga.

Ali ste danes začeli slediti Jezusu Kristusu? Prosim, kliknite DA ali NE.

Ali že sledite Jezusu Kristusu. Prosim, kliknite Tukaj.

KAJ MENITE VI?

Vsi smo grešniki in si zaslužimo Božjo obsodbo. Bog Oče je poslal svojega edinega Sina, da bi se preko njega izvršila sodba za vse, ki verujejo Vanj. Jezus, Stvarnik in večni Božji Sin, ki je živel življenje brez greha, nas je tako ljubil, da je umrl zaradi naših grehov in vzel nase kazen, ki si jo mi zaslužimo, bil je položen v grob in je vstal od mrtvih, po pričevanju Pisma. Če resnično verjamete in z vsem srcem zaupate temu sporočilu ter sprejmete Jezusa kot svojega edinega Odrešenika in izjavite: "Jezus je Gospod", boste rešeni obsodbe in boste večno živeli z Bogom v nebesih.

Kakšen je vaš odgovor?

Da, danes sem se odločil, da bom sledil Jezusu.

Da, že prej sem začel slediti Jezusu.

Še vedno imam določena vprašanja.

Avtorjev sklepni nagovor bralcem in prošnja

Nadnaravno je povzetek mojega bolj obsežnega akademskega dela, knjige *Nevidni svet, ponovna obravnava svetopisemskega pogleda na svet* (angleški naslov izvirnika: *The Unseen Realm* - Lexham Press, 2015). Knjigo *Nevidni svet* lahko najdete na spletni strani Amazon.com.

Upam, da boste v knjigi *Nadnaravno* našli navdih in da bo obogatila vaše duhovno življenje. Za podporo pri izdaji knjige se moram zahvaliti ljudem, ki jim vsebina te knjige veliko pomeni in so zato velikodušno podprli njeno objavo. Da bi bila vsebina v brezplačni obliki dostopna širšemu občinstvu,

se obračam na bralce s prošnjo, da bi premislili o morebitni donaciji neprofitni organizaciji Miqlat preko spletnih strani "miqlat.org" ali "nakedbible.org".

Če si želite pridobiti več informacij, da bi bolje razumeli Sveto pismo, vas vabim, da obiščete mojo spletno stran "drmsb.com" in da sledite našemu radijskemu programu na spletnem naslovu "nakedbiblepodcast.com". Ime radijskega programa "Naked Bible" odraža mojo željo, da bi predstavil golo resnico v besedilu Svetega pisma brez filtrov, ki izhajajo iz sodobnih tradicij, različnih denominacij in drugih religioznih vplivov.

Kot boste izvedeli na moji spletni strani, pišem tudi knjige s področja znanstvene fantastike, ki naj bi pripravile bralce za vstop v biblično teologijo. Moja dva romana (*The Façade – "Fasada"* in njeno nadaljevanje, *The Portent – "Znamenje"*) sta dostopna samo v angleškem jeziku preko založbe Amazon.com.